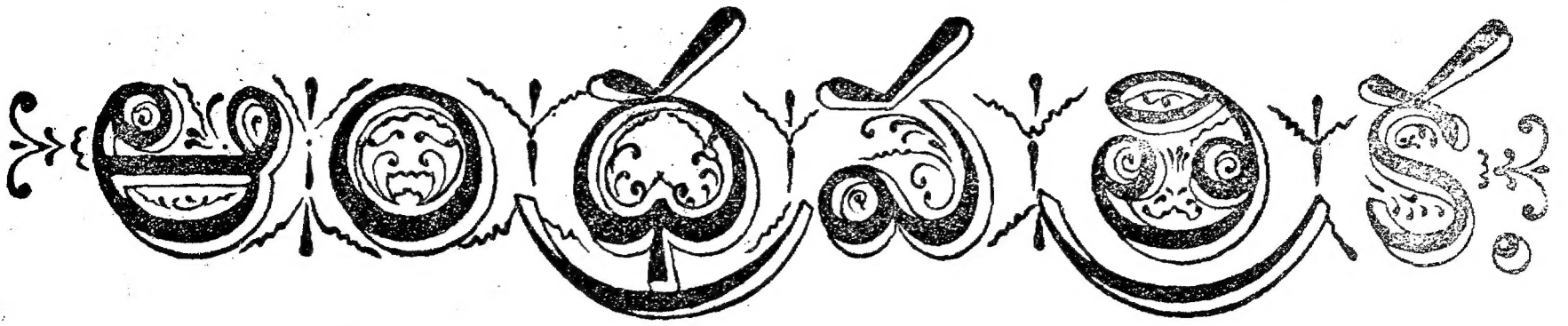

Register No. M. 1118. చందా సం॥ 1-కి రూ. 24-0-0. విడి పత్రిక 1-కి 0-1-6.

31234

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౭
Vol 17

చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ ఆగష్టు నెల 15-వ తేది గురువారము

శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర శ్రావణమాస శుద్ధ ఏకాదశి

సంచిక ౧౧౪
No 114

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకు వేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బావును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రూ 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబుకెట్టిపిల్లి, మద్రాసు
తే
109, ఫ్రేరిరోడ్డు, భోర్లు, బొంబాయి.

బ్యాంకు ఆఫ్ హిందూస్తాన్, లిమిటెడ్

కలీల్ భవనము, అర్మీనియన్ పీస్, మద్రాసు.
8-7-1928 తేది నుండి బ్యాంకు పని ప్రారంభింపబడినది
వాటాల జాబితా ప్రస్తుతము ప్రారంభించబడినది
అనుమతిబొందిన మూలధనము రూ 25,00,000
వాటా 1 కి రూ 100 లు వంతున 25,000 వాటాలుగా
విభజింపబడి, యివ్వబడుచున్నది.
వాటాలు మొత్తము ఈ దిగువ తెలుపబడిన ప్రకారముచెల్లించబడవలెను.
దరఖాస్తుతో రూ 10, అలాటమెంటు చేయబడినప్పుడు రూ 10
అలాటమెంటు చేయబడిన తేదికి తరువాత దఫా 1 కి రూ 10 లు చొప్పున
8 దఫాలు చెల్లించవలెను. ప్రతి రెండు దఫాలకు మధ్య 2 నెలల వ్యవధియుండును.
ప్రాసెక్యూషన్, దరఖాస్తు ఫారములు
బ్యాంకు రిజిస్టర్డ్ కార్యాలయమునందు దొరకును
భారతదేశమందంతటను ఇంపీరియల్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా
వారి కార్యాలయములం దెచ్చటనైనను దొరకును.

రాజమోహన హేరామయలు

శ్రేష్ఠమయిన సువాసనగల తలగూసె
తలనొప్పి, మాడుపుట్టు, చుండు
అకాలముగా వెంట్రుకలు కలుగుట
కొర్రోవేడిమి మొదలగువాటిని నివరించుచి
మెదడుకు చల్లదనమును, బుద్ధిని
మును, కలిగించి వెంట్రుకలును
పరిచి వృద్ధినించుచును.
1 నీసా రూ 1, 8 నీసాలు రూ 2-10-0
వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
వి.సి.పి.అండుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిచేరి, (నెల్లూరు జిల్లా.)
ఆంధ్రదేశమున కతిపరిచితులగు నైద్యరాజ ద్వైభావ్యం వెంకటేశ్వర్లుగారిచే ప్రత్యేక శ్రద్ధతో శాస్త్రీయముగ సిద్ధపరుపబడిన
అయిదురవ్వేదీయకాష్టభాగములు
విలువగలవి, గుణవత్తరమైనవి ఆంధ్రదేశమంతటను సర్వోత్తమముగ విజయముగాంచుచున్నవి కేటాగునకు ప్రాయము.
అయిదురవ్వేదనిలయము
చింతలూరు, ఆలమూరుపోట్ల, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

ఆటంక పరచుట

మానసిక, శరీర సంబంధ కేసులు ఆటంకపరిచుటకు నియమింపబడినవి

కామశాస్త్రమును

పరిశుభ్రము
ఇది ఆరోగ్యము, సంపద, అభివృద్ధి వగైరాలకు దారి
చూపును.
ఇనాముగా తెపాలిఖ్యుతక పంపబడును. దయచేసి
ఒకకార్డును ఈ దిగువ విలాసమునకు ప్రాయము. 2-6
ఆటంకనిగ్రహ ఫార్మసి, 23 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

తెలుగు కావ్యాదర్శము రూ. ౧-౦-౦
(సంస్కృతములో) దండిమహాకవి వ్రాసిన కావ్యా
దర్శ మనుఅలంకారశాస్త్రగ్రంథమునకు సరియ
గు తెలుగు. విద్యార్థుల కత్యంతోపయోగకరము.
దైవబలము (భక్తిప్రధానపద్యకావ్యము) ,, ౦-౪-౦
జీవన్ముక్తి, విదేహముక్తి (స్కాందము) ,, ౦-౪-౦
సగుణోపాసన, నిర్గుణోపాసన (లోనివి) ,, ౦-౮-౦
ఇట్లు వ్రాయవలెను:-
అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి,
ఆంగ్లగీర్వాణవిద్యాలయము, కొత్తూరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

Artificial NEO-DIAMOND

POST BOX 33
TRADE MARK
నీమక మలమునకు నరియైనది నవరం
బరహూరుతో కట్టబడి నది కమలము కా రేట్
4 మొద 10 రూ వరకు,
అడయమెండుకో, 425 సాకారుపేట, చుదరాసు
ఉత్తరములు ఇంగ్లీషునందే వ్రాయవలెను

ఆయుర్వేదావధ రత్నా కరము

(ద్వితీయ ముద్రణము)

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6 4

ఆంధ్రభైషజ్యరత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు 1 (95) చాక్లరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

సంతాననిరోధము

గుణదోషవిచారణ

(Birth Control)

ఇది యొక ఆపూర్వగ్రంథము. ఆంధ్రపత్రిక, సమదర్శిని, స్వరాజ్య, జ్యోతి, కాంగ్రెస్ పత్రికల మెప్పును బొందినది. కొలదిప్రతులే గలవు. ఆకాశంగము గాకుండా వెంటనే కొనుడు. ప్రతివారము తప్పక చదివి తీరవలెను. వలయునారు అర్థ రూపాయి ఖరీదుగల పాస్టేజ్ స్టాంపులను బంపుడు.

జరుగుమిల్లి సాంబశివరావు, బి. ఏ.

88, ఆక్బరునా హెబుపీథ్, బ్రిష్టి కేసు, మద్రాసు.

ప్రకటన

'బాలవ్యాకరణ గుప్తార్థప్రకాశిక'

100 పుటలు. వెల 5-0-0

శ్రీమన్మహాపాధ్యాయ

బ్రలి కల్లూరి వేంకటరామశాస్త్రిగారి కృతము

ఇయ్యది చిన్నయనూరి బాలవ్యాకరణమునకు వ్యాఖ్యానము. తెనుగుభాష నభ్యసించగోరువారికిని విద్యార్థులకు పరితమః జ్ఞాపక విద్యార్థులకును నిది నత్యంతోపయోగము. ఈద్వితీయ ముద్రణముండనేక విశేషాంశములు చేర్చబడియున్నవి. గ్రంథము కొరవారు త్వరపడుదు.

విలాసము:—

కల్లూరి రామచంద్రమూర్తి బి. యే. బి. యిడి.

అసిస్టెంటు టీచరు, బోర్డు హైస్కూలు, కొవ్వూరు.

TRACTOR SAW MILLS

Tel. Address

Hunsur

"Tractor"

(Mysore State)

స్వదేశి టేకుమానుచే చేయబడిన

ఎడ్లబండిచక్రములకు కావలసిన

ఆకులు & అందుకు

సంబంధించినవి

మైసూరు సంస్థానమునకు చేరిన హున్సూరు

నందుట్రాక్టరుయంత్రాలయమువద్ద

గల గొప్పస్తాకు మిక్కిలి చౌకగా విక్రయించ

బడును:—

ఈదిగువ జిల్లాలలో కమిషను పద్ధతిపైన

అమ్ముటకు పూర్తిగా భాగ్యతవహించునట్టి నిలు

ద్రయైన ఏజంట్లు కావలెను.

కృష్ణా, నెల్లూరు, గుంటూరు,

కర్నూలు, బెల్లూరి, అనంతపురం,

కడప, చిత్తూరు, చెంగల్పట్టు.

సరఫరాస్తులు ఈ దిగువవిలాసమునకు పంపుకొన

వలెను. మేనేజరు, ట్రాక్టర్ సామిల్సు హున్సూరు, (మైసూరు సంస్థానము).

Manager, THE TRACTOR SAW MILLS, Hunsur, Mysore State

'మోనో ఏక్షన్'

అను ఏక పాత్రాభినయ చాచా ప్రదర్శనములు

శ్రీయుత డి. వి. ఎల్. నరసింహారావుగారు (గుడివాడ)

మా బ్రహ్మపురమునకు వచ్చి, యిచ్చటనున్న స్వల్పకాలములో మా అందరి కోరికపైని బరంపురమునందును, ఆయా ప్రాంతములను యితరమిత్రుల కోరికపై భద్రపురం, టెక్కలి, శ్రీకాకుళం, నరసన్నపేట, పార్వతీపురం, మొదలైన అనేక యితరస్థలములలోను "మోనో ఏక్షన్" అను పేర నేకపాత్రాభినయ చాచా ప్రదర్శనముల నిచ్చియున్నారు. ఇట్టి ప్రదర్శనములు ఆంగ్లాది యితరభాషలలో కలవుగాని మన తెలుగులో నింతవరకు యెవ్వరును ప్రత్యేకకృషి చేసినట్లు గాన్పించదు. కావున వీరు తమంతట తాము యీ నూతన ప్రయత్నమును కల్పించుకొని జయప్రదముగా నిర్వహించుచున్నారు. భారతములోని శ్రీకృష్ణ రాయబారమును, వీరబాబ్బిలిలోని విజయరామరాజు ఆలోచనా రంగమును, బాహుకుని విరహతాప, వియోగదుఃఖములను, చాణక్యని భయంకర ప్రతిహింసా భావోన్మాదమును రామదాసు బండిఖానా రంగమును వీరు పరమాద్భుతముగా నటించుచున్నారు. ఈ ప్రదర్శనములు కేవలము ధనాశేషే గాక, అచ్చటచ్చటి మిత్రుల కోరికపైనే ప్రదర్శించుచు, వాటి ఆదాయములోనుండి, అయాచోట్ల ప్రజాహిత కార్యములకే యొసంగుచున్నారు. బరంపురంలోని ఆంధ్ర మహిళాసమాజమునకును, రేడియో కల్పనకును, శ్రీకాకుళంలో ఆంధ్రనాటక కళాపరిషత్తునకును, మరికొన్నిచోట్ల మరికొన్ని ప్రతిష్ఠాపనములకును, విద్యానిధులకును, అన్నదానములకును వీరి ప్రదర్శనములవల్ల సహాయమును చేయుచున్నారు. ఇట్టి ప్రాంతములయందలి యెల్లరి ప్రశంసలకును పాత్రులైన నరసింహారావుగారి ప్రదర్శనముల నిచ్చుటకై కొద్దిదినములలో రాజమహేంద్రవరమునకును, నెల్లూరునకును, గుంటూరునకును వెళ్లుచున్నారు. ఈతరుణమును బుచ్చుకొని ఎవరైన తమ స్థానిక ధర్మ కార్యములకును సదుద్ద్యమములకును సహాయము కొరుదురేని వారియ సిద్ధముగా నున్నారు. కావున నాయాప్రాంతము లీసందర్భమున శ్రీయుత నరసింహారావుగారి యీ ప్రయత్నము పట్ల గౌరవాదరణముల జూపి, వారి సుచితరీతి ప్రోత్సహించెదరు గాక యని కోరుచున్నాను.

న్యాయపతి నారాయణమూర్తి బరంపురం.

ఆఫ్ఫసుయ్యద్దము

10 వేలపైసయ్యము నాదిరుఖానుగారి

సోదరులు ప్రోగుచేసిరి

పెషావరు, ఆగస్టు 18:—నాదిరుఖానుగారి సోదరులగు సర్దారు హామంఖానుగారు జలాలాబాదులో మొహమాండు తెగలోనివారిని 10 వేలమందిని పటాలమునకై ప్రోగుచేసిరి. సర్దారు హామంఖానుగారు ఖుగియానీ నాయకులను మాలిక్ కాంవాస్ ఖుగియానీగారిని మంచిమాట చేసికొనిరి.

నాదిరుఖానుగారు మకాముచేసియున్న అలీఖిలువద్దకు 2 వేలమంది జానీఖిలు మంగుళు తెగవారువచ్చిరి. ఈ మంగుళు తెగవారితో చేతులు కలిపి తమ పక్షమున పోరాడవలసినదిగా జాతీ తెగవారిని నాదిరుఖానుగారు హెచ్చరించు చున్నారు. లోగారు కొండ కనుమలను ముట్టడించుటకు ముందు గార్డెజా కోట ముట్టడించుటకై నాదిరుఖానుగారు యత్నించుచున్నారు. నాదిరుఖానుగారి సోదరులగు హామంఖానుగారు ఖుగియానీల పటాలమును 2 వేలమంది పైనికులు గలదిగా నుండి టాజీనుకు నడిపించుకొనివచ్చిరి.

మహమ్మదు ఆలంగారు జలాలాబాదులో విడిచియున్నారు.

షిన్వారీ తెగవారి ప్రతినిధులు కొందరు సంధిసమాధాన యత్నముల గూర్చి యోచించుటకై నాదిరుఖానుగారి వద్దకు మహమ్మదు ఆఫ్ఫసుగారి నాయకత్వమున రాయబారవర్తము నొకటి పంపిరి. (అ. ప్రె.)

WANTED.

A Madras qualified Midwife for the Rural Dispensary at Vidavalur on a monthly salary of Rs. 25/- per mensem.

M. SITARAMA REDDY, President.

ప్రాసెసరు

రాధాకృష్ణన్ గారి కేసు

20 వేల రూపాయల నష్టపరిహారము కోరబడెను

కలకత్తా, ఆగస్టు 18:—యదునాథ సింహాయను నాతడు మిరటు కళాశాలలో తత్వశాస్త్ర పండితులుగా నున్నారు. ఈయన 1922 సం॥ రములో "హైందవ మూసకీ శాస్త్రము, విషయపరిజ్ఞానము" అను నొక పెద్ద వ్యాసమును రచించియుండిరి. ఈ వ్యాసమునకు ప్రేమచందు రాయచందుగారి బహుమానముగూడ గ్రంథకర్త కొంగుబడెను.

మిరటు కాలేజీ మాగజైను పత్రికలో సదరు వ్యాసములోని భాగములు ప్రచురింపబడెను.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయములోని ప్రాసెసరు రాధాకృష్ణనుగారు "కలకర రామానుజుల మతానుసారము హిందూ వేదాంతము" అను గ్రంథము యొక్క రెండవభాగము ప్రచురించిరి. ఈ గ్రంథములో యెదునాథసింహాగారి వ్యాసములోని అనేక భాగములు ఉన్నవి యున్నట్లుగా ఉదహరింపబడెను. కాని, సదరు పేరాలు యెదునాథసింహాగారి వాగ్దేవతయందలి యుదాహరించినట్లుగా రాధాకృష్ణనుగారు తమగ్రంథములో పేర్కొనియుండ లేదు. ఇందువల్ల యెదునాథసింహాగారు నష్టపరిహారముగా 20 వేల రూపాయలను కోరుచు రాధాకృష్ణనుగారిచే రచింపబడిన గ్రంథముల ప్రతులను యిప్పించవలయునని కోరుచు, అమీన్ ప్రత్యేక యొక్క విలువను మదరాసులోని రాధాకృష్ణనుగారిపై కలకత్తా హైకోర్టులో వ్యాజ్యము దాఖలుచేసిరి. (అ. ప్రె.)

కలకత్తా జూటుమిల్లునమ్మెలు

37 మిల్లులు ఆగిపోయినవి-2 లక్షలమంది

నమ్మెలో నున్నారు

కలకత్తా, ఆగస్టు 18:—విశ్వోరియా మిల్లులకును, టెవిన్ పారామిల్లులకును, నైహాటీమిల్లులకును, హలకుంచండ్ మిల్లులకును సమ్మె వ్యాపించినది. బాంగ్లెమిల్లులోను బాలియామిల్లులోను పనివాండ్లు కలవరము నందుచున్నారు. బెంగాలుజూటు కర్కర్సు యూనియను కార్యదర్శి య. గుకాశీకుమారనే ను గారును, సహాయ కార్యదర్శి మణిముఖర్జీగారును అరెస్టుచేయబడిరి. జామీనుమీద విడుదల చేయబడిరి.

సమాధానయత్నములమాట అబద్ధము

ప్రభావతీదేవిగారితో కలిసికొని మాట్లాడగా ఆమె యిట్లుచెప్పెను:—సమాధానయత్నములు జరుగుచున్నమాట అబద్ధము. మిల్లుయజమాను లట్టి ఆలోచనల కేయుచున్నట్లుల వదంతులను పుట్టించుచున్నారు. వారు నాతో సంప్రతించుటకై నాకాహ్వానము పంపలేదు.

ఆహ్వానము లేనియెడల నేను పోవునది లేదు. ఇప్పుడు 37 మిల్లులు ఆగిపోయినవి. 2 లక్షలమంది సమ్మెలో చేరియున్నారు.

పనివాండ్లు కోరెడి కోర్కెలు ముఖ్యమైనవి 4 కలవు. అవే వనగా—(1) సమ్మెదినముల జీతము యియ్యవలెను. (2) అందరికిని దామాషాయీని జీతముల యభివృద్ధి (3) పనివాండ్లకు కమిషను కేట్లు లేనియెడల ఏర్పాటు చేయవలెను. (4) పనివాండ్ల యితర కష్టనిష్ఠుల ములను గూర్చి విచారణ చేయుటకై ఒక కమిటీ ఏర్పాటు చేయవలెను. నేటి ఉదయం 10-30 గంటలకు హుకుంచండ్ జూటుమిల్లులో పనివాండ్లుగూడ సమ్మెచేసిరి.

సమ్మెదారులందరు తిరిగి పనిలో చేరినయెడల అరెస్టు చేయబడిన కార్మిక నాయకులను విడుదలచేయవలసినదిగా గవర్నమెంటువారిని మిల్లుయజమానులు కోరెదరట!

సమాధానము

మిల్లుయజమానుల సంఘమున కధ్యక్షులైన లెయిర్డుగారు యిట్లు తెలియజేయుచున్నారు.

ఇప్పుడు సమ్మెలు జరిగియుండిన మిల్లులలోని పనివాండ్లకు వారమునకు 60 గంటల చొప్పున పనిచేయుటవల్ల హెచ్చుగా రావలసిన గంటలకాలముతాలాకు జీతము లెక్కకట్టి యిచ్చుటకును, సమ్మెచేసినవారిని దండించకుండుటకును, బెదరింపకుండుటకును సదరు మిల్లుయజమానులు అంగీకరించిరి.

(శ్రీ ప్రెసు)

కాంగ్రెసు ప్రచారము

(స్వదేశీయ విభాగం)

చామర్ల కోటలో నాయకుల ప్రబోధము

గొప్ప బహిరంగసభ

కాకినాడ, ఆగ 18:—నిన్న రాత్రి 9 గంటలకు కాకినాడ నుండి డాక్టరు వేదాంతం వెంకట కృష్ణయ్యగారు, శ్రీమతి వే. కమలాదేవిగారు, డాక్టరు వుప్పలూరి గోపాలకృష్ణగారు, శ్రీయుతులు సేతుకంటి శ్రీనివాస కోనేట్రావుగారు, బి.వి.వి.ఎల్. బులుసు వెంకటసుబ్బారావుగారు, బి.వి.వి.ఎల్. పారుపూడి సత్యనారాయణగారు చామర్ల కోట వెళ్లిరి. ఆక్కడ బళ్ల మాల్కెట్టులో గొప్ప బహిరంగసభ సమావేశమై నాయకుల కేంద్రమూలమునందు, వీరందర సభలో కూర్చుండిన పదవ పౌరుషాడి సత్యనారాయణగారు సభాధ్యక్షులుగా నుండి సభ ప్రారంభించిరి.

డాక్టరు వుప్పలూరి గోపాలకృష్ణగారు ప్రభుత్వమున నుపన్యసించుచు కాంగ్రెసుయొక్క చరిత్రను ప్రస్తుత సహాయ నిరాకరణోద్యమమును తెలిపి స్వదేశీయతను, దీక్షనహింస చవిగిన దనియు, మనవాళ్లు తీసిన నూలు ఆనూలుతో తయారైన బట్టలు కట్టుకొనుట మన ముఖ్యధర్మ మనియు, ఇట్లు చేసినవాడే స్వరాజ్యము కన్నులకట్టిన ట్టుండుటయు బ్రిటిష్ వారు రాజీకరించు లొంగుటయు గల్గినదియు, కాంగ్రెసు యొక్క బలమును చేకూర్చుటకు అందరును సభ్యులు కావలసిన దనియు హెచ్చరించిరి. లాహోరు రాజకీయ ఖైదీలను యింతర ఖైదీలను ప్రభుత్వమువారు పెట్టుచున్న నిర్బంధములు తెలుపబడెను. వారియెడల సానుభూతిని చూపించుట యనగా మీరందరను కాంగ్రెసులో చేరుట, స్వదేశీ ఖద్దరుబట్ట కట్టు ఈరెండు పనులును ముఖ్యముగా జరుగవలెను.

శ్రీ కోనేటిరావుగారు పిమ్మట ఉపన్యసించుచు ప్రస్తుతము చేయవలసిన పనులు గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పినట్లు చేయడమే కావలసి యున్నదనియు, అట్లు చేసినట్లయితే జైలులోనున్న బులుసు సాంబమూర్తిగారును మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారును యీ మొదలైన వారందరును బయటకు రాగల్గుటకు కాంగ్రెసుబలము చేకూరుటకు కొనుట సాధనముగనని హెచ్చరించిరి.

శ్రీ బులుసు సుబ్బారావుగారు కాంగ్రెసుయొక్క బల మనగా నేమో, కాంగ్రెసులో సభ్యులుగా చేరుట యెందులకో వివరముగా చర్చించి చెప్పిరి. బ్రిటిష్ వారు గ్రామకరణం మొదలుకొని ఇంగ్లండులో మంత్రివరకును సోపానములకు పెట్టుకొని రాజ్యయంత్రమును నడిపించుచున్నారో అదేరీతిగ మనము స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకును యంత విస్తీర్ణముగల దేశములో సాధనయంత్ర ముండవలెను గావున కాంగ్రెసుసంస్థపై ఆ కాంగ్రెసు చెప్పినరీతిగా దేశమంతయు చేయుటకు ఆఖిల భారత కాంగ్రెసుసంఘము, దానిక్రింద రాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము, దానిక్రింద జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము, దానిక్రింద తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘము, దానిక్రింద గ్రామ కాంగ్రెసుసంఘము యీమొస్తరగ అంశములుపెట్టి పనిని జరిపింప యేర్పాటైనది. ఈ యేర్పాటు కొనసాగుటకు కాంగ్రెసు చెప్పినట్లు చేయుటయే. ఆ చేసినప్పుడే వికమత్యము బలము. అందులకే స్వరాజ్యసంపాదనము చేయుచున్న కాంగ్రెసు సంఘములో అందరును చేరవలసినదని కోరుచున్నాము అని ప్రబోధముచేసిరి.

శ్రీమతి కమలాదేవిగారును డాక్టరు కృష్ణయ్యగారును కాలాతీతముగలచేత మరియొక సభలో మాట్లాడెదమనిరి.

శ్రీ పారుపూడి సత్యనారాయణగారు సభ ముగించుచు నిట్లు చెప్పిరి. ఉపన్యాసకు లింతవరకు విశేషము తెలియజేసి వదిలి కాంగ్రెసులో చేరవనియు ఖద్దరు కట్టువనియు, ఇకే దేశ లోనివారందరును యిప్పుడు చేయవలసినది. ఇంతకంటే గొప్పత్యాగమేమియు చేయుమనలేదు. ప్రాణములర్పించుమనలేదు. యుద్ధములో చావుమనలేదు. హింసాకార్యమేమియు చేయుమనలేదు. 360 కోట్లకు అనగా ఒక్కయేడాదికి, దేశము మంచిప్రభుత్వముగల్గి సౌఖ్యపడేటందులకు పనిచేయుచున్న కాంగ్రెసు సంఘములో నాలుగు అక్షాబిచ్చి సభ్యులుకావలసినదన్నారు. ఇదే మీరు చేసేత్యాగము. మనయువకులును పెద్దలును గొందరు జైళ్లకువెళ్లి అనేకకష్టములకు లోనై ప్రభుత్వోద్యోగీయులచే దెబ్బలు తిని చీకటికొట్టులో ఉండి స్వామి కుమారానందుగారు లోగడ యీవ్రాళ్లో సభలో చెప్పినట్లు పోలీసువారు మాత్రము త్రాగింపబోయినను అట్టి కష్టములకును

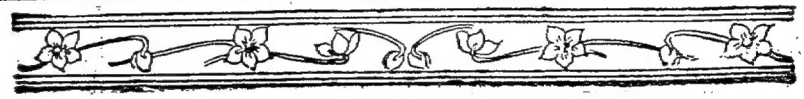
పాలయ చివరకు దేశమునకు పౌరాణములను విడిచిరి. పౌరాణము లింకను విడువక జైళ్లలో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకై తపస్సు చేయుచున్నారు. సంసారము లక్కరలేక, తమ దేశక్షేమమునకై ప్రాణము లర్పించిన పీఠలను ప్రాణములు విడువబోవుచున్న మహాదేశభక్తులను ఒక్కసారి మనస్సునకు తెచ్చుకొనండి. అది త్యాగము. ఆత్యాగమునకు సంసిద్ధులైనవా రెవరో వారంతట వారు వచ్చుచుందురు. కాని మీత్యాగమేమి, దేశస్వాతంత్ర్యమునకై పడరాని యిడుములు పడుచున్న వారికి మీరందరును అభిమానము గలిగియున్నట్లు, స్వరాజ్యసంపాదన సిద్ధాంతమును నీవును అంగీకరించుచున్నట్లు సంతకముతో తెలియబరచి ఒకపావలా యిచ్చినట్లయితే నీ యథాశక్తి త్యాగమును చూపిన వాడగుదువు.

ఈ సంతకములతోపల బ్రిటిష్ వారు రాజీకరించి స్వపరిపాలనమున కంగీకరింపక బోయినచో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యసిద్ధాంతమును అనువదించి దౌర్జన్యరాహిత్య పద్ధతిని యుద్ధము సాగించెదనని గాంధీమహాత్ముడు చెప్పెను. ఆయన తపశ్శక్తిని ధారవోసి సంపాదించెద నన్నప్పుడు, ఆయన కాంగ్రెసు ద్వారా యిచ్చుచున్న ఆదేశములను తక్షణమే అమలులో పెట్టకపోవుట మనతప్పు అగును. గాంధీమహాత్ముడే గాదు. జయలులోనున్న వారే గాదు. ఇంకను ఎందరెందరో తపస్సు చేయుచున్నారు. వారందరనుగూర్చియు మనకు తెలియకపోవచ్చును. అల్లూరి శ్రీరామరాజుగారుమాడ మహాతపస్సులో నున్నట్లు కొందరు తెలుపుచున్నారు. ఆయన జన్మదినమును జరిపినందులకు అది యొక సాక్ష్యముపెట్టి శ్రీ మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారిని శిక్షించిరి. ఇట్టి శిక్షపాటుచేసినవారిని అల్లూరి శ్రీరామరాజుగారు అభినందించుచున్నట్లును, ఆయన గొప్ప తపస్సుచేయుచున్నట్లు లోకమునకు తెలియబరచవలసినదనియు ఆ తపాభలము భావికాలమే వైష్ణవలదనియు యీసంగతులు గల అచ్చు ఇంగ్లీషు ఉత్తరములు వచ్చుచున్నవి. కాని ఆయుత్తరము నెవరుపంపిరో యీసంగతులేమియు తెలియవు. అల్లూరి శ్రీరామరాజుగారు మహాదృష్ట్యశక్తి అని అందరికి తెలిసినదే. ఆయన తపస్సులోనుండి తనదేశమునకై తనవిధిని నెరవేర్చుచున్నాడని మాత్రమే సంతోషించెదము. ఆయన ఉన్నాడో లేదో ఆప్రసక్తి మనకక్కరలేదు. దేశభక్తులనేకులు వివిధరీతిగా తమ విధ్యుత్కర్మములు నెరవేర్చుచుందురు. ప్రభుత్వము యొక్క క్రూరకర్మము దుండగములు చూచి యితరదేశముల వారి పనస్సులు కరిగి మానకోటి సౌఖ్యమే గురిగాగలవారు యీ దేశాభివృద్ధికి తోడ్పడవచ్చును. కాని ప్రస్తుతము కాంగ్రెసు అందరకును ప్రధానసంస్థ. ఆసంస్థద్వారా గాంధీ మహాత్ముడు నాయకత్వమువహించి యుద్ధమును సాగిస్తానంటున్నాడు. ఆయనకు యీ చామర్ల కోటవారందరును తోడ్పడమందురా లేదా? ఆయన, ఆకాంగ్రెసు చేయుపనికి మీకు ఆమోదమా లేదా? మీకందరకును యిట్లుమే అయితే యింతెంత మహాదృగ్యమున్నట్లయితే రేపటినుండి సభ్యులుగాచేరండి. ఈ గ్రామములో గొందరు పెద్దలుపిన్నుల చేరియున్నారు. ఇప్పటికి సుమారు 100 మందిచేరిరి. కాని యీ గ్రామము పట్టణమువంటి గ్రామము. 16,000 జనాభాగలిగినది. ఇందులో మైనర్లను మినహించగా తక్కిన స్త్రీలు పురుషులు కాంగ్రెసులో చేరవలసినదే. తప్పక అందరును చేరుమరని నమ్ముచున్నాను.

ఉపన్యాస మైనపిదప ఈ క్రిందిరీత్యానములను సభ వారి యెదుట పెట్టి అందరి యామోదమును పొందెను.

(1) రాజకీయ ఖైదీల ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధముపాల్పేసి ప్రాణములు పోవునంతటి క్రూరకర్మముల కొట్టుటయు క్రిమినలు ఖైదీలు మాదిరిగా చూచుచుండుటయు మిక్కిలి అధర్మమనియు అన్యాయమనియు యీ సభవారి భిప్రాయపడుచు ప్రభుత్వమువారి చర్యలను ఖండించుచున్నారు.

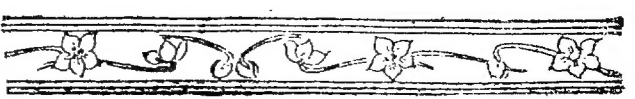
(2) బహుశాంతముగా ధైర్యముతో ప్రభుత్వమువారు ప్రసాదించిన 2½ సం॥ల కఠినవరకము శిక్షననవించుటకు శ్రీమద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారిని అభినందించుచు ప్రభుత్వమువారి రిప్రెజెంటేషన్లను యీసభవారు నిరసించుచున్నారు. శ్రీ అశక్తి రామబోగారావుగారు, శ్రీ ఆప్పల వెంకట్రావుగారు వచ్చిన యుపన్యాసకులకు వందనార్పణావించిరి. సభ రాత్రి 11 గంటలకు అత్యుత్సాహముగా ముగిసెను.

ఎరాస్మిక్ సబ్బులోనున్న సాగనేమనగా ప్రతిదినమును దానిని వాడుచున్నచో చర్మమునకు శాశ్వతమగు మేలు కలుగును. అతిఅందమైన దీని గుచ్ఛమునకు వ్యాధ్యాపు వ్యవహారమునకు పరిమళమునుగూడ కలవు.

PEERLESS
ERASMIC
The Dainty SOAP

ERASMIC PERFUMERS - LONDON

రామభక్త శిరోమణి గోస్వామి
తులసీదాసు జీవితచరిత్ర

బత్తుల లక్ష్మీకాంతం

కవిపరిచయము:—ఆంధ్రలోకము పరమభక్తగ్రంథి
డను పోతనామాత్యుని ఆశ్రయించి రచించిన అంధ్ర
మహాభాగవతమును జెట్టి గౌరవాదరణ భావములతో జూచు
చున్నారో యట్లే హిందీభాషాభాషీయులగు సుత్రర హిం
దూదేశీయులు రామభక్తగ్రంథి యొక్క శ్రీమాన్ తులసీ
దాసు మహాకవియని నామ రచయింపబడిన యుత్సాహ
గ్రంథమును చూచిన మానవులు గౌరవాదరణతో జూచు
చున్నారు. ఈ కవివరుని రామచరిత్ర మానస మనుగ్రంథము
నిరుపేదలగు వారలయొక్క పర్వకాల మొదలుకొని రాజాధి
రాజులు నివసించు పండ్రిశాలానిర్మితములగు దివ్యమందిరముల
పరమను ఆలంకరించుచున్నది. ఈ కవిపుంగవుడు కేవలము
భక్తీరసము సులికించు మృదుమధురతైలి నిరసించుటయే కాక
తన సమయమునందలి హైందవాభియోక్తి సభ్యత ఆచారముల
నుగూర్చియు, ఆకాలమందు బాలించు మహమ్మదీయుల పరిపాలన
పద్ధతులనుగూర్చియు తన గ్రంథములందు తేటతెల్లమగు
నట్లు పాతకుల కరుకపరచెను. ప్రజభాషా కవులలో నీతని
స్థానము సర్వప్రథమము. ఈతని కవికలతలకు కవిసామ్రాట్,
విభిలకావ్య మర్కట రామభక్త శిరోమణి మొదలగు విరుద
నామములతో సంగోధించి ప్రజలు తమ కీ కవిప్రసరునియొడ
గల గౌరవాదరణల వెల్లివిస్తారు.

జన్మాదికములగుర్చిన విషయములు

ఈ మహానీయు డెప్పుడు జన్మించినదియు, నెచ్చట
జన్మించినదియు నిర్ణయించి చెప్పటకు దను ప్రమాణములు
నేటివరకు గానవచ్చుటలేదు. ఈ కవిప్రసరుడు తన జన్మా
దిక వృత్తాంతమును గూర్చి తన రచనలయందెక్కడను జేర్చి
నినట్లు కాన్పించదు. ఈతనిగూర్చి వ్రాయుటలో దగునాధార
ములు లేకపోవుటజేసి పలువురు పలుమార్గములు ద్రోక్తు
చున్నారు. విమర్శకులు వివిధరీతుల విమర్శించుచున్నారు.
కాని, నరసింహరములు లభించువరకు బహుజనాభిప్రాయము
బట్టి యీతని జన్మాదికవృత్తాంతమును స్థిరపరచుట యుచితము
గును.

తులసీదాసు తన జన్మాదికములగుర్చి యెచ్చటను
జేర్చినదియుండవచ్చుటకీని తనరామచరిత్ర మానసప్రారంభమున
నాత్ర మొకచోట:—

“సంవత్సరహసా ఇకతీసా! కకాకధాహరిపద ధరసీసా!

కామి ధౌనవార మధుమాసా! ఆవధపురీయహీచరిత్రప్రకాసా॥

అని వ్రాసినాడు. పైనుదహరింపబడిన పద్యమున 1631
సంవత్సరమున బుధునాన నవమి ధౌనవారమున అవధపురిలో
హరిహరములగు మొక్క రామచరిత్ర మానస మనుగ్రంథమును
ప్రకాశింపజేయునన్నానని” కవి తానువ్రాసినతమన దానిపై
నాధారపడి యిందుమించుమించుగా కవియొక్క జన్మసమయ
మును గూర్చి జేర్చిన విలుబడుచున్నది. తులసీదాసు పెరిగి
పెద్దవాడైనపిదప వివాహితుడై భార్యగూడీ కుఖమున కొన్ని
సంవత్సరములు కాపురముచేసి తనభార్యయం దొకపుత్రునిబడసి
పిదప కారణంతరములచే విరంగియై కొన్ని సంవత్సరములు
దేశాటనమునల్పి యవధపురికి జేరుకొని రామాయణమును ప్రారం
భించునాటి కాలనికి రమారమి నలువడేండ్లుండియుండును.దాని
నిబట్టి యతడు (1631-40-1591) 1591 విక్రమాప్రాంతమున
జన్మించియుండునని తేలుచున్నది. 1591 విక్రమాయనగా
క్రీ॥ శె॥ 1584 యగును.

ఈతని జన్మకాలము నిర్ణయించినపిదప జన్మస్థానము నిర్ణ
యించెదము. ఈతని జన్మస్థానమునుగూర్చి వ్రాయుటలోగూడ
పలువురు పునఃపాతల పోవుచున్నారు. గ్రీయర్సన్ దొరగారు
తులసీదాసు సంయుక్త ప్రాంతములలో బాచాజిల్లాలోని రాజపురమును గ్రామ
మున జన్మించియుండునని యభిప్రాయపడుచున్నారు. కొంద
రై రాజపురమున నీకవి తనగృహమును నిర్మించిన నిర్మించియుం
డునుగాని యదిమాత్ర మాతని జన్మస్థానముకాదని యెంచుచు
న్నారు. మఱికొందరు హస్తినాపుర మింకవిపుంగవుని జన్మస్థా
నముని చెప్పుచున్నారు. ఇకకొందరు హాజీపురమని చెప్పుచు
న్నారు. కాని సంయుక్తప్రాంతమున బాచాజిల్లాలోని రాజ
పుర మింక జన్మస్థానమును విషయము బహుజనాభిప్రాయము.
కాన మనమిట్లు చెప్పుకొనవచ్చును.

ఈకవిపుంగవుడు క్రీస్తువెనుక 1584 వ సంవత్సర ప్రాం
తమున సంయుక్తప్రాంతము నందలి బాచాజిల్లాలోని రాజా
పురమున జననమొందెను. ఈతని తల్లిపేరు హులసీ, తండ్రి ఆ
త్మారాముడు. ఈతనిది పరాశరగోత్రము. ఈతడు బ్రాహ్మ
ణుడని మాత్రమే చెప్పగలము కాని యేకాఖ్యజైనదిన బ్రాహ్మ
ణుడో నిర్ణయించి చెప్పజాలము. వీలనన కొందరితడు కన్యా
కుబ్జ బ్రాహ్మణుడనియు, కొందరు దుబ్బాఖ్యజైనదిన వాడని
యు, మఱికొందరు సరవరియా బ్రాహ్మణుడనియు బలవిధ
ములుగ నభిప్రాయపడుచున్నారు. ఈతడు మూలనక్షత్రప్రా
రంభమున జననమొందుటజేసి యీతడు పుట్టినతోడనే జననీ
జనకులను ఎడబాయవలసిన వాడాయెను. మూలనక్షత్రప్రారం
భమున పుట్టినపుత్రుడు పితృహతకుడౌననియు నట్టి యపా
యమునుండి తొలగించుకొనవలయు ననిన నూతనముగ ఉద్భవించి
నపుత్రుని త్యజించవలయుననియు నాదినములలో నొకవాడుక
కలదు. దాని ననుసరించి యాత్మారాముడును పాపాణ్యుడ
య్యడై తులసీదాసును విడిచివేసెను. అంత కాలనేతుల దన్ను
కొనుచు విలపించుచున్న యాశిశువు నా
మగ్గుమున బోవుచున్న యొక సాధువు మాచి కరుణించి యా
శిశువును దనచెంబ గొనిపోయి పెంచుచువచ్చెను. ఆ శిశువునకు
తులసీదాసున పేరు నాసాధుమూర్తియై యిడెను. తులసీదాసా
సాధుమూర్తియొడ నప్రభావమును, వినయవిధేయతలను గల్గి
కుళ్లపక్షపు విడియచందరు రీతిని దినదినాభివృద్ధిని గాంచి
పెరిగి పెద్దవాడాయెను. ఆగరువుయొద్దనే విద్య నభ్యసించెను.
యుక్తవయస్సు వచ్చువరకు ఆ సాధుపుంగవునియొక్క పాప
ణమునందే పెరిగి పిదప నాతనియొద్ద నెలవు పుచ్చుకొని తులసీ
దాసు తన గృహమునకు మడిగిపోయెను.

వివాహోదయగుర్చిన వృత్తాంతము

అట్లు గృహమునకు మరలవచ్చి దీనబంధు పాతక అను
వానియొక్క కుమార్తెను వివాహమాడెను. ఆమె నామము
రత్నావళి. రత్నావళియొక్క కుమారుడ లావణ్యదులయందు
ముగ్ధుడై తులసీదా సామెను నొక్క తుణమైనను విడువ నొల్ల
కుండెను. ఎల్లసమయములందును నామె సమీపముననే యుండి
కాలము గడుపుచుండెను. రత్నావళియే యీతనికి సర్వస్వముగ
దోపసాగెను. అట్లు కొన్ని దినములు గడచినపిదప నాదంపతు
లిరువురియొక్క పవిత్ర ప్రేమయు పుత్రరూపమున ఫలించెను.
తమ పవిత్రప్రేమ యిట్లు ఫలించుటగాంచి యీ భార్య భర్త
లిరువురును చాల సంతసించిరి. ఉద్భవించిన పుత్రునికి తారక
యనునామమిడిరి, కాని పాపమా దంపతులయొక్క దౌర్భాగ్య
వశంబున ఆ తారక చాలకాలము జీవించక పిన్నతనమునందే
మరణించెను. తులసీదాసు తన ప్రాణతుల్యుడగు పుత్రుని
యొక్క వియోగమును సహించజాలక సంసారసుఖములందు
మిరక్తి జనించ విరంగియై గృహంబును, భార్యయగు రత్నావళిని
విడచిపోయె నని కొందరందురు. కాని మఱికొందరు తులసీ
దాసు యొక్క వైరాగ్యమునకు గారణము పుత్ర
వియోగము కాదనియు భార్యయగు రత్నావళియొక్క పితృప
దేశమే యీతనివై రాగ్యమునకు గారణమనియు నందురు. పో
నిందు. కారణమేదియైనను కానిందు. కాని యీతడు వి
రంగియాల మాత్రము నిశ్చయము.

గృహమును విడిచినపిదప వృత్తాంతము

గృహమును భార్యను త్యజించి తులసీదాసు తిన్నక తన
తొల్లి తీసాధువను నరహరిదాసు యొద్దకుబోయెను. అతనితో
గూడ కొన్ని సంవత్సరములు ఉత్తరభారతదేశమునంతటను దిరి
గెను. ఆసంచారసమయముననే యీతడు భారతవర్షమునందు
నివసించు ఆర్యసమాజముయొక్క నాటకసభ్యత్వము, వివిధప్రాంత
ములలో నివసించు వివిధభాషులయొక్కయు మతములయొ
క్కయు నాచారవ్యవహారములను గూర్చి బాగుగ గ్రహించె
ను. అందుచేతనే యీతడు తనరచనలందు సార్యసభ్య
త్వముగూర్చియు మఱియితరవిషయములను గూర్చియు సుత్రా
ప్రమగురీతిని చిత్రింపగల్గెను. పగలంతయు గురువుతోగూడ తి
రుగుచు రాత్రులందాతనినుండి రామాయణాదిగాధలను వినుచు
కొన్ని సంవత్సరములుగడచెను. దేశాటన సమయముననే యీ
తడు రామాయణము, భాగవతము, మహాభారతము మొదలగు
వానిని సాకల్యంబుగ వివగల్గెను.

అట్లు దేశాటనము నేయుచున్న సమయములందొకనా
డాతడు తనభార్యయగు రత్నావళిని సందర్శించుట తలపించెను.
అప్పుడు రత్నావళియు నామె బంధువులను తులసీదాసును
గుర్తించి యీతని నింటనుండుమని చాలవిధములు గోరిరి. కాని
రచిత్తుడౌట జేసి యీతనిని తమ మరలదాడెను.

గ్రంథరచనాకాలము

తులసీదాసు ఎన్నవయేట గ్రంథరచనకు ప్రారంభించెనో
చెప్పజాలముకాని దేశాటనానంతరము ఒకచోట స్థిరపడి
యప్పుడు గ్రంథరచనను ప్రారంభించెనని యూహించుట
యుచితముగునుకాని తులసీదాసు దేశాటనానంతర మెప్పుడు త
యనికెట్లును స్థిరపరుచుకొనెనో తెలిసినచో యప్పటిసమ
యమునుబట్టి గ్రంథరచనాకాలము నించుమించుగా నిర్ణయిం
చుటకు వీలుండును. తులసీదాసు తన రామచరిత్ర మానస
గ్రంథ ప్రారంభంబున విక్రమా 1631 సంవత్సరమున అవధపురిలో
రామాయణమును వ్రాయ ప్రారంభించినట్లు చెప్పుచున్నాడు
దీనిబట్టి తులసీదాసు తనదేశాటనమును జాలించినపిదప 1631
విక్రమాంతమునకు అవధకువచ్చి చేరెననియు అచ్చటనే గ్రంథరచ
నను ప్రారంభించెననియు నూహించవలసి వచ్చును. 1631
విక్రమా యనగా క్రీ. శె. 1574 సంవత్సరప్రాంతమున కవితన
రచనలకు మొదలిడెను. అట్లు 1574 లో ప్రారంభించి యీకవి
పీరుడు తనజీవితమంతను భాషానీవయందును అందుమూలముగ
సమాజసేవయందును వ్యయపరచెను.

ఈకవి యవధపురిలో గొన్నినాళ్లుండి తనరామాయణ
మును ప్రారంభించి పిదప నచ్చోటునువీడి కాశీలోనున్న అస్మి
ఘాటునకుబోయెను. గృహమును పరిత్యజించినపిదప కేవలించిన
కాలములో నధికాంశమును తులసీదాసు యస్మిఘాటునందే గడ
పెను. ఇప్పటికిని కాశీనగరమున అస్మిఘాటులో నీతనిమతము
ఒక యాశ్రమమున్నది. ఆమతమునందే పప్పుడు కాన్పించుపాద్య
లు తులసీదాసువేయని యచ్చటివార లందురు.

ఇట్లు తనజీవిత మందలి యధికాంశము భాషా
నీవయందును సమాజసేవయందును గడపి
తుడగు 1680 విక్రమాలో శ్రావణశుక్ల సప్తమినాడీ కవిపుంగ
వును తన తొంబదిసంవత్సరముల పౌరాయమున గంగాతీరమున
నస్మిఘాటులో దన జీవితము జాలించెను.

ఈకవివరుని రచనలు

ఈకవిభాషామణి తన జీవితకాలములో రమారమి యిరు
వది గ్రంథముల రచించెను. రామభక్తప్రణామజేసి యీతడు
పెక్కుగ్రంథములను రామనిగూర్చియే రచించెను. ఆ యిరు
వదిరెండు గ్రంథములందు నిప్పుడు పండ్రెండు మాత్రమే కాన
వచ్చుచున్నవి. వాటినామముల నీక్రింద నుదహరించు
చున్నాను.

- 1. రామలహరహృదయ, 2. వైరాగ్య సంపాదినీ,
- 3. బర్హెరామాయణ, 4. బాసకీమంగళ, 5. పార్యతీమంగళ,
- 6. రామాష్టక, 7. కృష్ణగీతావలి 8. వివసత్రికా, 9. గీతావలి,
- 10. కవితావలి, 11. దోహవలి, 12. రామచరిత్రమానస.

పై నుదహరింపబడిన పండ్రెండు పుస్తకములందును
విషయపత్రికయు, రామచరిత్ర మానసమును సర్వోత్కృష్టములు.

WANTED.

Qualified people to represent us as Super-
visors, throughout Guntur and Krishna
Districts. Salary Rs. 40-5-65 (annual) plus a
Consolidated allowance of Rs. 20/- only on
guaranteed business.

None but those willing to buy 20 shares
of the Company of Rs. 10/- each, and pay Rs.
80/- at least at the outset, balance to be paid
in 6 monthly instalments, need apply to,

THE ORGANISING INSPECTOR,
The Mysore Agricultural
Dairy Farm Company Limited.,
GUNTUR.

చంద్రా నర్సరీతోటలు- నేలం జంక్షన్

8 సెం॥ అంటుమామిడిచెట్లు, నిమ్మ, నారంజి, చక్కెర
డబ్బా రు 7½. జామ, దాలిమ, అంజూరు, అంగూర్ డబ్బా
రు 4½. గులాబి, కోటస్సు, పూలచెట్లు డబ్బా రు 5. నీవ
తర్కారీ, పూలవిత్తులు 24 దినుసులు రు 2½. స్వదేశీ తర్కా
రివిత్తులు 12 ది నుసులు సెట్ రు 1½. క్యాలటాగు ఇనాం.
Chandra Nursery, P. O. Salem Junction.

అమృతమునకు సిద్ధముగానున్నవి

“మామిడి అంట్లు జహంగీరు మొదలగు ప్రసిద్ధిగల 200
రకములన్నూ యితర ఫల, పువ్వు, పత్రజాతులు. అమృతము
నకు సిద్ధముగా నున్నవి.” క్యాలటాగు ఉచితము.

రావు చిన్నారావు & సన్సు,
రాయల్ నర్సరీ, కడియం, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

ఆర్థికవిచారణసంఘము

అప్పు డెందుకు ఒప్పుకొనలేదు ?
ఇప్పుడెందుల కంగీకరింపవలసివచ్చినది?

(యద్దనపూడి వెంకటరత్నం గారు)

సుమారు ముప్పది సంవత్సరములకుపూర్వము ఇంగ్లాండు నందలి ప్రజాప్రతినిధిసభ యెదుట బడ్జెటుచర్య సమయములో హిందూ దేశమందలి ప్రజాసముదాయము నూటికి యెను బది మంది, వ్యవసాయముపై నాధారపడియున్న వారని యును, వారెప్పుడును దరిద్రము ననుభవించుచున్నారనియును, కఠిన్మృతకముల బాధ నెదుర్కొనుటకు శక్తి లేకున్నదనియు ను, సర్ విల్లియం వెడ్జ్ బరన్ దొరవారు నిరూపిస్తూ, దారిద్ర్యహేతువుల నన్వేషించుచు, దాని నివారణోపాయముల సరయుటకొక, కమిషను నేర్పాటుచేసి, దర్బాపు చేయించవలసినదని సార్వభౌమానిప్రభుత్వమువారిని కోరియుండిరి. ఆ సందర్భములోనే, ఒక గ్రామమును, ఆయారోగ్య విశ్వర్యాభివృద్ధి నొందించుట కనువగు సూత్రములను పన్నగలిగినయెడల, హిందూదేశము నంతను అభివృద్ధి నొందింప గలిగినట్లేయని ప్రతిజ్ఞ చేసిరి.

ఇదిగాక, 1902 సంవత్సరములో కొందరు ఉన్నత రాజకీయోద్యోగులును, ప్రతిభాశాలులగు, ఉద్యోగతరులగు ప్రజానాయకులును కలసి, హిందూదేశమందలి వ్యవసాయదారుల జీవితాదాయవ్యయములను విచారించి, దారిద్ర్య హేతువును కన్పెట్టుటకొక, వాసిగాంచిన రాజకీయోద్యోగులు గలిగినటువంటియును పేరెన్నికగనిన అనుభవసిద్ధులగు ప్రజానాయకులను గల మిశ్రమసభకొకదాని నేర్పాటుచేసి దర్బాపుచేయించవలసినదని కేక్రటర్ ఆఫ్ దిస్ట్రీటు ఫర్ ఇండియావారికొక మిమోరియల్ పంపుకొనిరి. దీనియందు మార్క్విన్ ఆఫ్ రివన్ మొదలగు రాజకీయధురంధరులందరు దస్కతులుచేసిరి. కాని కార్యకారి కాలేదు.

ఇటీవల అనగా 1916 సంవత్సరములో, సర్ ప్రాన్సిస్ స్పింగుదొరవారు, జాక్సన్, ఐ. సి. యస్. గారివలన వ్రాయబడిన బంగాళాదేశమందలి మితవ్యయజీవితము అనువు ప్రకములో వివరింపబడిన విధానము ననుసరించియైనను, తదితర రాజధానులలో కూడ, యెకమిక్రైపును గురించి విచారించుట కాజ్ఞాపింపవలసినదనికొరగా, ప్రభుత్వమువారివలన యీక్రిందివిధమున జవాబియబడినది.

“జాక్సన్ గారిచే వ్రాయబడినపు ప్రకము చూడడమైనది. అది అధికారికత్యా ప్రయరింపబడుట కాజ్ఞాపింపబడి యుండలేదు. ఆయనరికార్డు ఆఫ్ టైటును తయారుజేయుటకు బంగాళా రాజధానియందు కేటిల్ మెంటు ఆఫీసరుగా నియోజింపబడినారు. తన ఉద్యోగనిర్వహణకాలములో తీరికసమయమందు తనసిబ్బంది సహాయముతో చలోక్తిగా దానినితయారుజేసి యుండును. ప్రస్తుతము మద్రాసురాజధానిలో రికార్డుఆఫ్ టైటును అ గ త్య ము లేదు. అట్టిదేదైన అ గ త్య మైజాక్ దొర పం టి వారు, ఆ ప ని కై ని యో జిం ప బడినప్పుడు, ఆయన జాక్సన్ గారివలె వ్రాయసంకల్పించుకొని నయెడల, ప్రభుత్వమువారెట్టి అభ్యంతరములు కల్పింపక, తగు సలహాసహాయముల నిచ్చుట కెట్టి అభ్యంతరము లేదని నెలవిచ్చి యుండిరి. దీనినే 1917 సంవత్సరములో లెజిస్లేటివు కమిషన్ లునందు హానరబిల్ యే. యస్. కృష్ణారావుగారు రుపపాదించి, దీనివెనుకేదో, రాజకీయోద్దేశమున్నదని, ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించిరిగాని, చాలమంది ఉద్యోగసభ్యులు, ఉద్యోగేతర సభ్యులు సానుభూతిజూపిరి.

దీనినే తిరిగి 1918 సంవత్సరములో యీక్రిందివిధముగా కమిషన్ లునందు రుపపాదించిరి:—

1918 సం॥ ములగాయతు రాబోవు 5 సంవత్సరములలో రిసెటిల్ మెంటు కాబోయ్యె జిల్లాలలోని, కొన్నిగ్రామములలోని వ్యవసాయదారుని ఆదాయవ్యయములు, ఋణములు, జీవితవిధానములనుగురించి, బహిరంగముగా విచారించబడుటకు అనుజ్ఞలు వుంచవలసినదని, సభాయుతులగు గవర్నరు గారికి, ఈసభవారు శిఫార్సు చేయుచున్నారు.”

ఈ రిజల్యూషను, హానరబిల్ కృష్ణారావుగారివలన నపుప సాదించబడి, హానరబిల్, బి. వెంకటపతిరాజుగారివలన సెకండు జేయబడి, దివాన్ బహదూరు మో. రామచంద్రరావుపతులు గారు వగయిరాలవలన, బలపరపబడి, వితర్కింపబడిన పిమ్మట, ప్రభుత్వము తరపున, మెంబరు గు సర్ అలక్ష్మీం ద రు కార్ మూ య దొ ర గా రి వ

లన జవాబివ్వబడిన పిమ్మట, బి. హానరబిల్, రివరెండు, పి.టెక్ డ్రేగారు, రిజల్యూషనులోని “బహిరంగమును” పదమును వదిలివేయవలె ననుసవరణ నుపపాదించిరి. కాని, డాక్టర్ స్టేటర్ గారి యొక్కయు, హానరబిల్ పాత్రోగారియొక్కయు వ్యక్తిగత దరఖాస్తులను నూతనగా గొని, ఇట్టి విచారణకు తరుణ మింకను ఆసన్నముగాలేదని, తీర్మానమును నిరాకరించిరి.

హా॥ పాత్రోగారు లోగడ యిట్టిదరఖాస్తు నొకదానిని చేయగా, రోజు 1-కి తలకు 3 మూడుపామలుధాన్యము చాలునని, కొందరు సాక్షులు సాక్ష్యమిచ్చినారు.

అటుతర్వాత హా. స్టేటరుగారు, పీను విశ్వవిద్యాలయములో ఆర్థికాస్త్రపండితులు. 1901 సం॥ వత్సరములో కర్జను ప్రభువు వేసిన, ఆదాయము తలకు 1-కి రూ॥ 80/లుకు యిటివల పెరిగినది చెప్పినారు.

ఇన్ని పర్యాయములు నిరాకరింపబడిన యొకనమిక్ యంక్యయర్, యీపర్యాయ మింత అనాయాసముగా నిర్మింపబడుటకు కారణమేమి?

పూర్వపరసందర్భములను పూర్తిగా యెరింగియున్న, రాజకీయపరిజ్ఞానపితామహు లగు, దివాన్ బహదూరు మో చర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారు, యీ తరుణములో మూశీభాషము వహింపక, ఒకప్పుడు యొకనమిక్ యంక్యయర్ కి యియ్యకొనని ప్రభుత్వము, యిప్పు డంగీకరించుట, మీనంటి ప్రజానిధు లుపేక్షపహించిరను ధైర్యముతోనా? లేక వారికి అనవసరమని తోచుటవలనో విభులముగావిరించుచు, ఇప్పుడు నడుముకట్టి నాయకత్వమున కద్యమించుచున్న కథా నాయకులకు నాయకత్వము వహించి, కార్యక్రమము సక్రమముగా నడిపించి, ప్రభుప్రజామన్నుల కింకను పాత్రలగుటకు, భగవానుడు శ్రీరామచంద్రరావుగారి కాయారోగ్య విశ్వర్యములను ప్రసాదించుగాత.

మద్రాసు శాసనసభ

అభ్యర్థుల నామినేషన్లు
మద్రాసు శాసనసభలో కీ॥ కే॥ పి. భక్తవత్సల నాయుడుగారి స్థానమునకు రాబోవు ఎన్నికలో అభ్యర్థులుగ డా॥ సి. నటేశమొదలియారుగారును, ఎం. కె. రంగాచారిగారును క్రమముగ నామినేటు చేయబడిరి. రాబోవు సెప్టెంబరు 24 తేదీని పోలింగు జరుగును.

సెట్టిబలిజ

సంపాదకుడు శ్రీయుక్త కుడుపూడి సూర్యనారాయణ గారు అమలాపురము, తూర్పుగోదావరిజిల్లా ఈనెలలో నెలపడిన 4 వ సంపుటము 2 వ సం॥ చిక్ నందుకొంటిమి. ఇది నెలకొకసారి నెలువడును. ఇది కృష్ణగోదావరి మండలములందలి సెట్టిబలిజ సాంఘికోద్దేశమునకై యె ప్రకటింపబడుచున్నది. ఈసంచికలో 28 వ్యాసములుకలవు. సాలుచందా మూడు రూపాయలు.

భూతలింగముగారికి ఐ. సి. యస్. పరీక్షార్థము విద్యార్థి వేతనము

తాతాగారి దానము
మద్రాసు, ఆగ 18:—ఈ సంవత్సరము ఐ. సి. ఎస్. పరీక్షార్థము ఇంగ్లాండును నెల్లి చదువుటకు ఆర్థికశాస్త్ర ప్రావీణ్యత నొందుటకును తాతాగారి విద్యార్థి వేతనము మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయములోని యస్. భూతలింగముగారికి ఒసంగబడినది. (అ. ప్రె.)

After MALARIA

జ్వరము పోయినప్పటికి బలహీనము, అలసట ఆయా నము అవి ఏవి తగవు. జజారునకువెల్లి, వాటర్ బెరీస్ కాంపౌండు సీసా 1కి కొనుడు. జ్వరపడి లేచినపిదప మరల పుష్పిని చేర్చుకొనుట కను వైన పదార్థములన్నియు వాటర్ బెరీస్ కాంపౌండ్ నందిమిడి యున్నవి. అందు జంతుచమురులెవ్వియు చేరవు. అంతయు యంత్రనహాయముననే తయారగును చేతులలో నంటబడదు. అందరు నేవించదగినది. గతి 25 వత్సరములనుండి వైద్యులందరి ఆ మోదమును బడయుచున్నది.

WATER BURY CHEMICAL Co.
PHARMACEUTICAL CHEMISTS
DES MOINES IOWA U. S. A.
ఇండియా, బర్మా, సిలోనునందంటను కెమిస్టు లందరివద్దను స్టోరులన్నిటియందును విక్రయింపబడును.

WATERBURY'S COMPOUND

ప్రత్యేకముగా హెచ్చు శీతోష్ణసీతి గల ప్రాంతములకు తయారొనర్పబడుటవల్ల ఎట్టి హరిశితులం దైనను చెడదు. మంచిగుణమివ్వ గలదు.

52-681

నేటి పట్టభద్రులు

మిస్ సెలెస్టియా దేవసహాయం - మదరాసు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీలో బి. ఎ., ఆనర్స్ పరీక్షయందు తీర్థర లయి డా|| టి. ఎం. నాయుడుగారి బంగారుపతకమును బడసెను. (ప్రె. ఫో. వీ.)

మిస్ సి. కె. కాసుబ్రట్టిగారు బి. ఎ., హిస్టరీకర్య తయందు ప్రథమస్థాన మలంకరించెను. (ప్రె. ఫో. వీ.)

మిస్ అన్నాటి మామెరుగారు - వైద్య కళాశాలయందు ఎం. బి. డిగ్రీ నైకొని గంగాధరం లక్ష్మీనారాయణమ్మగారి బహు మతిని బడసెను. (ప్రె. ఫో. వీ.)

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయపట్టప్రదానసభ

రివ. వాలర్ గారి భావగర్భితమగు ఉపన్యాసము

“జాతీయపాండిత్యమును ప్రోత్సహింపుడు”

“విశ్వవిద్యాలయాదర్శము సత్యమును కనుగొనుటయే”

నేటి సాయంకాలము 4-30 గంటలకు సమావేశమైన మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ కార్యకేవలసభలో రైటు రివరెండ్ ఇ. హెచ్. ఎం. వాలర్ ఎం. ఏ. మదరాసు లార్డుబిషపుగారు భావగర్భితమగు యాక్రిందియంపన్యాసమును గావించిరి.

విశ్వవిద్యాలయాదర్శము: సత్యమును కనుగొనుట

కార్యకేవల ఉపన్యాసములందు ఉపన్యాసకులందరును గూడ ఏ ఆభిప్రాయములతోనైనను విశ్వవిద్యాలయాదర్శము లను గూర్చి చెప్పించెదరు. ఇట్టిసభలలో సంతకంపై ముఖ్యుని నిషయము వేరొకటి యుండవచ్చును. విశ్వవిద్యాలయ శబ్దముత్పత్తి నిగూర్చి నేనేమియు చెప్పవలసలేదు. పూర్వపు విశ్వవిద్యాలయములను పాశ్చాత్యులను విశేష భేద ముండెను. విశ్వవిద్యాలయములు సత్యమునే కనుగొనుటకు ప్రయత్నించుచుండెను. ఏ మన సత్య మెచ్చుటనున్న ను ఒక్కటియేయనియు, అదియేపరిజ్ఞానమున కందరికిని సంయోగమును కలుగజేయగలదనియు పూర్వపు విశ్వవిద్యాలయములు గ్రహించి యుండెను.

కావున విశ్వవిద్యాలయముయొక్క ముఖ్యాదర్శము సత్యమును కనుగొనుటయే యైయున్నది. సత్యమునే గ్రహించుట యందలివారు జూపిన శ్రద్ధనలనే అప్పటి విశ్వవిద్యాలయములు అంతర్జాతీయ సంస్థలుగను సర్వసమభావముగలవిగను యుండ జాలినవి. యూరపుఖండ విజ్ఞాన పునరుద్ధారణ కాలమునందు స్పెయినునందును ఇటలీయందును గల విశ్వవిద్యాలయములే యూరపీయను పండితుల కునికిపట్టులయ్యెను. తూర్పుదేశములయొక్కయు గ్రీకుదేశముయొక్కయు పరిజ్ఞానమును స్పెయిను, ఇటలీదేశముల పండితులు యీ విశ్వవిద్యాలయములందు చెదజల్లెరి. ఆంగ్లభర్య, కేంబ్రిడ్జి విశ్వవిద్యాలయములు యూరపుఖండ పండితులకు తావొనగను. బ్రిటీషు విద్యార్థులు హాలందు విశ్వవిద్యాలయములందు చేరుచుండిరి. పాండిత్యము ఒక్కదేశమునకు మాత్రమే సంబంధించియున్నదికాదు. జాతులకును, భూగోళ వాస్తవము పాండిత్య మతీతమైనది.

ప్రాచీన భారతదేశము

భారతదేశమునందు పవిత్రములగు పట్టణములలో విద్యాశాలలందు సత్యాన్వేషణులందరును సమావేశమగుచుండిరి. ఆ విద్యాస్థానములనుండి ప్రాచీన భారతవిజ్ఞానము ప్రపంచమునందంతయు వ్యాపించుచుండెను. ఆవిద్యాస్థానములన్నియు సత్యాన్వేషణమే అవ్యభిచారిణియగు నేకైకకృషిగా నుండెను. అప్పుడు అచార్యులందఱు గురుకులాశ్రమముల నన్వేషించుకొనుచు జ్ఞానార్థులను రండితులు వారి పదాంతుకములందు వసించి జ్ఞానామృతమును గ్రోలుచుండిరి. క్రైస్తవతము ప్రారంభమగుటకు

పూర్వము మనుస్మృతి ఇట్టివిద్యానిలయములందే సిద్ధపరచబడెను. ఇదిక్లోకరూపముగ నుండియొక ధర్మకాస్త్రము. భారతీయుల సమగ్రజీవనమునకు సంబంధించిన సకలనియములు నిండగలవు. అప్పుడు ఆధ్యాత్మికవిషయములు, పరబ్రహ్మస్వరూపము మోక్షమార్గము మున్నగువానిని తెలియగోరువారు తపోధనుల ఆశ్రమములందు సమావేశ మగుచుండిరి. అప్పుడు గురుశిష్యులకు జరిగిన సంభాషణలే బ్రహ్మజ్ఞానోపదేశకములగు ఉపనిషత్తులుగా నేగ్పడినవి. ఇట్టి విద్యాస్థానములు భారతదేశమునందు

మదరాసు బిషపు

రెవ. హెచ్. ఎం. వాలరుగారు ఎం. ఎ.

ఎల్లయెడల ప్రబలియున్న కాలమున చీనాదేశ యాత్రికుడగు స్వామిజీ అను భౌద్ధమతస్థుడు భారతదేశమునకు వచ్చి అచట నున్న విద్యానిలయముల నన్నిటిని స్వయముగా సందర్శించి వ్రాసినగ్రంథ మిప్పటికిని ప్రబలనిదర్శనముగా నున్నది. ప్రాచీన కాలమునందలి గురుకులములను ఇప్పటి కాలమునందలి విశ్వవిద్యాలయములతో మనము పోల్చు జాలక పోవచ్చును. బి. కో. పాఖండమునందును, ఆసియాఖండమునందును ఆతి ప్రాచీన గ్రంథములుగూడ విద్యా

నిలయములలో యేకాగ్రతతో సత్యాన్వేషణముచేయుటయందే జ్ఞానధనులు నిమగ్నులై యుండెడివారని తెలుపుటయే నా ముఖ్యోద్దేశము. మతము, రాజకీయములు, చిత్రకళలు, ధార్మిక కాస్త్రములు, మున్నగువిషయములలో ప్రపంచమును సంస్కరింపగలిగిన ఆశయములు పట్టుదలతోగూడిన పరిశ్రమలనను, సంశయింప వీలులేని కఠిన శిలములనను నిరపరచబడెను. నేడు భారతదేశమునకు అట్టి కృషియే ముఖ్యతము అనుసిద్ధాంత మిపు. డెనరైన కాదనజాలుదురా? ఇప్పుడు పరస్పరసంబంధములేని ఆశయములకు దైనందిన సంఘర్షణము జరుగుచున్నది. మన కిప్పుడు కలుగుచున్న కష్టములను తొలగించుటకు మాత్రమే సాధనములను, నూతనాశయములను, సకల దేశములవారును మనకు తెలియజేయుచున్నారు. ఆ యాశయములను వారు సాంకేతికపదములలో మరుగుపరచుచుండుట. వలన ఆలోచనలేని వారందరును వానికి లొంగిపోవుచున్నారు. ఆ ఆశయములు కనుగొనబడిన దేశములందు వానికేమైన సర్వముండిన నుండవచ్చును గాని భారతదేశమునకు గూడ ఆ అర్థమే అన్వయించునా? అటుల అన్వయించునెడల మన ప్రత్యేకావసరములందలి తోడ్పడగలదా? ప్రపంచమునందు అన్ని విషయములందును సమానలక్షములు గల దేశములు రెండైనను కనపడుటలేదు. ప్రాచీన కాలమునందు మహాన్నత విజ్ఞానమునకు నిలయమైయున్న భారతదేశమునందలి ప్రత్యేక సమస్యలకును, ప్రత్యేక ఆవశ్యకతలకును భిన్న పరిస్థితులందు భిన్న దేశములలో కనుగొనబడిన సాధనములను, ఆశయములను, అలాలోచితముగ వర్తింపజేయుటవలన నెట్టిలాభమును కలుగనేరదు. గాఢతమగు సత్యాన్వేషణనిరతియును, నిష్కపటమగు ధ్యానశక్తియును, వివేకముతో గూడిన యువదేశమును మన కిప్పుడు ప్రధానముగ కావలసియున్నవి. మన విశ్వవిద్యాలయములు వీనినే సమకూర్చుచుండవలెను. అందుల కవి భిన్న పక్షముల సంఘర్షణమును, రాజకీయాందోళనమును అతిక్రమించి సత్యాన్వేషణమునందే నిమగ్నుములు కావలెను. ఆరిక, భౌతిక, లాభములను గల ఆసక్తి వలనను లేక ఫలితముపట్ల గల భీతివలనను, మొదలగుండియు అజ్ఞాపింపబడిన రీతితో యీ సమస్యలను పరిష్కరింప బూనునెడల సత్య మెన్నటికి గోచరింపదు. ప్రజలలో ఏదో యొక సర్వమవారి ప్రత్యేక లాభముకొరకే యీ ఫలిత ముపయోగపడునెడల యీ సత్య మునలే గోచరింపదు. కావుననే విశ్వవిద్యాలయములకు రాజకీయములతో నెట్టి సంబంధము లుండగూడదు. ఆరికపరిస్థితుల కవి లొంగియుండగూడదు. మతసంబంధము లగు సిద్ధాంతములకు సహితభీతిల్లుగూడదు. ఇటుల ఏకాగ్రతతో సత్యాన్వేషణ మొనర్చుట యందు విశ్వవిద్యాలయములయొక్క రెండవ విధియై యున్నది.

గావుననే యిట్టి విద్యార్థులు సాంఘిక రాజకీయాది సంఘవిషయములందు పాల్గొనుట కనుమతించుట మన తర్రమగు ద్రోహమేయగును. ప్రాచీనకాలముందు విద్యానిలయములు మహర్షుల తపోవనములందుండెడివి. ప్రకృతిరామణీయకములగు ఆ తపోవనములు జనపథమునకు చాల దూరమననుండెడివి. అచటివారు విశ్వమయమును సత్యమునుగూర్చి ధ్యానించుచుండెడివారు. ఆయాశ్రమములందు విద్యాభ్యాస మొనరించునంతకాలమును యెట్టి కార్యభారమును విద్యార్థులు

లివర్ పూల్

లసినదేనా? నేను దీనిని నమ్మజాలను. భారతదేశమునందు పెను శత్రుత్వములపాటు యువజనులకు కేవల జ్ఞానసముపార్జనమే ప్రధానవిషయముగా నుండెను. అనాదిగ వచ్చుచుండిన యీ సద్భావన మింకను అంతరించుచుండలేదు. ఇది చాల వ్యయప్రధానమా? అయ్యెయ్యవట్టికలను బహుభాగరూపితతో సిద్ధపరచుచు తార్చనవిరక్తహృదయములను నానాటికి హెచ్చించుచు నుండిన యిప్పటి విశ్వవిద్యాలయములు నేను నూచించిన పరిశోధనలను కొనసాగ జేయగలుగునా? ప్రస్తుతమున్న ఆధారముతో దీనిని సాగింపవలెనన్న అసాధ్యమనియే తలంపవచ్చును. ఒక ధార్మికము ఒక విశ్వవిద్యాలయమును ఈరెండింటిలోనును యేర్పరచి మార్గదర్శకయేయన్నాడు. అటులే పరిశోధనలను వృద్ధినిందింప గోరుయువకులకు సహజముగా ధూరివిరాళముల నొసంగగలదానక... ముఖము మరీ పెక్కుమందిగూడ లభింపకుండురా? ప్రాచీనకాలమునందు ఋష్యాశ్రమములలో విద్యాభ్యాసము చేయుచున్నవారు కన్న ప్రస్తుతముల నొసంగి వారి కుచితముగ విద్య నేర్పనట్టి మహర్షులకు అప్పటిభూకాంక్షలు ధనమును సామగ్ర్యములను అపరిమితముగ నొసంగి వారిని పోషించుచుండెడివారు. అటులనే ప్రస్తుతము మనకనసరమైన పరిశోధనలను చేయగోరువారికి కావలసిన ధనసహాయమును చేయగోరువారు పెక్కుమంది కలరనియే నేను నమ్ముచున్నాను. ఈరీతిగ స్వార్థత్యాగములతో కష్టములను సహించి పరిశోధనలను సలిపి తగుజీవితములను దేశమున కర్పించుటకు సంసిద్ధులైన యువకులు పెక్కుమంది కలరా? కలరనుట కెట్టి సంశయమునులేదు. ఇప్పుడు గూడ యాచిత్య విద్యాలయముండి పెక్కుమంది యువకులును, యువతులును విదేశములకుపోయి యున్న తమిజ్ఞానమును బడసి వచ్చుచునే యున్నారు. ఇప్పుడుగూడ గృహస్థులును యువజనులును అత్యధికములగు న్యాయప్రయాసములను ఉత్సాహముతో భరించుచునే యున్నారు. కావున ముందుగూడ వారు లభించుట కెట్టి సంశయమునులేదు.

రాజకీయపరిశీలన యుండగూడదు

ఆదర్శప్రాయముగ విశ్వవిద్యాలయ మెటులనుండవలెనో నిరూపించుటకు నేను ప్రయత్నించితిని. అదిసిద్ధించుటకు ఆవలం బింపవలసిన పద్ధతులుమాత్రము కష్టమైనవే. ఇంతకంటె విస్తృతించి అనుసానపద్ధతిని నేను వివరింపవలెను. విశ్వవిద్యాలయము లలో పరిశోధనలు హెచ్చుగాజరుగవలెననిన ఉపాధ్యాయులకు ను విద్యార్థులకు భృత్యములనొసంగుటకును, గ్రంథాలయములను వృద్ధినిందించుటకును దేశీయు లధికముగ ధనము నొసంగవలసి యుండును. అది దొరతనమువారివలన జరుగదగినదికాదు. ఈరీతిగ జాతీయజీవనమునందు విశ్వవిద్యాలయము పాల్గొనవలెననిన దానిపైని రాజకీయపరిశీలన మెంతమాత్రమునుండగూడదు. ఒక విశ్వవిద్యాలయము శాసనసభ వోటుపైనే పూర్తిగ ఆధారపడియున్నచో నిట్టిజాతీయాదర్శము నది కొనసాగింపజాలదు. కావున విశ్వవిద్యాలయ మన్నివిధములను స్వాతంత్ర్యముగ నుండవలెను. ధనము విస్తారముగ నుండవలెను. గ్రంథాలయములు, పరిశోధనాలయములు మున్నగునవి సమగ్రముగ నుండవలెను. విద్యార్థులును ఉపాధ్యాయులును ఎక్కువగుండవలెను.

స్వతంత్రముగ విద్యను నేర్పుట

ఈ ఆశయములన్నియు సిద్ధించిననుగూడ చాలగుండు విద్యార్థులు విద్యాపారంగులు నై ననుకూట తగినవృత్తులు వారికి లభింపకపోయినచో అదిగూడ ముఖ్యసమస్యయే యగును. ప్రస్తుతము మనవిద్యావ్యాప్తి మిక్కిలి తక్కువగనేయున్నది. జాతీయవిజ్ఞానమునకు విశ్వవిద్యాలయములు నెలవులుగానుండగోరెనచో వాని అవకాశము చాల విస్తరింపవలెను. ఈరీతిగ ఆర్థిక విషయమునందును పరిపాలనా విషయమునందును స్వాతంత్ర్యమును కలిగియుండిననుగూడ చాలదు. విద్యనేర్చు విషయమున గూడ స్వాతంత్ర్యముండవలెను. ప్రస్తుత విద్యావిధానములను జాతీయజీవనము సహజముగ జెల్లడింపబడలే దనువిషయము స్పష్టముగ జెల్లడింపబడియేయున్నది. ఇప్పటి విద్యావిధానము దేశీయుల భావములకు విరుద్ధముగ నేయున్నది. స్వల్పసంఖ్య గలవృత్తులకు మాత్రమే దీనివలన ప్రవేశము లభించుచున్నది. భారతదేశ సమస్య లన్నిటినిగూర్చి యోచింపదగిన స్థలము విశ్వవిద్యాలయమే యనుభావ మింకను బాగుగవ్యాపించియుండలేదు. కావున ఈయవకాశమును చాల వృద్ధినిందింపవలెననియే నేను కోరుచున్నాను. మరలవిషయములను యిప్పుడు పేరేల బహిష్కరింపవలెనా? భారతీయుల జీవిత మంతయును మతముపైనే ముగ్ధులపడి యుండలేదా? ఇప్పుడు నూతనమతముల సంఘర్షణ ముగూడ తలపింపబడచో క్రొత్తప్రశ్న లెన్నియో అధికముగ బ్రతుకుదేరెను. వానినిగూర్చి నిర్ణయముగను నిష్కలమగును

అలోచించవలసి యున్నది. హోదానలు జగగవలసిన విశ్వాఖ్యులనుగూర్చి మొదట అభ్యసించవలసిన శాఖలనుగూడ అధికముగ నున్నవి. వీనిలో భారతదేశ వారి ద్రవ్య మొక విఖ్యాత విషయము. గతతత్వాబ్జముల జనసంఖ్య నూటికి ముప్పావంతున హెచ్చినది. కాని ఆదాయవసన లెంతమాత్రమున హెచ్చలేదు. నేర్పరులగువారు శ్రద్ధగా పరిశోధనలను చేయుకన్న హోదాయ వసతులు హెచ్చుట కెట్టి యవకాశములును లేవు. అవి హెచ్చు నిచో ప్రజల దుస్థితి తొలగజాలదు. కావున విశ్వవిద్యాలయములు ఆదాయవసతులనుగూర్చి పరిశోధనలను జరిపినయెడల ప్రజలకు క్రొత్తవృత్తు లెన్నియోగూడ చేపరగలవు. ఆర్థికాభివృద్ధిగూడ అధికముగ కలుగగలదు.

జీవయాత్రకు సిద్ధపరచుటయే విద్యయొక్క ప్రయోజనము

ఇప్పటి కాలమునందు విశ్వవిద్యాలయముల కపరిమితము లగు అవకాశములు కలవు. వానిలో ముఖ్యతమమైనది భారత దేశమునందలి గ్రామములందలి అన్నిటియందును విద్యను పూర్తిగ వ్యాప్తిచేయుటయే. అటుల చేయవలయుననిన వేలకొలదిగ ఉపాధ్యాయులను నియమింపవలసియుండును. విద్యయొక్క ప్రయోజనములను దానివలని లాభములనుగురించి ప్రజల కందరకుసు బోధింపవలసియుండును. ప్రస్తుతమున్న విద్యాపద్ధతివలన యువకులు తమ గ్రామములను తమ యిండ్లను విడిచి పట్టణము లకు రావలసి నెచ్చుచున్నది. ఈ పద్ధతి స్వగృహమును వదలుట కును, పరస్థలప్రవేశములకును ద్వార ముచున్నది. అందువలన బ్రతుకు తెచ్చువున కాధారపడు నని ఆశింపబడుచున్న ప్రస్తుత విద్యావిధానము ప్రజల కోరికలను నమ్ముచేయుచు ఉద్యోగములు దొరకనివారి సంఖ్యను కొట్టికొలదిగ హెచ్చించుటకు మాత్రమే పనికి నెచ్చుచున్నది. ఈ కారణములవలన అత్యధిక సంఖ్యాకులు దీనిని పూర్తిగ నిరసించుచున్నారు. దీనిని పూర్తిగ వదిలివేయవలెననికూడ చాలమంది కోరుచున్నారు. విద్యావకాశములను హెచ్చించుటయు, దానిఆశయములను సంస్కరించుటయు కర్తవ్యములుగాని విద్యను పరిత్యజించుట ఎంతమాత్రమును కాదు. జీవయాత్రకు సాగించుట కర్తవ్యము కలిగించుటయే విద్యయొక్క ప్రయోజనము. కాని యిదివరకే వేలకొలది మందికి యాశ్రయమొసంగిన యేదోయొక వృత్తికి మాత్రమే అర్హులను కలిగించుటకాదు. నిష్కలమగు నాలోచించుటకును, నిర్ణయముగ నెట్టిసమస్యనైన నెదుర్కొనుటకును విద్యార్థిని సిద్ధపరచుటయే విద్యయొక్క ప్రధానాశయము. మాతృదేశమునకు ప్రేమభావములు తమనెవచేయుటకు విద్యయే ప్రోత్సాహ మొసంగదగినది. ఎట్టిత్యాగమునైనను, ఎట్టికష్టమునైనను వెనుదీయక సత్యమును సందిర్శింపవలె నను దీక్షను కలిగించునటుల చేయుటయే విద్యయొక్క ముఖ్యప్రయోజనము.

పుత్తూరులో ఖద్దరుప్రచారము

నారాయణవరమునందుండి సంచార ఖద్దరువస్త్రాలయమును 1929 సం॥రం ఆగష్టుమాసం 17,18 తారీఖులనాటికి పుత్తూరికి మార్చబడును. అన్నిరకముల ఖద్దరు జాతీయ పాళశాలాభవనమున ప్రదర్శింపబడును. ఖద్దరుప్రచారకుల మూలముగా ఇంటింటికి పల్లెపల్లెకు పంపి ఆసలు ధరలకే అమ్మబడును.

సి. వి. రంగం శ్రేష్ఠి,
గౌరవకార్యనియంత.

అల్లూరి తిరుమరాజుగారి లేఖ

‘అన్నపూర్ణయ్యను కాంగ్రెస్ వారిని నిందపాలు చేయుట కెనరో కల్పించివాసిరి’

పాలకోడేటి నూర్య ప్రకాశరావుగారి. తండ్రి
రాజుహేంద్రవరమునుండి శ్రీ యుత పాలకోడేటి
నూర్యప్రకాశరావుగారి ట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—
అల్లూరి శ్రీరామరాజునుండి నాకును యితరులకును వచ్చినదని యూహింపబడులేఖ నిజముగా అన్నపూర్ణయ్యగారిని, జిల్లాలో కాంగ్రెస్ వాదులను నిందపాలుచేయుట కెనరో దురుద్దేశ్యముతో వ్రాసియుండు రని నాకు అనుమానము కలదు. తూర్పు గోదావరిజిల్లాలో శ్రీరామరాజును కాంగ్రెస్ వారికిని సంబంధముకలదని నిరూపించుటయే యీ లేఖను సృష్టించినవారి యభిప్రాయమెయుండును. ఈ లేఖను వ్రాసినవా రెవరైనను వారియభిప్రాయములుమాత్రము తీర్చుముగా ఖండించదగినవి. శ్రీయుత అన్నపూర్ణయ్యగారు ఖైదులోనున్నారు. ఆవగదాయకముగ నీ లేఖలోని విషయములను ఖండించునీతిలో నారు లేరు.

ఒకబూటకపులడ్డరెజింగు ఏజంటు

రామచంద్రయ్యరు అనునతడు కలకత్తాలోనుండు అడ్డరెజింగు ఏజంటుగ పనిచేయుకొనుచున్నాడు. అనికొందరు వర్తకులతో చేప్పివార్ల ప్రకటనలకుగాను వారివద్దనుండి ముందు వైకముపుచ్చుకొని మోసముచేసెను. ఈలాగే తిరునల్లి క్షేత్రీలో నగలవ్యాపారి యగు సుబ్రహ్మణ్యయ్యరుగారినుండి 96 రూపాలు పుచ్చుకొని మోసముచేసెనని ఫిర్యాదుచేయబడెను. రాష్ట్ర ప్రధానమేజిస్ట్రేటుగారు కేసువిచారించి ముద్దాయి నేరముడని నిర్ణయించి యుద్దాయికి 150 రూపాయలు జరిమానా వేసిరి. జరిమానా చెల్లించినంతట 6 నెలల కఠినశిక్ష విధించినటుల తీర్పుచెప్పిరి.

గుంటూరు రత్న హాలులో
17-8-29 శనివారం
శ్రీ లక్ష్మీ విలాససభ, గుంటూరు

హరి శ్చంద్ర
—ముఖ్య సాత్రధారులు:—
సారీశ్చంద్రుడు:—బ్రహ్మశ్రీ హరిప్రసాదరావుగారు.
నక్షత్రుడు:—గ్రంథకర్తలగు బ్రహ్మశ్రీ లక్ష్మీకాంతవిగారే.
చంద్రుని:—మహారాజశ్రీ భోగరాజు సుబ్బారావుగారు, రాజమండ్రి.
సత్యశ్రీ:—హరిసుబ్బారావుగారు, సినిమా యాక్టరు.
కాలకాళికుడు:—బి. వి. పి. పోమయ్యబాబుగారు, హాస్యకళానిధి.
CONTRACTOR.

అమృతమునకు
4½ హెచ్. పి. వి. ఎస్. ఏ. మోటారు సైకిల్ ధర రు 175. నగదుగా చెల్లించవలెను. వివరములకు ఈదినవ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.
Kistna, Central Division Bangalaw.

మ లేరి యా త ది త ర జ్వ గ ము ల కు
వై రె క్స్
మంచి మందని అందరు చెప్పదురు. దీనినువయోగించి ఆరోగ్యమును పొందిన లెక్కలేని రోగులు చెప్పిన విషయమిది. అందువలననే వైరెక్స్ యిదివరలో ఖర్చయినసంఖ్య అసంఖ్యాకమైనది.
వైరెక్స్ - రహస్య పరిశోధనము కాదు.
వలయువారికి పద్ధతి తెలుపబడును.
ఇమిటేషనుల నుండి జాగ్రత్త ప్యాకింగు సరిగామాచుకొనుడు.
BENGAL CHEMICAL & PHARMACEUTICAL WORKS Ltd., CALCUTTA.

శ్రీ ఆర్. కె. షణ్ముగంశెట్టిగారి

స్వదేశాగమనము

మదరాసుపౌరుల సన్మానము

శ్రీ శెట్టిగారి సందేశము

జనీవాయందు జరిగిన అంతర్జాతీయ కార్మిక మహా సభకు భారతీయ యజమానులతరపున ప్రతినిధిగ వేడలియం దిన భారతదేశాసనభా స్యరాజ్యపక్షసభ్యులగు శ్రీ ఆర్. కె. షణ్ముగంశెట్టిగారు స్వదేశమునకురాలించిన సందర్భమున నిన్నటిసాయంత్రము గోకలేభవనమందు చెన్నపురి పౌరులు ముఖ్యముగ విద్యార్థులు ఘనముగ స్వాగత మొసంగిరి. ప్రేక్షకు లచే సభాభవనము క్రిక్కిరిసి పోయెను. సభ కేటెంచిన ప్రము ఖులలో అన్ని రాచకీయ పక్షములకును చెందిన వివిధ సంఘ ములవారును కలరు. శ్రీయుతులు వేమవరపు రామదాసు పంతులు, ఏ. రంగస్వామి అయ్యంగారు, సామి వెంకటాచలం శెట్టి, టి. వరదరాజు నాయుడు, డాక్టరు సి. నరేశముదలి యారు, డా॥ యు. రామారావు, మాలానా యాకూబ్ హా నేను దంపతులు, డి॥ బి॥ సి. సి. యతిరాజులునాయుడు, గడ్డె రంగయ్యనాయుడు, శ్రీమతి మాలతిపట్నంపూ, సి. యస్. గోవిందరాజ ముదలియారు, టి. వరదరాజులు నాయుడు, గుం ధరరావు నాయుడుగార్లును మరియు పెక్కండ్లు వేదిక నల్లంకరించిరి.

శ్రీ బి. మనుసామినాయుడుగారు సభ కధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి. అధ్యక్షులు శ్రీషణ్ముగంశెట్టిగారి యొక్క సుగుణసంపత్తిని ధైర్యసాహసములను దేశసేవాపరతంత్రతను విహవిధముల కీర్తించుచు వివిధసంఘములకు వేర్వేరుకత్తులకు చెందిన సదస్యులచే క్రిక్కిరిసియున్న నాటి సభాభవనమే వారికి గల బహుజనాదరణకు సాక్షిభూత మని నుడిచిరి.

శ్రీ యస్. శివరాజ్ గారు షణ్ముగంశెట్టిగారి విద్యార్థి దశ ను గూర్చి మాట్లాడుచు విద్యార్థి గ నుండు గనే శ్రీ శెట్టిగారి యందు ము స్మించు గొప్ప రాజ్యాంగవేత్త కాగలడను నాచలం బొడగట్టుచుండెననియు, వారు రాచకీయములందు ప్రవేశించి స్వల్పకాలములోనే అత్యున్నతస్థానమున కరుదెంచిరినియు వారి యంతరాత్మకు నిక్కమని తోచినదానిని ఎంతప్రాతిహేళ్యముండినను జల్లడికేయుట కెంతమాత్రమును సంశయించి యుండలేదనియు, జన్మి సుపక్షము జాతీయభావవిరుద్ధముగ కృషిసలుపుచున్న దని తలంచినందున ఆ పక్షమునబడి స్వరాజ్యపక్షమునందు చేరిరినియు వారి దేశ సేవ సర్వతోముఖమైనదనియు పలికిరి.

శ్రీ ఏ. రంగస్వామి అయ్యంగారు:—మాట్లాడుచు షణ్ము గంశెట్టిగారును తామును అసెంబ్లీ సభ్యులుగను స్వరాజ్య పక్షసభ్యులుగ నుండుటయేగాక స్వయాముగ సన్నిహితమైత్రిచే చెలంగెడివారమనియు, అసెంబ్లీయందు శ్రీ శెట్టిగారు గావించిన ప్రశంసనీయునుగ కృషి చిరస్థాయిగ నిలచియుండగలదని యు వారి వక్రత్వము, వారి వస్తుపరిశీలనాజ్ఞానము, విమర్శ నాశక్తి తోడు విశేషముగ కృషియుండుటచే చిరకాలము లోనే ఆ గ్రంథాన ము నకు రా గ లి గి రి. జన్మి సు పక్షమునండి కాంగ్రెసు పక్షమునకు మార్పుచెందిన శ్రీ శెట్టిగారి రాచకీయ విధానమే, ఉత్తమునైన దగుచో జన్మి సు పక్షసభ్యులందరను అట్టియాదర్శమును నెలకొల్పినందులకు కాంగ్రెసుపక్షమునా రందరను కృతజ్ఞులని పలికిరి.

శ్రీ సామి వెంకటాచలంశెట్టిగారు మిత్రులుశత్రులు నుభయులచేతను గౌరవంపబడుచున్నారనియు సంఘభీమాసము దేశభీమాసములు రెండును వారియందు హృద్యముగ మేళ వించి యున్నవినియు వారు ఇంగ్లండులో కార్మిక ప్రభుత్వాధికారులతో సంప్రదించి విచ్చేసిరినియు వారి సందేశము వినదగిన దనియు పలికిరి.

శ్రీమతి మాలతిపట్నంపూగారు, డా॥ సి. నరేశముదలి యారుగారు, శ్రీ గడ్డె రంగయ్యనాయుడుగారును శ్రీ శెట్టిగారి దేశసేవను సంతృప్తిచిరి.

శ్రీ షణ్ముఖం శెట్టిగారు

ప్రభుమనున తనకు ఘనముగ స్వాగత మొసంగినందులకు చెన్నపురి విద్యార్థులకును తమగూర్చి “ఆతిథ్యముగ” పొగడి నందులకు వివిధసంఘముల నాయకులకును తమ కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనముల తెల్పిరి. తమయందు గన్నరచుచున్న విశ్వాసమునకు సర్వదా పాతృలగునట్లు ఉచితవర్తనము కలిగి మెలంగగలమని పలికిరి.

“ఆద్యంతముల జాతీయవాది”

“సాంఘిక జాతీయాభిమానములు రెండును నాయందు మేళవింపబడి యున్నవని కొందరు నన్నుగూర్చి ప్రశంసించిరి. సాంఘికాభిమాన మనిన కొంతవరకు కొన్ని యపోహలున్నట్లు తెలియుచున్నవి. నేను ఆద్యంతముల జాతీయాభిమానినే. (వినుడు, వినుడు) కాని నేను జాతీయవాదినని చెప్పునపుడు జాతీయనిన వివిధ సంఘములచేతను, నానా చురములచేతను గూడిన బహుసంఖ్యాసమన్విత మని నేను గుర్తించుచున్నాను. కాని ఏదో స్వామి కవస్తువుగ పరిగణించుట లేదు. ఒక సంఘ ముయొక్క అభివృద్ధికి భంగకర మగనట్టిగాని, మరొక సంఘ మునకు హింసకుంట్లే నెక్కుడు అభివృద్ధి నొసంగునట్టి దేదయై నను జాతీయతను ప్రతిపాదమే. ప్రతివ్యక్తియొక్కయు సంఘము యొక్కయు సంపూర్ణ వికాసము పైననే ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వపు అస్థిభార మాధారపడి యున్నది. తన సంఘము కొరకై జాతీయ త్రేమమును త్యజించువాడు ప్రత్యేక సాంఘికవాది. ఆ యర్థములో నేను సాంఘికవాదినని గాను, జన్మి సుపక్షమునం దొక్కరు గాని అట్టి సాంఘికవాదు లని నే నమ్ముజాలను. జాతీయవాదుల మని చెప్పుకొనువారలతో సాంఘికాభిమాను లెందరో కలరు. కావున ప్రతివారును జాతీయాభిమానమును గూర్చి ఇట్టి యా దర్శమును కలిగియుండిన నీ సంఘర్షణము చాలవరకు సరింపగలను.”

అంతర్జాతీయ కార్మికసభ

“12 వ అంతర్జాతీయ కార్మిక మహాసభకు యజమానుల ప్రతినిధిగ మనదేశమునుండి వేడలియంటిని. యజమానుల ప్రతి నిధిగ నుండినంత కార్మికులయొక్క న్యాయమున హక్కులకు నేను ప్రతిపాదనని తలంపరాదు. యజమానులయొక్కయు, కార్మికులయొక్కయు, వివిధప్రభుత్వములయొక్క ప్రతినిధులను నానాదేశములవారిని ఒకచో సమావేశపరచి తద్వారా కార్మిక సమస్యలను పరిష్కరించి కార్మికజనత్రేమమునకు తోడ్పడుటయే ఈ అంతర్జాతీయ మహాసభవారి ప్రధానోద్దేశము. అంతర్జాతీయ కార్మికమహాసభయున్న నానాజాతి సమితియున్న భారతీయులకు ఇతరదేశముల ప్రతినిధులతోబాటు సమానప్రతి పత్తి గలిగి నిలచుటకును, భారతీయుల యాశీయులను నేరుగ తెలియజేయుటకును తోడ్పడుచున్నవి. ఈ మహాసభలు ప్రపంచమందలి సుమారు 50 జాతుల ప్రతినిధు లతో భారతీయులచే సహచర్య సంబంధమున కవకాశమొసంగుచు తన్వారా భారతీయులలోగూడ ప్రపంచవిఖ్యాతులు కొందరు విదేశీయుల కెందును నెనుకబడినవారు కలరిని విశేషము చేయుటకు తోడ్పడుచున్నందున ఈ మహాసభలు వాంఛనీయ ములని నేను తలంచుచున్నాను.

భారతదేశ పరిస్థితులనుగూర్చి విదేశీయులందు ప్రబలి యున్న అజ్ఞాన మపరిమితము. అందుచే ఈ యజ్ఞానమును బోధించుటకై క్రమమున ప్రచారముగావించుటత్యంతావశ్య మని నా యభిప్రాయము. ఇంగ్లండు దేశమునందు వివిధ విశ్వ కళాపరిషత్తులందును అనేకులు భారతీయ విద్యార్థులు విద్యనభ్యసింపుచున్నారు. కాని పాశ్చాత్య విజ్ఞానమునకు బ్రటిషు విశ్వ విద్యాలయములవలన కలిగినప్రయోజన మత్యల్ప మనువిషయ మును గుర్తించవలెను. పాశ్చాత్యవిజ్ఞానము లభింపవలెననిన, ఖం డాంతర సంయోగమును గాంచవలెననిన భారతీయులు బ్రటిషు విద్యాలయములపై భ్రమనుబడి పొరిసునందలి “సార్క్వ” మొదలైన వివిధదేశముల విశ్వకళా పరిషత్తులందు విద్యనభ్యసింపవలెను. ప్రపంచమునందన్ని మూలలను నేడు యానజనోద్యమము విజృంభించుచున్నది. ఈ వివిధసంఘములయొక్క కృషి నంతను కేంద్రీకరణ మొనరించి సంయుక్తవేదికయం దెల్లరును సమావేశపరచుటకై ప్రయత్న ములు ఒరుపబడుచున్నవి. లండను పట్టణములో భారతీయ విద్యార్థుల హాస్టలువారైనగానున్న పి. డి. రంగ నాథంగారి విషయములో అద్భుతముగ కృషిసలుపుచున్నారు. భారతీయ విద్యార్థులు ప్రపంచమందే దేశమునకుగాని ఈ యానజనోద్యమ మోత్సాహమునందు తీసిపోనందులకు వారిని నే నెంతయు ఆభి నందించుచున్నాను. కాని ఈ యానజనోత్సాహము వ్యక్తుల చేతను, రాచకీయ కక్షలచేతను దుర్వినియోగము గావించబడకుండ గాపాడుట అత్యవసరము. విద్యార్థులు రాచకీయము లందు ప్రవేశించువిషయములో నెట్టియభ్యంతరమునుండరాదు.”

కార్మిక ప్రభుత్వము-సమాధాన మవసరము

కార్మిక ప్రభుత్వము రెరపున రాయబారిగ నన్ను కొందరు మిత్రులు వర్ణించిరి. అట్టి ప్రాతినిధ్యస్వభావ మొంత మాత్రమున లేదని నేను మనవిజేయున్నాను. ఇంగ్లండుదేశము నందుండి నేనెట్టి సందేశమును గొనిరా లేదు. నేను యింగ్లండు

దేశమునందు మిత్రులతో సంప్రదించినపుడైనను ప్రతినిధి హోదాలో నేను మాట్లాడి యుండ లేదు. ప్రస్తుతము భారతదేశ సహాయకార్యదర్శిగా నుండిన ప్రమెండు పీల్సు గారు నాకు చిరకాలమిత్రులు. మైత్రి కారణమున మే ముభ యులము కలిసికొని ప్రపంచవేమున భారత రాచకీయములను గూడ ముచ్చటించితిమి. వారిద్వారా భారతదేశమంత్రనిగూడ సంధించితిని. భారతదేశ ప్రస్తుత రాజ్యాంగ పరిస్థితిని గురించియు అందులకు తరణోపాయమును గూర్చియు స్వాభిప్రాయ మును వారి కెరిగించితిని. దురదృష్టవశాత్తమున ఒకదానికొకటి తోడై పలుకారణములవలన మైమునుకవిషము నియామకమును తత్కాలమున ప్రతిష్ఠాంశయము తప్పినది గావు. భారత ప్రజలందరకును ఆమోదార్హ మగు రాజ్యాంగనిర్మాణము గావించుటయందు బ్రటిషు పార్లమెంటు వారి యొక్కయు భారత ప్రతినిధుల యొక్కయు సహకార మావశ్యకమా కాదా? పార్లమెంటువారు సహకార మొనరించినను లేకున్నను భారతీయులు స్వతంత్రముగ నీవనిని నిర్వహింపవలె నని నిశ్చయముగ తలంచు వారితో నే నేకభవించెడి దేమియును లేదు. బ్రటిషుపార్లమెంటును ధిక్కరించి మనకై మనము స్వతంత్ర రాజ్యాంగమును ప్రకటించుకొనుటకు ప్రస్తుతస్థితియందు లేక స్పృహకాలములో పై నను నైతికముగగాని రాజకీయముగగాని తనన క్రిగిగియున్నామా యని నాహృదయమును నేను పరీక్షించుకొనిన అట్టి సందర్భతనైతికముగగాని, రాజకీయముగగాని మనదేశమునం దిప్పుడున్నటుల నాకు తోచుటలేదు. అటులను మనదేశ భావ్యర్థము మనదేశ ప్రతినిధుల సహకారము చేతులయందేగలనని నిర్ణయించుకొనవలెను. కన్సర్వేటివు పక్షమునాకే ప్రభుత్వమునందుం డెడి పక్షమున మనమెంత ప్రయత్నించినను న్యూనమునే కాని లాభమేమియు నుండజాలదు. భారత దేశమున కేమాత్ర మైనను మైత్రి జూపెడి బ్రటిషు రాచకీయ పక్షమేదైన కలదా యనిన నయ్యది కార్మికపక్షమే నేడు ప్రభుత్వము నందున్నది మన యాశీయులకు సానుభూతిని జూపెడి కార్మికపక్షము వారి పరిపాలనావకాశమును మనము సదుపయోగము గావించి తద్వారా మన సమస్యల పరిష్కరించుకొనవలయునా ఆక్కర లేదా?

కార్మికపక్షము నెనుక 1924 సం॥లో అధికారమునం దున్నపుడు తమ వాగ్దానముల పాలింపక మనలను మోసగించెనని ఆక్షేపింపబడెను. కార్మికపక్ష మొక్కటే భారతీయులకు సాను భూతిని జూపెడి పక్షమని నే నుడివిసపును ఆమైత్రికిని, సాను భూతికిని సరిహద్దులు కలవని నేను మరచుటలేదు. (నవ్వు) భారత దేశము కొరకై కార్మిక పక్షము తమ త్రేమముగూడ త్యజించునని తలంచినచో మాత్రము మీరు పొరబడెదరు. (నవ్వు) 1924 సం॥ నందైనను భారతదేశ సమస్యకై తమ త్రేమమును త్యజించాలని కారణముననే వారి ని మనమునేక విధముల ఆక్షేపించి యుంటిమి. కాని ఆదృష్టి తో వారిని విచుర్కింపరాదు. మన సంసిద్ధత లిట్లుండినను గుడికు మన కృషి పైననే మన మాధారపడి యుండవలసినది నిజమే యైనను రాజ్యాంగవేల్దలముగ రెండవ పక్షమునందు జరిగెడి రాయబారములను లక్ష్యము నేయకుండ నుండజాలము. జన్మిలో పాపాగారి నాయకత్వముక్రింద ఈశ్రుత దేశము అస్వగ్రజాతీయ సంఘర్షణమును గావించుచున్న రిరుమున సైతము మహానుశ్చ రాజ్యనీతి వికారదుడగు జన్మిలో పాపాగారు మైత్రి ము ఆరుమారులు రాయబారముల నడపుటకై ఇంగ్లండు దేశమున కరిగియుండెను. జన్మిలో పాపాగారి నుండి మన నాయకులు గుణపాశమున గైకొనవచ్చును. అదియును గాక జన్మిలో పాపా యింగ్లండును సంధించినపుడు తన దేశము పక్షమున నిరాటంకముగ మాట్లాడవలసిన స్థితియందుండెను. కాని భారత జాతి పక్షమున ఏకాభిప్రాయముతో ప్రతినిధిగ మాట్లాడ గలుగునా రొక్కరైన మనదేశమున గలరా? ఈశ్రుత దేశమున కొసంగిన వరతులు ఈశ్రుత యనులను తృప్తికరములా కాదా యని మనము తర్కింపవలసరములేదు. కాని కార్మిక ప్రభుత్వ మిదివరలోనే టోరీ ప్రభుత్వముగాని ఈశ్రుతనుకొనంగిన హక్కులతోసంగ జాలననుటమాత్రము నిశ్చయమేగదా? ఈకారణము లన్నిటి ననుసరించియే బ్రటిషు పార్లమెంటునకును మనదేశ ప్రతినిధులకును కొంత పొత్తు కుదురజేయుట ఉపయుక్తకరమనియు, సహకారముచేరనే మన సమస్యల పరిష్కరింపబడగలననియు నేను విశ్వసించుచున్నా ననిరి.

అధ్యక్షులకు, ఉపన్యాసకులకు సంగసముతో సభ ముగింపబడెను.

పబ్లికు సర్వీసు కమిషనుచట్టము

పబ్లికు సర్వీసు కమిషనుచట్టము మదరాసు శాసనసభలో నెక్తెను. శాసనసభ జీవితము ముగియుచున్న సమయమున, ఇట్టి ముఖ్యచట్టమును ప్రభుత్వమువారు ప్రవేశపెట్టి త్వరితముగ శాసనమండలిలో జేసిరి. చిరకాలమువర కమిషన్ నుండవలసిన చట్టమును తొందరపడి నిర్మించుటవలన, లాభముకన్న నష్ట మధికము గలుగును. నూతన శాసనసభల కీచట్టమును విడిచిపెట్టిన మునిగిపోవునదేమియు నుండదు. కాశ్వరరావుగారి మ్యూనిసిపల్ చట్టమును క్రొత్త శాసనసభ గూడువరకు నిలిపివేయవలయునని గోరినవారు, పబ్లికు సర్వీసు కమిషను చట్టము విషయమై యింత తొందరపడ నేలనో తెలియదు. ఇట్టి వేగిరపాటు తమకు ఇష్టము గాకబోయినను, దానిని నిరోధించుటకు తమకు అధికారము లేదని, శాసనసభాధ్యక్షులు చాటిరి. ఉద్యోగములవిషయమై ఏర్పాటు గావించుటకు “ప్లాన్ సెలెక్షన్ నుబోర్డు” ఉండనే యున్నది. మరల పెద్దజీతములను గ్రహించెడి కమిషనరులతోగూడిన యిట్టి సంఘము నేర్పరచుట, అధిక వ్యయకారణ మగుట దప్ప వేరు లాభమును చేకూర్చ జాలదు. మద్రాసు ప్రభుత్వమే యీకమిషను ఖర్చు సంతను భరింపవలసి యుండుచే, ప్రజలపై అమితభారము కడుచున్నది. చట్టపు ఉద్దేశ్య మేమి? ఉన్నతోద్యోగులను నియమించు విషయమున తగిన ఏర్పాటుల గావించుటకై, ప్రభుత్వముతో సంబంధము లేని, సంస్థయొక్క టుండుట యవసరమనియు, అందు నిమిత్తమై పబ్లికు సర్వీసు కమిషను నేర్పరచవలెననియు, చట్టము ప్రతిపాదించుచున్నది.

కాని, అట్టి కోర్కె యీ చట్టమువలన నెరవేరుటకుమారుగ, తద్విరుద్ధఫలము గలుగునని విదితమగును. పబ్లికు సర్వీసు కమిషను స్వతంత్రసంస్థయా? ప్రభుత్వమువారు దీనియందలి సభ్యులను నియమించెదరు. వారిని దీసివైచుటకు, ప్రభుత్వమున కధికారము గలదు. కమిషనువారి నిర్ణయముల నతిక్రమించి, వేరొక మార్గము ద్రొక్కుటకు, ప్రభుత్వమువారికి సంపూర్ణాధికారము గలదు. అట్టితరీ, ఈ కమిషను స్వతంత్రసంస్థ యని యూహించుట కింకను సాధ్యపడదు. కమిషనువారు తమస్థానములను నిలుపుకొనుటకై ప్రభుత్వానుగ్రహముపై నాధారపడవలయును. ఇట్టివారు స్వతంత్రముగ వ్యవహరింపగల రని తలచుట తెలుల వీలగును? కమిషనును స్వతంత్రసంస్థగ గావించుటకు, కాంగ్రెసు పక్షమువారును, జాతీయ పక్షమువారును

జేసినయత్నము లన్నియు విఫల మయినవి. ఇప్పిసు పక్షమువారు ప్రభుత్వమునకు తోడై, ముఖ్యమగు సవరణల నన్నిటిని ఓడించుటకు హేతుభూతులయిరి. యూరపియను సభ్యులయినను, అప్పడప్పుడు సవరణల కనుకూలముగ వోటు జేయుచుండిరి. ఇప్పిసు పక్షమువారు మాత్ర మట్టి పాపమున కొడిగట్టుకొనరయిరి. పక్షనాయకులగు సర్ పాత్రోగారు, తటస్థముగ నుండుటయు, ఇప్పిసుపక్ష సభ్యులు దేశ హితమునకు వ్యతిరేకముగ వోటుజేయుటయు పలు మార్లు సంభవించెను.

అనకాపల్లి మ్యూనిసిపాలిటీ విషయమునగూడ, నాయకునికి భిన్నముగ అనుచరులు వోటుజేసిరి. ఇట్టిస్థితిలో సర్ పాత్రోగారు రెంతవరకు ఇప్పిసుపక్షమును నిజముగ నడుపగలుగుచున్నారో, సందేహము. పాత్రోగారు కొంత విశాలభావమును జూపి, తమ యనుచరులదారి ద్రొక్కనందులకు, వారి నభినందింపవచ్చును. పబ్లికు సర్వీసు కమిషను, ప్రభుత్వమునకు పూర్తిగ లోబడియుండునటుల గావించబడెను. సర్వాధికారము ప్రభుత్వము వారియందే నిలిచియుండును. ఉద్యోగముల నాశించువారి యోగ్యతలను, పరీక్షాప్రవేశనియమములను పరీక్షాక్రమమును నిర్ణయించునపుడు, ప్రభుత్వము వారు కమిషనువారితో తప్పక యోచించుట కేర్పా టుండవలయునని ప్రతిపాదించిన సవరణ త్రోసివేయబడెను. యూరపియను సభ్యులగు పుడ్డు గారుగూడ దీనినామోదించిరి. ఇప్పిసుపక్షసభ్యులు మాత్రము ప్రభుత్వమువారితో గలసి దీని నెదిరించిరి. సర్ పాత్రోగారు తాటస్థము వహించిరి. ప్రభుత్వమువారు కోరినపుడు మాత్రము కమిషనువారు సలహా నీయవలయునను సవరణను రివిన్యూమెంబరుగారు ప్రతిపాదించి, కమిషనును అస్సెనరులస్థితికి దేదలచిరిగాని, విమృట దీని నుపసంహరించిగాని, వివేకము జూపిరి.

కమిషనువారు తయారుజేసిన లిస్టులో నుండియే, ప్రభుత్వమువారు ఉద్యోగులను నియమింపవలయుననియు, అందుకు భిన్నముగ నడువదలచుచో ప్రభుత్వమువారు తమ హేతువులను దెలుపవలయుననియు, ప్రతిపాదించిన సవరణ కడు హేతుబద్ధముగనున్నది. ప్రభుత్వమువారికి కమిషనువారి సలహాల నతిక్రమించుట కధికారము గలదు. కాని అందుకు సాహసించుచో, తమకుగల కారణములను మాత్రము వారు తెలుపవలయును. ఇట్టి సవరణ గూడ నిరాకరింపబడెను. ఇంకీయూ మంత్రిగారి యధికారమున కిది విరుద్ధమని, వాదించబడెను. యూరపియను సభ్యు లీ సవరణ పట్ల ప్రభుత్వమువారితో వోటుజేయక, తటస్థముగనుండిరి. కమిషనువారు ఉద్యోగాభ్యర్థులతో ముచ్చటించునపుడు, ప్రభుత్వపు ఆఫీసరుగా రొకరు హాజరై యుండువలయునను ఏర్పాటు హానికరముగాన, దానిని తీసివేయవలయునని సభ్యులు గోరినను ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపకబోయిరి. ప్రభుత్వోద్యోగి హాజరగునెడల, కమిషనువారిని వీరు ప్రోద్బలపరచుట కధికావకాశముండును. కమిషనువారు స్వతంత్రముగ ప్రవర్తించుట కధికారము దప్పిపోవును. కమిషను వ్యవహారములు పరిహాసాస్పదము లగుట సహజము. కమిషను కేవల అలంకారప్రాయ మగును.

సెలెక్షన్ విషయములోను కమిషనువారి లిస్టులోనివారిని ప్రభుత్వమువారు నియమింపవలయు

ననియు, లేనిచో తమకారణములను దెలుపవలయుననియు ప్రతిపాదించిన సవరణగూడ వీగెను. ప్రమోషనువిషయమున కమిషనువారి సలహాల ననుసరించి, ప్రభుత్వమువారు నడువవలయుననియు, అందుకు భిన్నముగ మెలగునెడల తమ హేతువులను దెలుపవలయుననియు, ప్రతిపాదించిన సవరణను గూడ నిరాకరింపబడెను. ఉద్యోగుల నియామకము విషయమునను, వారి యోగ్యతల నిర్ణయ ము విషయమునను, ప్రమోషను విషయమునను, కమిషనువారి కి పూర్ణాధికారములేక, సర్వాధికారమును ప్రభుత్వమునకే యుండునెడల, కమిషను స్వతంత్ర సంఘ మనుట తెలుల వీలగునో, తెలియకున్నది. ప్రభుత్వమువారు గావించిన నిబంధనల ననుసరించి కమిషనువారు నడువవలయునని, చట్టము గోరుచున్నది. ఇట్టినియమములను తొలగించుటకు, ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపకబోయిరి. ప్రభుత్వమునకే సర్వాధికారము గలదని, యీనియమము స్పష్టపరచుచున్నది. కమిషనువారి ఖర్చులు, శాసనసభవారి వోటుకు లోబడి యుండవు. అందుచే, శాసనసభవారు కమిషను కార్యక్రమమును విమర్శించి, దానిని చక్కబఱచుట కవకాశ ముండదు. ప్రభుత్వమువారిదే సర్వాధికార మగుటచే, కమిషను ప్రభుత్వమునకు పాంగముగ పరిణమించుచు నుగాని, అంతకన్న ను ఉన్నతస్థితిని బడయజాలదు. సంవత్సరాంతమున కమిషనువారు ప్రభుత్వమునకు పంపెడి రిపోర్టును శాసనసభవారి యెదుట నుంచుటకు రివిన్యూమెంబరుగారు రొక ఏర్పాటును జేర్చిరి. ప్రజాప్రతినిధుల సవరణల నన్నిటిని నిరాకరించి, వీరు తుదకు దయదలచి, యిట్టివరము నిచ్చినటుల దోచును. కాని, కమిషను రిపోర్టును శాసనసభవారు చర్చించినను, నేమి ప్రయోజనముండును? వాగ్వియము దప్ప వేరు ప్రయోజనము గలుగదు. శాసనసభవారు చేసెడి తీర్మానము సంగీకరింపవలసినవిధి, ప్రభుత్వమువారి కుండ జాలదు. శాసనసభవారి కండ్ల నీరు దుడుచుటకు మాత్ర మిది అక్కరకువచ్చును. ఇట్టి నిరర్థకమును, వ్యయకరము నగు పబ్లికు సర్వీసు కమిషను చట్టమును ప్రభుత్వమువారు తత్త్వరితముగ కొనసాగించి, ప్రజాప్రతినిధులు కమిషనును స్వతంత్రసంస్థగ జేయుటకు ప్రతిపాదించిన సవరణల నన్నిటిని నిరాకరించుటయు, ఇప్పిసుపక్ష సభ్యులు ప్రభుత్వమువారి యత్నములను బలపరచుటయు జూచిన, శాసనసభలతో నింకను ప్రోద్బుచ్చుటవలన తమకుగాని, దేశమునకుగాని కాంగ్రెసు సభ్యులు ఇసుమంతయు మేలు నలుపజాలరనియు, శాసనసభల వెలుపల ప్రజలలో ప్రబోధము నలిపి, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును త్వరితముగ కొనసాగించుచో, ఎనలేనిలాభము గలుగుననియు, శాసనసభల వెలుపల నెంతవని జరిగినను దానివలన శాశ్వతఫలము గలుగుననియు, గ్రహింపవచ్చును. పబ్లికు సర్వీసు కమిషను బిల్లుచర్చ, యిట్టి సత్యమును తెలుపకనే తెలుపుచున్నది.

మద్రాసు కాన్వేషను ప్రసంగము

మద్రాసు విషవృగారు నేటిదిన మొనగిన విశ్వవిద్యాలయపు కాన్వేషను ప్రసంగము, సత్యాన్వేషణావశ్యకతను చాటుచున్నది. విశ్వవిద్యాలయోద్దేశ్యము సత్యాన్వేషణమే యగుచో, అందుకు

బూనుకొనినవారిమార్గమున నిరోధముల గల్గింప కుండుట యవసరము. సత్యమును గ్రహించుట కును దాని ననుష్ఠించుటకును విద్యార్థులకు పూర్ణావకాశముల కౌనగవలయును. కాని, మద్రాసువిశ్వవిద్యాలయము ఇట్టియుద్దేశ్యమున కెంతవరకు తోడ్పడుచున్నదో సందేహస్పదము. ప్రాచీన హిందూదేశము సత్యానేకమునకై పాటుబడినది, బిషప్సుగారు అంగీకరించుచున్నారు. అప్పుడు వెలువడిన ఉపనిషత్తులు మున్నగునవి సత్యాన్వేషణకు ఫలములని ఎంచవచ్చును. సత్యముకంటె ధర్మము వేరులేదని, హిందువులుగూర్చించిరి. ప్రస్తుతవిశ్వవిద్యాలయములు ప్రయోజనకరముగ నుండవలయుననిన సత్యమును గ్రహించుట కవి సాధనభూతములుగ నుండ వలయును. ప్రాచీనప్రపంచ మనుసరించిన ఆదర్శములను, ఆధునికప్రపంచ మనుసరించి, ఉన్న తాళయములను విద్యార్థులలో పురికొల్పవలయును, ఇందుకుగాను ప్రస్తుత విద్యావిధానమును మార్చ నవసరము లేదని, చెప్ప వా రుండురా? అన్ని దేశములందు వలె, హిందూ దేశమునందును ప్రాచీన ఆధునికతాళయములనుభ్య సంఘర్షణ మేర్పడినది. దీనిని తొలగించి, రెంటిని సమన్వయపరుపగల మేధావులను, ప్రజ్ఞావంతులను, విశ్వవిద్యాలయములు తయారుజేయ శక్తిగలిగి యుండవలెను. దక్షిణహిందూదేశము, శ్రీశంకర, రామానుజ, మధ్వాచార్యుల బోలు సంస్కర్తల నుద్భవింపజేసెను. వారి నామములు ప్రపంచమందంతటను కీర్తింపబడుచున్నవి. అట్టిమహనీయులు మరల నుద్భవించుటకు, ప్రస్తుత విద్యావిధానము తోడ్పడునా యనునదియే ప్రశ్న. పూర్వకాలమున, విద్యార్థులకు పరీక్షలబాధ లేకుండెను. గొప్ప గురువులయొద్ద విద్యనేర్చిన జాలును. ఇప్పటికాలమున ఏదియోయొకరీతిని, పరీక్షలలో జయ మొందుటయే, విద్యార్థుల పరమలక్ష్య మగుచున్నది. ఇందువలన జ్ఞానాభివృద్ధి గలుగుటకు మార్గ, విద్యార్థులు విద్యవలని నిజమగు ప్రయోజనమును కోల్పోవుచున్నారు. జాతీయ విద్యావ్యవస్థలను, బిషప్సుగారు గుర్తించుచున్నారు. జాతీయవిద్య జ్ఞానాభివృద్ధికిని, ప్రపంచజీవయాత్రకునుగూడ తోడ్పడగలదు. ప్రస్తుతవిద్యయు, పరిశోధనావిధానమును, జ్ఞానాభివృద్ధికిగాని, జీవయాత్రకుగాని తోడ్పడకున్న వనుట, నిశ్చయము. సర్. అన్నామలెచ్చెటిగారు, అద్భుతాదర్శము జూపి, జ్ఞానాభివృద్ధికై తమధనము నర్పించిరి. ఇట్టివారింకను బయలుదేరి, జాతీయ విజ్ఞానమును కాపాడవలయునని, బిషప్సుగారు కోరుచున్నారు. విశ్వవిద్యాలయములు రాజకీయముగను, ఆర్థికముగను స్వతంత్రముగనుండిన చాలదనియు, విద్యావిధానముగూడ స్వతంత్రముగ నుండవలయుననియు, బిషప్సుగారు చెప్పినవాక్యములందు సత్యమెంతెనిగలదు. బిషప్సుగారు దెలిపినటుల ప్రస్తుతవిద్యావిధానము ప్రజాశయముగాని, వారిభావములనుగాని ప్రతిఫలించజేయుటలేదు. అందుచే జాతీయజీవనమున కనుగుణ మగు విద్యావిధానము ప్రతివిశ్వవిద్యాలయమును ఏర్పరచికొనవలయును. విశ్వవిద్యాలయములు దేశ సమన్వయను పరిష్కరించుటకవకాశమొనగవలెనను భావ మింకనువ్యాపింపలేదు. అందుచేతనే, విశ్వవిద్యాలయములు నిర్భక్త మై యొప్పుచున్నవి. విశ్వవిద్యాలయవిద్యకును, జీవితమునకును

సంబంధము లేకున్నది. విద్యార్థులకుల నిత్య జీవితమునకు విద్య యుపకరించునదిగ నుండవలయును. బిషప్సుగారు చెప్పినటుల, ప్రస్తుత విద్య నిరుద్యోగమును పెంపుజేయుచున్నదిగాని, విద్యార్థులలో స్వతంత్రజీవనమును పురికొల్పుట లేదు. బిషప్సుగారు క్రైస్తవమతాధిపత్య లయ్యు, భారత విద్యా సమన్వయ నిత చక్కగ చర్చించి, ఉన్నతాదర్శములను నిరూపించినందలకు, వారు విద్యార్థులకృతజ్ఞత కెంతయు బాతులు. ఈ సంవత్సరపు ప్రసంగము, కాన్వకేషను ప్రసంగములలో ఉన్నతస్థాన మాక్రమించి, ప్రజల కెప్పుడును మార్గము జూపుచుండు ననుటకు సందియము లేదు.

పూర్వాచారప్రియుల కోర్కెలు :

హోంమెంబరుగారు గర్భాధాన వయోనిర్ణయ సంఘము వారి రిపోర్టుపట్ల అసమ్మతి దెలుపుటకు, పూర్వాచారప్రియులు కొందరు ఇండియా ప్రభుత్వపు హోంమెంబరుగారి యొద్దకు రాయబారము వెడలగ, ప్రభుత్వమువారింతవరకు సాంఘికవిషయములలో తాటస్థ్యము వహించియుండి రనియు, ఇందువలన సాంఘికాభివృద్ధికి ప్రభుత్వమువారు ప్రతికూలు రని దేశమున విమర్శనములు వెలువడుచున్నవనియు, ఇంగ్లండులో గూడ నిట్టి విమర్శనములు వ్యాపించినవనియు, అందుచే ప్రభుత్వమువారికిమీద సాంఘికవ్యవహారములలో జరుగదగిన మార్పులను పూర్తిగ నిరోధింప జాలరనియు, హోంమెంబరుగారు జవాబు చెప్పిరి. సాంఘికాచారములు కాలానుగుణముగ మార్పు జేందవలయునను భావము దేశమందంతటను పొంగి పొరలుచున్నది. దీనిని ప్రభుత్వము వారు గాని, పూర్వాచారపరాయణులుగాని అణచి వేయజాలరు. శాసనసభవారి జోక్యముగాని, ప్రభుత్వము వారి జోక్యముగాని సాంఘికాచారవ్యవహారములలో, లేకుండ జేయవలయు ననిన, పూర్వాచారపరాయణులకు మార్గ మొక్కటే గలదు. ప్రస్తుతపు హిందూసంఘ మెట్టి పరిణామమును పొందుచున్నదో, పూర్వాచారప్రియులు సంస్కర్తలను భేదము లేక ఎల్లరును కాలప్రవాహమున కెటుల దాసులగుచున్నారో, వీరు కనిపెట్టవలయును. ఎంతవరకీప్రవాహమున కెదురీదవచ్చునో, ఏయే దారుల సంఘమునికమీద నడిపించుట భావ్యమగునో, నిర్ణయించుట వర్ణాశ్రమధర్మసభల కసినధర్మ మయినది. సంస్కరణముగోరువారిని, పూర్వాచారపరాయణులు నిందించి, వారిని సంఘబహిష్కృతుల గావించి, పెక్కు అవమానముల పాల్గొని, ఆపివేట్ట వారు శాసనసభల సహాయమును పొందదలచినపుడు గగ్గోలు పెట్టుటవలన ప్రయోజనముండదు. ఇదివరకే న్యాయస్థానములు సాంఘిక వ్యవహారములవిషయమున ఇచ్చవచ్చిన తీర్పుల నిచ్చుచున్నవి. వాటి కెల్లరును కట్టుబడియే యున్నారు. మతాధిపత్యముగూడ తమ తగవులను పరిష్కరించుకొనుటకు, న్యాయస్థానముల సహాయమును కోరుచునేయున్నారు. సహాగమనము శాస్త్రసిద్ధ మయినను, దానిని నిషేధించిన చట్టమునకు హిందువు లెల్లరు కట్టుబడియేయున్నారు. ఇక మీద ప్రభుత్వపు జోక్య ముండగూడదనుచో, కాలముననుసరించి, ఏయేయారాచారములలో నెంతవరకు మార్పు సంగీకరింప వీలగునో వర్ణాశ్రమధర్మసభల

బోలు సమావేశములును, పీఠాధిపతులును నిర్ణయించి, ప్రజలను సంతృప్తిపరచుట ధర్మమగును. ఇందువలన, హిందూసంఘ మింకను జీవించియున్నదనియు అనుకూలమగు మార్పులను తనంతట తాను గావించుకొనగలుగుననియు, ప్రభుత్వమువారుగాని, శాసనసభలుగాని జోక్యము గలుగజేసికొన నవసరము లేదనియు, ప్రపంచమునకు చాటుటకు వీలగును. ప్రాచీనకాలమున కాలానుగుణ మగు మార్పులు సాంఘికాచారములందు జరుగుచుండె ననుట నిర్వివాదాంతము. ఇప్పుడును దేశకాలపరిస్థితులవలన, అప్రయత్నముగ నెన్నిమార్పులలో జరుగుచున్నవి. ఇవి యన్నియు బనికిరావని ఘోషించినమాత్రాన, ప్రయోజన ముండునా? సముద్రయానము కొంత కాలముక్రిందట నిషేధమని భావించుచుండిరి. ఇప్పుడు అందుకు బూనువారు పెక్కుమంది బయలుదేరిరి. ఇంగ్లండులో, హిందూ దేవాలయమును నిర్మించు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఆచారవంతుల నిమిత్తము లండను నగరమున ఆనందభవన మను ఉపాహారగృహము స్థాపింపబడినది. రైల్వే రిఫ్రెషుమెంటులలోగాని, కాఫీహాట్లలోగాని, దృష్టిదోషము పాటించబడుటలేదు. పట్టణములలో వీనిలో బ్రవేశింపనివా రరుదుగ నున్నారు. అహార నియమములు, వివాహనియమములు, జీవనమార్గములు, పెక్కుమార్పుల జెందినవి. పూర్వాచారములను విధికృతముగ ననుష్ఠించుటకు కుతూహల మున్నవారుగూడ అట్టి పట్టుదలను సాగించుకొనుట దుస్సాధ్యమగుచున్నది. జీవనోపాయములకొరకు ప్రజలు చూపుచున్న ఆతురమువలన, ఇతర వ్యవహారములు వెనుకబడుచున్నవి. ప్రాచీనవర్ణాశ్రమధర్మముల నేకులమువారును నిర్వహింప వీలు లేకున్నది. అన్ని కులములవారును నేవకావృత్తి ననుసరించుటలో అహమహమికను జూపుచున్నారు. ఇందుకుగాను ఎవరిని నిందించి ప్రయోజనములేదు. ఏది సాధ్యమో, ఏది సాధ్యముగాదో, ఏది అనుష్ఠేయమో, ఏది వినర్హనీయమో గ్రహించి సంచరించుట, హిందూసంఘమువారి కసినధర్మ మగుచున్నది. దేశస్వాతంత్ర్యమును ప్రజలు గాఢముగ గోరుచున్న సమయమున, అందుకు ప్రతికూలించు ఆచారములను విడనాడుట యవసర మగును. అందుచే, సాంఘిక చట్టములనిన భీతిజెందువారు, అట్టి చట్టములతో బనిలేకనే, సాంఘికాచారములలో మార్పు జరుగుటకు ప్రయత్నించుట యవసరము. హిందూసంఘమే యిక్కార్యమునకు బూనుకొనవలయును. అన్యులు వీరిని రక్షింపజాలరు. వీలగుచో, హిందూసంఘమునుండి నిన్ను జాతులను తమతమ సంఘములలోనికి జేర్చికొని హిందూ జనసంఖ్యను తగ్గించుటకు తదితర మత సంఘములవారు ప్రయత్నించెదరు. ఇదివర కట్ల ప్రయత్నములు విశేషముగ జరుగుచున్నవి. హిందూసంఘము నిర్విర్యమై ఇంకను ఉపేక్ష నహించుచో, అట్టి ప్రయత్నము లికముందును యశ్చేచ్ఛకొనసాగును. క్రైస్తవ, మహమ్మదీయ సంఘములు మేల్కొంచి యున్నవి. తమ పూర్వభృద్ధికి వలయు సాధనముల నవలంబించుచున్నవి. హిందూ సంఘముమాత్రము అంతఃకలహములకు నిలయమై తన బాగునిమిత్రము తాను ప్రయత్నింపక, జడత్వమును మాంద్యమును వహించుచున్నది. హోంమెంబరుగారి ఎచ్చరిక, అట్టి మాంద్యమును

బాపి, హిందూసంఘము తీరిగి తొలగిచుకొన్న త్యము బడయునటుల, జేయుగాక యని కోరెదము.

చింతామణిగారు : సి. ఐ. డి. లిస్టు

మితవాదనాయకులై సంయుక్త రాష్ట్రమున మంత్రి పదవిని నిర్వహించిన, చింతామణిగారినిగూడ సి. ఐ. డి. లిస్టులో జేర్చినటులు, వారు కాన్పూరులో చెలిపిరి. మితవాదులు గూడ పోలీసువారి యనుమానముల కెటుల గురియగుచున్నారో జూచిన, దేశస్వాతంత్ర్యముగోరు ప్రముఖులెల్లరికిని ఈయాడ తొలగదని, తేటపడుచున్నది. ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకసభ్యులయిన సర్. సత్రూ, మహమ్మదాబాదు రాజాగారుగూడ, సి. ఐ. డి. లిస్టులో జేరియున్నటులు చింతామణిగారు చెలిపిరి. ఇట్టిదురవస్థనుండి దేశమును రక్షింపవలయు ననిన, సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికై మితవాదులు గూడ కాంగ్రెసు పక్షమువారితో చేతుల గలిపి, పాటుపడవలయును. అంతియగాని, ఊరక వగచి ప్రయోజన ముండదు.

చీనారషియా పోరాటము
మంచూరికి పడమరగ ప్రారంభము

అండన్, ఆగస్టు 15:—దెహవార్త లిట్టు దెలుపుచున్నది. మంచూరికి పడమరగ చీనారషియా పోరాటము ప్రారంభమైనది. 300 సాకాదళ్ల సైనికులు రెండు విమానములు యుద్ధనౌకలు ఇందు పాల్గొనుటకు నియమింపబడెను.

లంకాపైరు కూలీలతగవు
(రూటరు)

అండన్, ఆగస్టు 15:—లంకాపైరు నేతపనివాండ్రు రెగపులో జేరిన యజమానుల సంఘమునా గభయలును మధ్యవారి పక్షాగ్రమునకు పనివాండ్రు తో ప్రస్తాపించుటకు వారి సహ్యనించిరి. మధ్యవర్తి పరిష్కారపు వరకు లేవయో కరస్పరముగ దెలియువరకు మిల్లులు పనిచేయుట కంగీకరించు వారముగామని తీర్మానించుకొనిరి. గురువారమునాడు యజమానులు పనివాండ్రు సమావేశము గావచ్చును.

బాలభటు ప్రదర్శనము
(రూటరు)

భారత బాలభటుమండలము ఆకర్షణీయముగ నుండుట
అండన్, ఆగస్టు 15:—భారత బాలభటు మండలము ఆందరిదృష్టిని ఆకర్షించెను. గిల్వెలుపార్కులో భారతాధికారులు కలసియును బొందెదరు. దానివలన ఇండియాలో ఎక్కువ లాభముగ నుండును. సిలోను బాలభటులు ఆత్యుత్సాహముతో కన్నులు విరిగింపబడిరి.

ట్రాంసు అట్రాంటికు వైమానిక రేవును నేర్పాటుచేయుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవని న్యాయాధ్యక్షుల వార్తలు దెలుపుచున్నవి.

సింగపూరు నౌకాశయమున నీళ్లకై తేలెడి రేవును గవర్నరుగారు తెరచిరి.

హేగు ఆర్థికసంఘమువారి సభను 17 తేదీవర కాపుజేరిరి. సమీపిగ పాగుచున్నది.

సీమకమలములు
మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైనవి
స్వామయమైన భర
వీకెన్సి చబిల్ దాన్ యందు సన్స్
గత్నాలు, బంగారు, వెంకెగలు వర్తకులు.
112, 113 చైనాబజారు రోడ్, మద్రాసు.

హేగు పరివారములసభ
చచ్చిలుగారు స్నేడనుగారిని బలపరచుట
(రూటరు)
అండన్, ఆగస్టు 15:—హేగులో స్నేడనుగారు స్వాసభలో నిర్ణయించిన మొత్తముకంటె తక్కువ మొత్తమును (లిటనుకు బంచి పెట్టె వీలులేదని జూజిన ప్రోక్యోత్సాహములను చచ్చిలుగారు మాంట్రిలలో ప్రస్తావించుచు ఆమోదించిరి. తాముగూడ ఇదివరలో ఈ విషయమై పోయింకేరుగారితో జెస్సియుంటి ననిరి. ఎంగ నివేదిక ప్రకారము సూచింపబడిన సమస్య లన్నిటిని విమర్శించుటకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి కుండవలె నంటిచునిరి.

రైను ప్రదేశమును ఖాళీజేయుట
(వైరెస్)
రుగ్బీ, ఆగస్టు 14:—బ్రిటిషు ప్రభుత్వముతో బాటే ప్రశించి ప్రభుత్వమువారు గూడ తమ సేనలను రైను ప్రదేశము లనుండి మరలించుటకు ప్రయత్నించి పూర్తిచేసెద మని బ్రియిందుగారు, దెలుపుచున్నారు.
కాని ఇంకొక మామలెలు చిన్న సిబ్బంది, గుమాస్తాలు రైను ప్రదేశమున నుండవలసి వచ్చునట. కాని వీరికగు ఖర్చునుగూడ జర్మను లిచ్చుట కంగీకరించుచో ఈ సిబ్బందిని గూడ లేకుండ జేసివేసెదరట.

లంకాపైరు నేతపనివాండ్రు
సంఘము
మధ్యవర్తి పరిష్కారము సంగీకరించుట
(వైరెస్)
రుగ్బీ, ఆగస్టు 14:—లంకాపైరు నేతపనివాండ్రు సంఘమువారు మధ్యవర్తి పరిష్కారవిధానము సంగీకరించిరి. యజమానుల తీర్మానమును ఆమోదించిరి. త్వరలోనే వ్యవహారము కదరవచ్చు ననుకొనుచున్నారు.

రేడియమును వైద్యోపయోగము నిమిత్తము అందరకును సప్లయజేయుటకు ఏర్పాటులను గావించిరి.

మద్యపానసమస్య
రాయలు కమిషను విచారణ
(వైరెస్)
రుగ్బీ, ఆగస్టు 14:—మద్యవిక్రయమును గూర్చి సాంఘిక, ఆర్థికవిషయములను, విక్రయము, సప్లయ విబంధన లనుగూర్చి విచారించుటకు రాయలుకమిషనును నియమించిరి ఆమంత్రిప్రభు వీ కమిషను కధ్యక్షతను వహించును. 1) మంచి సభ్యులపేర్లు తెలిపివేసి, ప్రజాక్షేమము ననుసరించి చేయబోవు మార్గనలను ఆలోచించెదరు. విచారణ రెండుమాసము సంచత్సరములు బట్టునట. రాయలు కమిషను యునైటెడ్ ప్రెస్టుకు బోయి మద్యపాన నిషేధమునుగూర్చి పరిశీలించెదరు, లేదా రాయలు కమిషనువారే నిర్ణయింపవలెనట.

ఆంధ్రకృష్ణాపత్రికలకు సన్మానము

బాలకవి గోగంటి దుర్గామల్లికార్జునరావుగారు అంగలూరు

ఆంధ్ర కృష్ణాపత్రికలను సన్మానించుటకు గార్యనిర్వాహకవర్గ చేర్చబడిన కొలదికాలమునుండి సన్మానముగూర్చి యభిప్రాయభేదములు సాదగట్టుచున్నవి.

కొండలు కృష్ణాపత్రికను సన్మానింపవలయు ననియు గొండ తాండ్రపత్రికను సన్మానింపవలయుననియు గొండలు రెండిటిని సన్మానింపవలయుననియు మఱికొండలు సన్మాన మవసరము లేననియు జెప్పుచున్నారు. వారు చెప్పెడికారణము లివే:—

కృష్ణాపత్రిక జన్మించి దాదా పిరువదేండ్లయ్యెను. ప్రస్తుతము జీవించియున్న పత్రికలలో నయస్సునక గృష్ణాపత్రికకంటె పెద్దది వేరొండు లేదు. తత్కారణమున గృష్ణాపత్రికనే సన్మానింపవలసిన దని మొనటి కొండజీనాదము.

ఆంధ్రపత్రిక కృష్ణాపత్రికకంటె వయస్సునక జన్మదైన ను దెలివి తేటలయందు పెద్దది. ఆంధ్రపత్రిక ప్రవేశింపని ప్రదేశము లేదు. ప్రస్తుతము జీవించియున్న పత్రిక లన్నిటికంటెను గొప్పది. కనుక యాంధ్రపత్రికనే సన్మానింపవలయునని రెండవారి వాదము.

ఆంధ్ర కృష్ణాపత్రికలు లేనిచో, ఆంధ్రు లేనితిలో నుండెడినాలో వేతే చెప్పవలయునా? ఆరెండుండుటచేతనే, ఆంధ్రు లేనితిలోనికి వచ్చుట తటస్థించినది. ఆంధ్రుల విజ్ఞానాభివృద్ధికి ఆంధ్ర కృష్ణాపత్రికలే మూలకంధము. కనుక యాంధ్ర కృష్ణాపత్రికలను సన్మానింపవలయునని మూడవారి వాదము.

ఆంధ్ర కృష్ణాపత్రికలు బ్రాహ్మణేతర విభేదములకు స్థాన మొసంగుటలేదు. ఆంధ్రప్రకాశిక యున్నంతకాలము సన్మానమునుగూర్చి బ్రాహ్మణసోదరులు తల పెట్టిరా? ఇది రెండు బ్రాహ్మణపత్రికలే. కనుక సన్మాన మవసరము లేదని నాల్గవారి వాదము.

కనుక సన్మాన మవసరమా? అవసరమా? ఏపత్రికను సన్మానింపవలయును? ఏపత్రికను విడువవలయును? ఇదంతయు చర్చనీయాంశము.

సన్మాన మనగా గౌరవము. మానవుడు తమధర్మమును నిర్వర్తించినపుడు కొలదిగనో గొప్పగనో గౌరవింపబడుట సహజము.

ఆంధ్రప్రకాశిక నలువదిసంవత్సరములు జీవించినమాట వాస్తవమే. సన్మానింపవలసినదే. బ్రాహ్మణసోదరు లుపేక్షించిరి సరే. బ్రాహ్మణేతరసోదరులైన నేల తలపెట్టలేను? ఇందుల కెల్లరు చింతింపవలసినదే.

ఆంధ్ర కృష్ణాపత్రికలు బ్రాహ్మణేతరవిభేదములకు దణు స్థాన మొసంగకపోవుట సత్యమేయనుకొనుడు. స్థాన మొసంగక పోయినంతమాత్రమున నొన్నత్యమునకు భంగమువాటిల్లునా? ద్రాక్షపండ్లందకపోయినమాత్రమున వానిలోని మాధుర్య మెక్కడికి బోవును? ఆంధ్ర కృష్ణాపత్రికలే యాంధ్రదేశమున సగ్రస్థానమును విహించినవనుట కల్గ గాదు.

కనీసము పదిసంవత్సరములైన నిండనిచో పత్రికలు సన్మానార్హములు గానని నాయల్లిప్రాయము. పుట్టినమాసము లోపలక గొన్ని సంవత్సరములోపలక గొన్ని రెండుమాడు సంవత్సరములలో గొన్ని యిట్లు నేకము పత్రిక లంతరించినవి. బాలా రిష్టములన్నియు దాటినగాని బ్రతుకుటనుగూర్చి నమ్మకము చిక్కదు. మొదటి యయిదుసంవత్సరములలో నెక్కువసేవ చేయజాలదు. ఆక్కడనుండి పత్రికాకన్య సర్వాంగసుందరియై వ్యవజనుల నాకర్షింపగలదు.

ఆంధ్రకంటె గృష్ణ యొకవీసము తక్కువయగుచుండెడి ఆకారముచే గృష్ణను ప్రదర్శింపవల నని చెప్పుట యసమంజసము. కృష్ణయు యధాశక్తిగా బాంబుడులలో లోటులేదు. మొత్తముమీద గీ రెండుపత్రిక లిరువదిసంవత్సరములనుండి యత్యంత సేవచేసినవి. కొండ తామకూల్యమును గొండలు ప్రాతి మాత్యమును జూపక యందలు నేకమై ఆంధ్ర కృష్ణాపత్రికలను సమచిత్రితిన సన్మానించుటకు గార్యనిర్వాహక వర్గమువారికి దోడ్పడవలసినది దేశీయసోదరులకు విన్నవించుచున్నాను.

మోహినిలైలము
5 తు|| నూచెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0.
పురుసులు వాడుకును యోగ్యమైనది.
అమ్మతాంజనండిపో బొంబాయి-మదరాసు

స్థానికవార్తలు

తిరువల్లి క్షేత్ర కృష్ణగానసభ:—తిరువల్లి క్షేత్ర కృష్ణగానసభ యజమాన్యమున, రాబోవు శనివారము 17 వ తేదీని సాయంకాలము 4-45 గంటలకు నెం 1 వెంకటాచలం చెట్టిపీఠియందు ముత్తువినాయకరు దేవాలయము సహాయార్థము శ్రీమతి బిన్నీ బాయిగారు “వత్సలాకళ్యాణము” షహరికథాకాలక్షేపము చేయుదురు.

దివ్యజ్ఞాన సమాజపు యువకులు సమావేశము:—దివ్యజ్ఞాన సమాజపు యువకులు (ఆంధ్రకాళివారి) సమావేశము రాబోవు 24, 25 తేదీలందు రాజమహేంద్రవరమునందు జరుగును. యస్. యస్. రామారావు ఎం. ఏ. గారును శ్రీమతి మాతలి పట్టర్థను గారును సమావేశము జయప్రసము గావించుటకు అంగీకరించియున్నారు.

మద్రాసు జాతీయపక్షము బహిరంగసభ:—మద్రాసు జాతీయపక్షమువారి యజమాన్యమున రాబోవు శనివారము 17 వ తేదీని సాయంకాలము 5-30 గంటలకు హైకోర్టు బిలియండ్కో బహిరంగసభ జరుగును. డా॥ పి. వరద రాజులనాయకుగారు “మద్రాసు రాజకీయములు” అను విషయము పై ఉపన్యసించెదరు. ఎల్లరు రా ప్రార్థితులు.

రాకపోకలు:—హెచ్. యం. హుస్సేన్ సహకారసంఘముల రిజిస్ట్రార్, డి. యస్. స్ట్రాటి, హీరానందకాస్త్రి, యల్. సి. బి. ఘర్లుగార్లు సేవదయమున మద్రాసునకు వచ్చిరి.

ఆర్. కే. మణ్సుంగం చెట్టిగారు నిన్న రాత్రి కోయంబత్తూరునకును, డి. బి. టి. రంగచారిగారు బళ్లారికిని, డాన్ గారు బొంబాయికిని వెళ్లిరి.

డా॥ పిన్. చార్లెట్ క్రాసు అను జర్మనుస్త్రీ కొందరు శిష్యులతో సేద్య మద్రాసునకు వచ్చెను. ఈమె జైనుమతము అవలంబించియున్నది. చాలామంది జైనులు యీమెను రైల్వే స్టేషనునందు ఆహ్వానించిరి. ఈమె శ్రీమతి సుభద్రాదేవి యను హిందూనాయకును అవలంబించి యున్నది.

దత్తు, భగతునింగు గార్లుగూడ ఆస్పత్రిలో చేరిరి

నిరశనవ్రతల నీరసస్థితి

ప్రతివాదము వదలుకొనుట

లాహోరు, ఆగస్టు, 14:—బోర్స్ లు ఆస్పత్రిలో హోకముద్దాయిని చేర్చుటతో ఆస్పత్రిలసంఖ్య ఆ రెయ్యియై నిన్నను ఆస్పత్రిలో చేర్చబడిన గయప్రసాదుగారు చాల నీరసించియున్నారు. జతీందాసుగారికి జ్వరముపోయినది. నిన్న రాత్రి నిద్రపట్టెను. దినమునకు పావునేర నీరుమాత్రము త్రాగుచున్నారు. గుండెనొప్పి కడుపునొప్పిగలవు. అరెస్టయినపుడు దాసుగారు 148 పౌనులుండిరి. ఇప్పుడు 109 పౌనులున్నారు. శివరత్నగారు మంచముపట్టియున్నారు. అరెస్టయినపుడు 108 పౌనులు. యిప్పుడు 84 పౌనులున్నారు. అజయగోష్ఠగారికి బలవంతముగ భోజనమిడుచున్నారు. 20 పౌనులు లెక్కపోయిరి. జయదేవుగారికి జ్వరములేదు. బలవంతముగ భోజనముపెట్టలేదు. కమలినాదుగారికి చెవిపోటునుటచే వినబడలేదు.

భగతునింగుని నాల్గోజుల క్రిందట పెంటలు జెయిలు ఆస్పత్రిలో చేర్చిరి. నీరయినను త్రాగుటలేదు. బలవంతముగ భోజనము పెట్టుట మానిరి. దత్తుగారు ఆస్పత్రిలో చేర్చబడిరి. 5 రోజులవరకు నారికి బలవంతభోజనము జేయించుటకు వీలులేదు.

ముద్దాయిలు డి ఫెన్సు కమిటీవారి ప్రతివాదమునకు సమ్మతించలేదనియు, తమ కార్యదీక్ష విడువక త్యాగము జేయదలచిరినియు భగతునింగుగారు సేద్య తన్ను జూడవచ్చిన బంధువులతో జెప్పిరి.

సుఖదేవు, సోహన్లాలు అను యువక విద్యార్థులను సేద్యదయము అరెస్టుజేసిరి. లాహోరు కుట్రకేసులో పాల్గొనిన ముద్దాయిని గూర్చి కొన్ని ప్రశ్నలకి విడచి పెట్టిరి.

(ఫీ షెన్.)

గుంటూరు రైల్వే స్టేషనుదోరి

దొంగలు పట్టుబడిరి

(స్వకీయవిలేఖరి)

గుంటూరు ఆగస్టు 15:—6-7-29 తేదీని గుంటూరు రైల్వేస్టేషనుమాస్టరుగారి బల్లమీద వెయ్యిరూపాయలు పైచిలుకు మొత్తము నెవరో అపహరించియుండిరి. ఈసంగతి అప్పట్లో పోలీసువారికి తెలియజేయబడెను. పోలీసువారికి ఆచోక్షి దొంగకలేదు. అందుచేల్ల సాముపోయిన సంగతి అబద్ధపు కల్పనయని అప్పట్లో పోలీసువారు చెప్పిరి. స్టేషనుమాస్టరు కైబుగారు సుమారు 25 ఫం||రములు రైల్వే షిప్ డ్యోగము చేయుచుండిరి. చాల నమ్మకముగా విశ్వాసముగా ఉద్యోగము చేయుచుండిరి.

ఖాసిం అను నరకసును ఖానరు అను నరకసును యీ చోరి చేసిన సంగతి ఒక బూబునల్ల ఆచోక్షి యివ్వబడెను. రైల్వే స్టేషనులో కాసిము అనునతడు దీపములు వెలిగించు నపుకరు. ఖానరు అనునాతడు ఇదివరకు సేరములుచేసి శిక్షితుడయిన ప్రాత సేరకుడట. వీరు యీనోట్ల నవహరించిన తోడనే కా లినడకను నంబూరువెళ్లి అచట రయిలు ఎక్కి మద్రాసు వెళ్లిరి. వీరు అప హరించిన నోట్ల మీద గుంటూరు రయిల్వే ముద్ర వేయబడి యుండెను. ఈముద్ర నెట్లైనను నుడిచివేయుటకు వారు ప్రయత్నములు చేయుచుండగా యీమెమాచెను. ఖానరు అనునతడు యీ ధనముతో వివాహమాడవలెనని యత్నించుచుండెను. ఈ సంగతి సదరు బూబుతెలియజేయుటతోడనే స్టేషనుమాస్టరు గారు రైల్వే పోలీసు అధికారులకు వెంటవెంటనే రెండుదినములు తెలియజేసి యీ బూబుకు గత 18 తేదీని పోలీసువారికి బిప్పగించిరి. పోలీసువారువచ్చి ఆ ఇద్దరు మహమ్మదీయుల ఇండ్లను సోదాచేసిరి. వారు ఇటీవల మద్రాసు లో కొనియుండిన కొన్ని వస్తువులను ఆయావస్తువులను కొనియుండినట్లుగా ఋజువుపరచెడి రకీదుకాగితములను సదరు కరెస్పిక్టలోజేరిన ఒక అయిదురూపాయల నోటును దొరికినది. ఇద్దరు సేరకులును రిమాండులో నున్నారు. (తంతివార్త)

జమ్మదువూరు సమ్మెలు

వైస్రాయిగారికి విజ్ఞాపన చేయబడినది

జమ్మదువూరు, ఆగస్టు 14:—గోల్కొండలో బరా ఆయు కంపెనీవారి రేపడబొప్పల ఫ్యాక్టరీలో సమ్మె యధావిధిగానున్నది. ఈ పనులములో గవర్న మెంటువారు జోక్యము కలగజేసికొనవలసినదిగా నేడును నొక రాయబారవర్గము వారు కాక్కిల రైల్వే నవైస్రాయిగారి వద్దకు పంపబడెను. ఇండియా కార్యదర్శి గారివద్దకును, పార్లమెంటు సభ్యులవద్దకును పంపిరి. అఖిలభారత కార్మికసంఘ మహాసభవారు యీ జమ్మదువూరు కార్మికుల సహాయార్థము రూ 2500 లు ఋణముగా నిచ్చిరి.

వీహరహట్టియ కాంగ్రెసు కమిటీవారు తమ మొదటి వాయిదా మొత్తముగా రూ 2500 లు విరాళ మొసంగిరి.

వీరు సమ్మె సాగింపుచే నేటిక 120 దినము లయినది. (ఫీ షెన్.)

బొంబాయిమిల్లు సమ్మె

లక్షపనివాండ్లు పనిలోజేరిరి

బొంబాయి, ఆగస్టు 14:—సమ్మె క్రమముగా సడలి పోవుచున్నది. లక్షమంది పనివాండ్లు పనిలోజేరిరి. గిర్మికం గారి యూనియనువారిని చూచి వెంటనే సభచేసిరి. 80 మంది వాలంటీరులు మిల్లుగేట్లవద్ద పిక్ఎటించుచేయవలెనని తీర్మానించిరి. పనివాండ్లు రేపు వేరనులను బట్టాడా తీసికొనినతోడనే ఫ్యాక్టరీలలోనుండి వచ్చివేయవలయుననియు సమ్మెచాలించక నిశ్చలముగా సాగించవలయుననియు హెచ్చరించుచు పత్రికలను పంపిపెట్టిరి. (ఆ. షె.)

మద్రాసు ఆంగ్లవిశ్వవిద్యాలయముల

ఆంగ్లపట్టభద్రులకు విందు

మద్రాసు ఆంగ్లవిశ్వవిద్యాలయముల ఆంగ్లపట్టభద్రులకు చెన్నపురి ఆంగ్లవిద్యార్థుల సంఘమువారు రాబోవు శనివారము 17 వ తేదీని సాయంకాలము 4-30 గంటలకు గోక లేహానందు విందాసంగెదరు. సర్. బి. యస్. శర్మగారు రథ్యక్షత వహించెదరు. పట్టుప్రదానోత్సవమునందు తమపట్టములను గైకొనిన పట్టభద్రులెల్లరు యీవిందుకు రావలెనని ప్రార్థించుచున్నాము.

కొత్త మొబిల్ ఆయిల్ యొక్క సంక్షోభ కరమగు కథను అబద్ధమును తెలుప వీలులేని యంత్రములు స్థిరపరిచినవి

The NEW

GORGGOYLE MOBIL OIL

బాటపై న వరిశీలనార్థమైన వేలకొలది మైళ్లు గంటకు 15 మైళ్లనుండి 70 మైళ్ల వరకు బంకమట్టి, టాశ్వలో చదును చేసిన బాట, పందెములకై వేయబడిన బాట మొదలగువాటిపై నను మొబిల్ ఆయిల్ ఇంజనీరులు కారులందు ప్రత్యేకముగా నిర్మించబడిన కొలతవలన నూతన గార్గోఆయిల్ జారునట్లు చేయు నట్టి విలువ చక్కగా పరిశీలించబడినది. ఈ కొలతలపై చలించునట్టి ముల్లులు నూతన గార్గో ఆయిల్ మొబిలు ఆయిల్ ఇదేమాదిరి జిగటల ఇతర చములులకంటెను 100 కి 20 రెట్లు అధికమైన మైళ్లు, అత్యధిక శక్తి గలిగియుండునట్లు నిస్సంశయముగా ఋజువుపరచబడినది. గార్గోఆయిల్ మొబిల్ ఆయిలు

వాసువమ్ ఆయిల్ కంపెనీ వారిచే మాత్రమే తయారుచేయబడుచున్నది.

చెన్నపురి శాసనసభ

పట్టికునర్విను కమిషను బిల్లు అంగీకరింపబడుట

రెవిన్యూసభ్యుని కభినందనములు

చెన్నపురి, ఆగస్టు 14:—చెన్నపురి శాసనసభ ఫలహారానంతరము 2-30 గంటలకు తిరిగి సమావేశమైనపుడు శాసనసభ్యులను సైమన్ రాష్ట్రీయోపసంఘసభ్యుడును నగు ఒక శాసనసభ్యుని పోలీసువారు అరెస్టుచేసి సంకెళ్లువేసి తీసి కొనిపోవుటకురించి డాక్టరు బి. ఎన్. మల్లయ్యగారు ప్రభుత్వసభ్యుని ప్రశ్నించినపుడు సభ్యులందరూ తీవ్రము చెందిరి.

సభ సమావేశమైనవెంటనే సభానాయకుడగు గౌ. సర్ ఉ. పార్థసారథి రాజ్యోవునామ జరుగుసమావేశమునుగురించి ప్రకటనము గావించుచు సదరు సమావేశము 10 దినములు జరుగునని ప్రకటించుచు అపుడు చర్చింపబడు చట్టములను వెల్లడించిరి.

అగ్ర్య:—10 రోజులు చాలవు. మలబారు టెన్సీ బిల్లును చర్చించుటకే 10 రోజులు పట్టును. మిగిలిన చట్టములను గూడ తెక్రలోనికి దీసికొనిన యెడల అధ్యము 15 రోజులైనను గావలసియుండును.

శాసనసభ్యుని అరెస్టు బి. ఎన్. మల్లయ్యగారు:—ఈ సభలో నొక సభ్యుడును, సైమన్ సంఘముతో సహకార మొనర్చుటకు నియమింపబడిన ఉపసంఘసభ్యుడును అగు నొక పెద్దనుపిసిని, పోలీసువారు అరెస్టుచేసి, చేతికి సంకెళ్లు తగిలించి, ఆస్పత్రికి దీసికొని వెళ్లుట కధికారము గలదా? ఆవిషయమును ప్రభుత్వమువారు విచారించి వెంటనే చర్య దీసికొనదరా?

గౌ. హోంమెంబరు:—గౌరవనీయు సభ్యుడు డెలుపుచున్న విషయములు, డెలియవు. వివరములు కమిషనరే గాని నేనేమియు చెప్పజాలను.

పట్టికునర్విను కమిషను బిల్లు

నివచ పట్టికు సర్విను కమిషను బిల్లుపై చర్చ ప్రారంభింపబడి, 19 వ క్లాజు విశేషము చర్చలేకడే అంగీకరింపబడెను. అంతటితో క్లాజులన్నిటిపైనను చర్చ ముగియుటచే, ఇక నీచట్టమును శాసనము నొనర్చుననని గౌరవనీయుడగు రెవిన్యూసభ్యుడు ప్రతిపాదించుచు, ఇట్టి ప్రతిపాదనను గావించుటకు అధ్యము మాడురోజుల వ్యవధియుండవలెనను నిబంధననుండి తన ప్రతిపాదనను మినహాయించవలెనని అగ్ర్యుని గోరిరి.

పి. సి. వెంకటపతి రాజుగారు, నిబంధననుండి ప్రస్తుత ప్రతిపాదనను మినహాయించ రాదని ఆక్షేపించుచు, ఈబిల్లు వెంటనే శాసనము గానియెడల సంభవించు యుపద్రవము లేదనియు, అంత అత్యవసర మైనదని ప్రభుత్వసభ్యుడైనను డెలిపియుండలేదనియు నుడివీరి. చట్టమున గావించబడిన సవరణలగురించియు, వాని ఫలితముగా క్రొత్తగా నూచింపదగు సవరణలగురించియు శాసనసభ్యులు అలోచించి అందు కవసరముగ ప్రతిపాదనల గావించుటకు వ్యవధి నొసగక, అతివేగము బిల్లుపై చర్చను ముగింపచేయుట అక్రమము. బిల్లును వెంటనే పరిష్కరింపవలసిన తొందర లేదు గనుకను, సవరణల ప్రతిపాదించవలసి యున్నదిగనుక, క్రొత్తసవరణలు కొన్ని గావించబడెను గనుకను మూడవూ రీతిబిల్లును చర్చించుటకు సభవారికి తగిన వ్యవధి యుండవలెను.

అ. కాశ్యేరరావుగారు గూడ ఆక్షేపణలు బలపరుచుచు, ఒకానొక సారబాటులన, తాము నోటీసు నొసగిన సవరణలు చాల ప్రతిపాదింప వీలులేకపోయెననియు, సదరుక్లాజులకు సవరణల నూచించుటకు తమకు వ్యవధి నొసగుట న్యాయమనియు నుడివీరి.

శేమ్యు:—సర్. పి. పి. పాత్రో, ప్రతిపాదనను బలపరచిరి.

సత్యమూర్తి:—జె. ఎ. సాల్వానా, పి. ఆంజనేయులు గారు లు ఆక్షేపణల బలపరచిరి. గాని అగ్ర్యుడు డాక్షేపణలను త్రోసివేసి ప్రతిపాదనను నిబంధనలనుండి మినహాయించి అనుమతించినాగిరి.

గౌ. రెవిన్యూసభ్యుడు:—చట్టమును శాసనమొనర్చుననని ప్రతిపాదించిరి.

గాడిబెల్ల ఫారినోస్యోత్తమ రావుగారు ప్రతిపాదన నెరుర్చుచు చట్టము లోపభూయిష్టముగ నున్నదని నుడివీరి.

ఈ సమయమున సభలో కొరవలలేదని ఆదివారాయణ చెట్టిగారు నుడువగా సెంటినే గంటమొంగిపబడెను. గండవిని ఇతరసభ్యు లరుదించినపిదప చర్చ తీగి సాగింపబడెను.

సత్యమూర్తిగారు ఈ సమయమున చట్టమున కొకసవరణ నుపపాదించగా, సవరణల నుపపాదించుట కేపుడు వీలులేదని అగ్ర్యుడు త్రోసివేసెను.

సత్యమూర్తిగారు పిమ్మట బిల్లునుగురించి మాటలాడుచు, చర్చల సందర్భమున గౌ. రెవిన్యూ సభ్యుడు గవ్వరచిన చాక చక్రమును, మర్యాదలను ప్రశంసించిరి. ప్రతిపాత పక్షమువారు పట్టికు సర్విను కమిషనును సాధ్యమైనంతవరకు స్వతంత్రము గను, అధికార సంపన్నముగను నొనర్చుటకు ప్రయత్నించి సవరణల నుపపాదించి, తమకేక్కి సామర్థ్యముల నన్నిటి నుపయోగించిరి. కాని వారిప్రయత్నము లన్నియు నిష్ఫలముయ్యెను. తా ముపపాదించిన సవరణలన్నియు పరాజయ మందుచున్నను ప్రతిపాత పక్షమువారు కేమాత్రము నిరాశేభేదక థుడివరకు ను తమ ధర్మమును నిర్వహించిరి. ప్రతిపాత పక్షమువారు నూచించిన సవరణల ఆదర్శమును రెవిన్యూసభ్యు డంగీకరించి వాని ని ఆచరణ లోనికి తెచ్చుటగాను క్లాజీ ఫిక్షను ధూల్కును సవరించుటకు భారత మంత్రి అనుమతిని గోరెదనని వాదన మొనర్చెను. ఇంతవరకు ప్రతిపాతపక్షములవారికిది యొకవిజయమే. రెవిన్యూసభ్యుడీ ప్రయత్నములలో విజయమందునని ఆశించుచున్నాము. ఈకమిషను యొక్క ప్రయోజనము, గౌరవ ప్రతిపత్తులను చాలవరకు, ప్రధమమున కమిషను సభ్యులుగ నుండు వ్యక్తులపై నాధారపడియుండును. అందుచే నీనియోజనముల నొనర్చునపుడు, ప్రభుత్వమువారు కడుజాగరూకతతో ప్రవర్తించెదరని ఆశించుచున్నాము. తగినన్ని అధికారములు లేకపోయినను ఈకమిషను తన ఆదర్శముల జయప్రముగ సాధింపగల్గుగాక అని ఆశించుచున్నాము అని సత్యమూర్తిగారు నుడివీరి.

జి. ఆదివారాయణచెట్టి, అద్భుతపాపియు ఉడయారు గారు ప్రతిపాదనను బలపరుచుచు, రెవిన్యూ సభ్యు డీచట్టమును జయప్రదముగ నిర్వహించినందుల కభినందించిరి.

కాశ్యేరరావుగారు ప్రసంగించుచు, తమ పక్షమువారు న్యాయముగ సవరణల గావించుట కంత ప్రయత్నించినను ప్రభుత్వమువారు వానినన్నిటిని గఫల నొనర్చెను, ఈ చట్టము క్రింద నియమింపబడు కమిషను, అధికారవర్ధమువారి చేతిలో కీలు బొమ్మగ నుండుననియు వారి కవసరముగ స్వతంత్రత నేమాత్రము నొసగలేదనియు నుడివీరి.

ఉడగారు:—ప్రతిపాదనను బలపరచిరి.

పి. రంగనాథ మొదలియారుగారు:—ప్రసంగించుచు కమిషను సభ్యులుగ గాని అగ్ర్యుడుగ గాని రాజకీయపక్ష సభ్యులలో ప్రముఖులైనవారి నెవ్వరిని నియమింపరాదనియు నుడివీరి.

సర్. పి. పి. పాత్రోగారు:—ప్రతిపాదనను బలపరచిరి.

పి. సి. వెంకటపతి రాజుగారు:—ప్రతిపాదన నెరుర్చుచు పట్టికు సర్విను కమిషనుకొరకు ఛెన్నకాప్పియు చిరకాలము కాచియున్నదనియు, కాని, ఈచట్టమునందు నిర్వచింపబడిన, పరాధీనముగ కమిషనును మాత్రము ప్రజల రెవుడును గోరియుండలేదనియు, నుడివీరి.

రెవిన్యూ సభ్యుడు చర్చకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, చర్చలయందు పాల్గొని చాల సహాయమొనర్చిన సభ్యు లందరకును అందు ముఖ్యముగా-వ్యాధిపీడితులయ్యును సభ్యులందరి, చర్చలయందు విశేషముగ పాల్గొని సహాయమొనర్చిన సత్యమూర్తిగారికిని తన కృతజ్ఞతను తెలిపిరి.

పిమ్మట ప్రతిపాదనను వోటునకుట్టగా అంగీకరింపబడెను.

అంతటితో నాటికి సభ విరమింపబడెను. తిరిగి సెప్టెంబరు 24 వ తేదీన సమావేశమగును.

ఆర్థికవిచారణసంఘమువారి పర్యటనకార్యక్రమము

పశ్చిమగోదావరిమండలము

పశ్చిమ గోదావరిమండలముల ఆర్థిక విచారణసంఘము వారు యాదిగవ బొందువరచిన పర్యటనకార్యక్రమము నిశ్చయించియున్నారు. ఈపట్టణములందు పర్యటనముగావించిన పిదప యితరస్థలములందరి పర్యటనకార్యక్రమము ప్రకటన గావించబడును.

ఆగస్టు 21, 22 తేదీలు — తాడేపల్లిగూడెం తాలూకా.

,, 22 తేదీనుండి 25 తేదీవరకు—భీమవరం తాలూకా.

,, 26, 27 తేదీలు — నర్సాపురం తాలూకా.

,, 28 ,, — నిడదవోలు.

ఈ పైస్థలములందు విచారణసంఘమువారు, ముసాఫరు బంగాళాలయందు బసచేయుదురు.

ఏలము నోటీసు

బెజవాడ తాలూకా సున్నంపాడు రామన్న పాలెము గ్రామముల తాలూకా అడవులలోని వెదురును 1929-30 సంవత్సరములకు బెజవాడలో నున్న శ్రీ దుర్గావిలాసమునందు ఈ నెల 17 వ తేదీని మధ్యాహ్నం 12 గంటలకు వేలము వేయబడును. పాటపాడగోరెడివార లారోజున హాజరై వరతులప్రకారము పాట పాడుకొనవలయును. కా. నాగేశ్వరరావు.

మీరటు కుట్రకేసు

బ్రాడ్లిగారికి లండను వకీలు

విచారణ వివరముల నకలుగోరు దరఖాస్తు మీరటు, ఆగస్టు 14:— బ్రాడ్లిగారి తరపున ఇంగ్లాండులో యేర్పాటుచేయబడిన వకీలు ఇండియాకు నెట్టెంబరు మాసములో రావచ్చునని బ్రాడ్లిగారు న్యాయాధికారికి తంతి వార్త వంపిరి. బ్రాడ్లిగారి క్రొత్తవకీలునకు పంపుటకుగాను కోర్టు విచారణ కాగితముల నొసంగవలెననియు, ముఖ్యుర అహమ్మదుగారి వైద్య పరీక్షరీపోర్టు ప్రతియొకటి యిప్పించవలెననియు, డిఫెన్సు వకీలు సిద్ధాగారు నేడు దరఖాస్తు పెట్టిరి. అనుదినము విచారణ వివరముల డెలుపు కాగితములను ఉచితముగ ముద్దాయిల కొసంగ గోరుచు డిఫెన్సువకీళ్లు ముద్దాయిలతరపున గవ్వరు జనరలుగారికి దరఖాస్తు పెట్టిరి. అందరి తరపున రాఖలుచేయబడిన జామీనుదరఖాస్తు ఆగస్టు 21 తేదీన విచారించబడును. అనాడే ముఖ్యుర అహమ్మదుగారి వైద్య పరీక్ష నివేదికగూడ విచారించబడును.

సాక్ష్య విచారణ

బి. పి. నాయుడుగారు సాక్ష్యము డెలుపుచు రెంగిడి గారియిల్లు వెదకినట్లును, మన్నాడు అపిస్టెంటు స్టేవనుమాప్పరు యిల్లు వెదకినట్లును బ్రాడ్లిగారి దస్తూరితో నొక కాగితము దొరకినట్లును డెలివీరి. బొంబాయి నుంచి ఇరప్పేర్లు జె.సి.అరంజోగారు జబ్బాలాగారిని అరెస్టుచేసి వారియిల్లు సోదాశేనట్లు డెలివీరి. వారి యింట్లో తనకు గాంధీగారి బొమ్మగాని, టాల్టాయి జార్జి చక్రవర్తిగార్ల బొమ్మలుగాని అగుపడలేదని క్రాసు పరీక్షయందు నుడివెను. తెనినుగారి ఫోటోగూడ అగుపడలేదనెను. దాంజిగారు సాక్షిని క్రాసుపరీక్ష చేయుచుండ వకీలు జాబ్బాలాగారు క్రొన్ని అడ్డుప్రశ్నలు వేసిరి. దాంజిగారు మలదనిరి. కాని తనపార్టీని సందక్షించుకొనవలెనని జాబ్బాలాగారనిరి.

పేగు రహింతుల్లాగారు నుంచి ఇరప్పేర్లు సోహనుకింసు జోషిగారిని అరెస్టుచేసి యిల్లు వెదకినట్లు సాక్ష్యము తెప్పిరి. కలకత్తాసభ అధ్యక్షోపన్యాసము, పి. దత్తు, ఎం. ఎం. రాయగార్ల గ్రంథములు దొరికినవనిరి. జోషి నైగులుగార్లు సాక్షిని క్రాసుపరీక్ష వేసిరి. కోర్టు నాటికి ముగిసెను. (ఆ. ప్రె.)

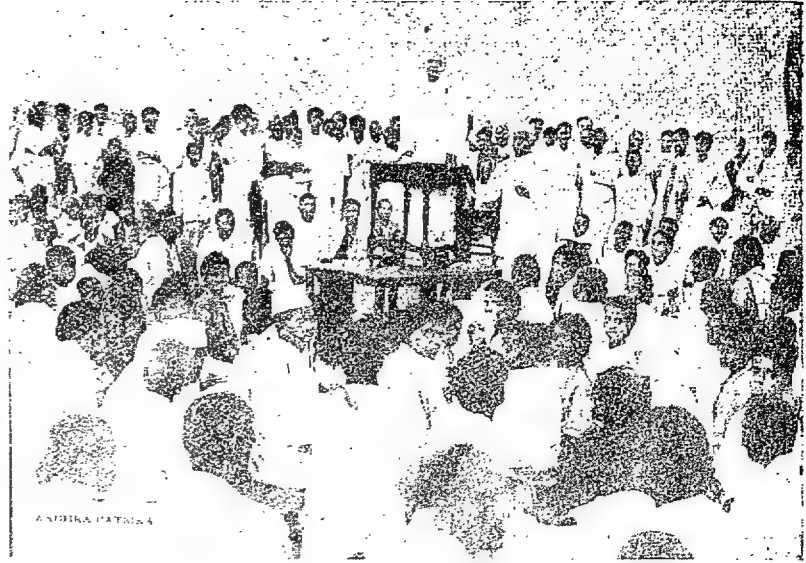
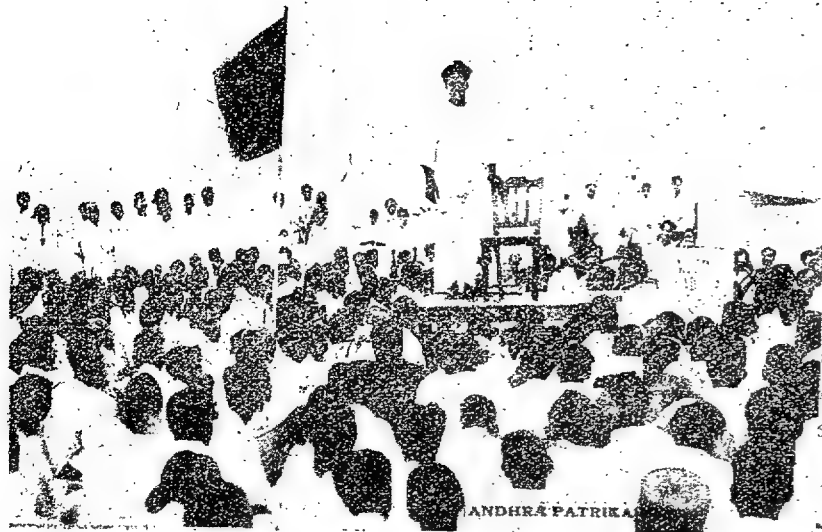
కలకత్తా పోలీసు సోదాలు

కాంగ్రెస్ వాదులు అరెస్టులగుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 14:—ఈఉదయము పోలీసులు కలకత్తాదక్షిణభాగమున చాలయిండ్లును సోదాచేసి 5 గురు కాంగ్రెస్ వాదులను అరెస్టుచేసిరి. అరెస్టుయినవారిపేర్లు కైలీష నాథ బిశి, (దక్షిణకలకత్తా యువజనసమితి అధ్యక్షుడు) బినియేంద్ర వాధరాయి (యువజనసమితి కార్యదర్శి) సత్యభూషణుడు, సునీల టెన్డీ హోమచంద్రహోమ్ అరెస్టుకారణములు యింకా తెలియలేదు.

నానిగోపాల అనుపట్టణమునుండి వచ్చినవార్లవలన దేశ బంధు గ్రామపుని ర్ని రాజ్యమునందు కృషిసలుపుచున్న భట్టాచార్యగారు జెన్నూరులో అరెస్టుయినట్లు తెలియుచున్నది.

(ప్రీ. ప్రెస్)

రాజకీయ నిర్బంధితుల అభినందనదిన మగు ఆదివారమునాడు మదరాసు సముద్రతీరమున రిగిన బహిరంగసభ (ప్రె. ఫో. వీ.)

ఆంగ్ల కాంగ్రెసు సంఘమువారి యాజమాన్యమున కేనివారమునాడు తిరుపతి క్షేత్ర సముద్రతీరమున బహిరంగసభలో అధ్యక్షులగు గౌ. వే. రామదాసు పంతులుగా రుపన్యసిం చుట. (ప్రె. ఫో. వీ.)

నూతన శాసనసభ్యుడు

కీ॥ శే॥ భక్తవల్లభనాయుడుగారి స్థానే పోటీలేకుండ శాసనసభ్యులుగ మదరాసు నగరమునుండి ఎన్నికొనబడిన వే. నితేశ్ మిషలియాజీ ప్రత్యర్థిగ నిలిచిన ఎం. కె. రంగాచారిగారు విరమించిరి.

అశాశ్వతము

కాంచనపల్లి వెంకటరంగారావుగారు, ఖరగపురము యమునానదీన్వహితము నెమ్మదిగా పారుచుండెను. ఇరువైపుల కొండలును, దట్టమగు భూరహములచేత పరివేష్టితపడెడి ప్రకృతిరామణీయముచే నయనపర్య మొనరించుచుండెను. ఘటప్రవృజాలముతో నిండిన యూనిబిడారణ్యమున విహంగములయొక్క కిలకిలానములును తుమ్మెదలయొక్క ఝూంకారములును తప్ప మానవసంచారము మృగ్యమై యుండెను. పర్వతములమీద పడిన వర్ష మంతయు నెలయెల్లరూపమున యమునానది నెప్పుడు చేరుదుమా యను నాశురతి నగుపరచు వదివలె అతితీవ్రగమనంబున కల్లుచుచేసికొనుచు ఎత్తుపల్లముల వరయక ప్రవహించుచుండెను.

అట్టిస్థలమున కనతిదూరముననే సిక్కులయొక్క గురు గురు గోవిందుడను మతోద్ధారకుడు వేదపాఠ మొనరించుకొను చుండెను. గోవిందుడు అనేకస్థలముల ననేకశిష్యులు గలరు. ఈశిష్యులందరును గోవిందుని గురుతుల్యునిగా భావించి గురు గోవిందుని పిలుచుచుండెవారు. ఒకనాడు గురుగోవిందు వేద పాఠ మొనరించుచుండ వారిశిష్యులలో నొకడగు రఘునాథుడను వాడు ధనాధిక్యముచే కన్నుగానక గర్వింపడై గురువును సంతోష పెట్టుటకో యన వారిచెంతకరిగి “గురుగో! విాయంతటివారికి నా యీస్వల్పకామక స్వీకరణార్హము అయినను నాకు గలిగినది మీకు శక్తితో సమర్పింప మీసన్నిధికి వచ్చినాడను” అని తన యత్నోద్యమములో బంధించి తెచ్చిన యొకజత అమూల్యమగు వజ్రవైదూర్యములతో పాదుగబడిన బంగరుకడియము అను తీసి వారి హస్తాంజలి నునిచెను.

తిరుపతిలో విద్యార్థుల యేర్పాటుల ప్రారంభసమయ మున దేవస్థానం సభ్యులు గవర్నరుగారి పరిచయము కలిగించు కొనుట. (ప్రె. ఫో. వీ.)

సంసారమును త్యజించి యడవులలో సంచారమొనరించుచున్న గురుగోవిందుడు యీ బాహ్యశంకరములమీద నిష్ఠ యుండదుగదా! గోవిందు డదిచూచి ఆశ్చర్యానందములతో శిష్యుని నాపాదముక్త మొకపరివిల్చికించి ఆకడియములతో నొకదానిని తీసి వేలిని తగిలించుకొని గిర్రున త్రిప్పుచుండెను. పాపము రఘునాథుడు గురుగోవిందుడును తనబహుమానము సంతోషకరమైనదని తా నానందించుచుండెను గాని గిర్రగిర్ర త్రిప్పు నపుడు అదిజారి యొక్కడ పడిపోవునో యని భయమందక పోలేదు. గురువంతటివారిని శిష్యుడేమనగలడు? ఆశ్చర్యము చూచుచు వినమ్రుడై మిన్నకుండెను. నజ్రవైదూర్యములతో నింపబడిన ఆ బంగరుకడియము గిర్రగిర్ర తిరుగునప్పుడు నలుదెసలును కాంతి మంతమగుచుండెను. చిన్నపిల్లలకు నెంతటివిలువగల వస్తువు తిచ్చినను తెలిసికొననేరక యెట్లు నిరసనభావ మగుపరతుడో అదేరీతిని సర్వసంగపరిత్యాగమైన గోవిందు అది యొక అబలము వుగా భావించి త్రిప్పుచుండెను. ఇట్లు కొంతసేపు అగునప్పటికి అది గ్రహచారముచాలక ఆయమునానదిలోపడిపోయెను. అంతట రఘునాథుని యావేదన, యాగ్రహము ఏమనిచెప్పను? గురువం తెలివారిమీద తనయాగ్రహము నెట్లు నలయించగలడు? వచ్చిన కోపమునంతయు నణచివైచి ఆదిపడుటే తడవుగా తానును ఆ యమునానదిలో దుమికెను.

ఉద్దేశభూర్వకముగా కడియము నీటిలోపారవై చిన గురు గోవిందు తన శిష్యుని అదుర్దాభిమానపూర్వకమున చేష్టలు చూచి లోలోన నవ్వుకొనుచు యథాపూర్వకముగా వేదపఠన గావించుచుండెను. తీవ్రప్రవాహములో పడిన కడియ ముప్పుడే దృశ్య దూరమయ్యెను. ఎంతయోధనము జెచ్చించి చేయించిన ఆకనక నిర్మితకడియమునకై వెదకి వెదకి విసిగిచేసారీకడకు నిస్సృప్తుడై యింకను అనుమానము తీరక గురువును సమీపించి యింతబరువు గల బంగరు కడియము యింతలోనే కొట్టుకుపోవునన్న నాకు సంభేదముగా నున్నది. అది ఎక్కడ పడినదో ఆ స్థలము నాకు చూపిన తప్పక వెదకి తెచ్చెదను అనెను.

ఆ మాటలకు గురుగోవిందు తనశిష్యుని కింకను యింత తయ “అశాశ్వతమే” యనుమాట తెలియలేదేయని లో విచారింపివై “ఇదిగో! యిక్కడ పడినది” అని ఆ రెండవకడియము సహితము తీసి విసరిమాపెను. విసరుటే తడవుగా యీ రెండవదియు మొదటిదానినే కలిసికొనబోయినదా యనునట్లు మటు

బ్రహ్మశ్రీ కృష్ణ శాస్త్రిగారు కాకిలోని గీతాస్వామిమఠంవాస్తవ్యులు మదరాసునకు వచ్చిరి. ఇచ్చట కొన్ని ఉపన్యాసముల నొసంగెడరు. (ప్రె. ఫో. వీ.)

మాయమయ్యెను. పోయినదానికి విచారించుటవల్ల గదా మిగిలి నది సహితము పోయినదని విచారించుచు, అట్లుతనగురువు హృద యపూర్వకముగా చేయుటకు కారణ మేమని యడిగి సంతృప్త హృదయుడై “ఎచ్చటవుట్టిన నచ్చట కేగుట కేడు గాకున్న కేపై నను లెక్కయు. తనపులకాశ్వతములు. ఈ అశాశ్వతమును శరీరము నిమిత్తము అనవసర ఆడంబరములే? నేనే శాశ్వతముగానప్పుడు నాయీ విశ్వరూపుమాత్రము శాశ్వతమా? అని లోపల చింతించి కడియములవిషయమై మరి మారుమాటాడక గురువునిద్ద నెలపువుచ్చుకొని పురస్రవేళమొనరించి తనకున్నదంతయు దానముచేసి గురుగోవిందుపదవి నే తానును స్వీకరించి అవసానమున ముక్తికొందినట్లుగా తెలియుచున్నది:—భూటేశ్వరదేవరంగ్.

ఆర్యపత్రిక

గుంటూరునందు ప్రతిపౌర్ణమినాడు ప్రకటింపబడుచున్న పత్రిక రెండవ సంపుటము రి వ సంచిక ఆషాఢపౌర్ణమినాడు వెలువడినది. వేదామృతమ్, సంధ్యాకాలము, శిలగము-త్రికలింగము-మహేంద్రగిరి ఆధునిక సభ్యత-విశిష్టవార్తలు విమర్శలు, భారత సంగీత శాస్త్రము తదుద్ధరణము, సంస్కృత విశ్వవిద్యాలయము, వివాహసంహారము, స్వర్ణయ వేదం వేంకటరాయశాస్త్రిగారు, కవటుసుగ్రీ, సుభాషితం, ఈశ్వరారాధనఫలం, సంస్కృత పత్రికలు, వర్ణాశ్రమ సంఘములు, మాతృభూమి, మున్నగు సంస్కృతాంధ్ర వ్యాసము లిందు గలవు.

ప్రాచీననార్యులతనసారముగ ప్రస్తుత సంఘదోషముల నపనయించి, యాధర్మసంస్కారములకు ప్రజల నభిముఖులుగ చేయుటయే యీపత్రికయొక్క యుద్దేశము. నలయు వారి దిగువ అడ్రెసుకు వ్రాయవలెను.

శ్రీయుత చల్లా జగన్నాథంగారు, ఎం. ఏ. ఆధ్యక్షుడు, ఆర్యపత్రిక, గుంటూరు.

వ్యవసాయము

అగ్రాధ్యక్షులు (కృష్ణాజిల్లా)

హస్తాంతరము

ఈ గ్రామమున యీ సంవత్సరం మేము ముగిసిన ప్రభుత్వ పరీక్షలలో ప్రాథమికములను గూర్చి పరీక్షలను నిర్వహించి, దీనివల్ల, రాజ్యమున రాబడి కంటే ప్రభుత్వమునకు లాభాధికము గలుగుచున్నది. సమీప గ్రామములను వెంకటేశ్వర, కొమరవోలు, అయినంపూడి మున్నగు గ్రామములకు మిగుల ప్రయోజనకారిగా నున్నది.

యూనియను ఆఫీసు

25 ప్రాంతగ్రామముల పరపతిసంఘముల నిందు జత పరచి యీ గ్రామమున నొక కోఆపరేటివ్ యూనియను ఆఫీసు 1928 సంవత్సరం ఆగస్టు-సెప్టెంబరు నెలలందును మహా జన సభవారిచే నేక గ్రీవముగా పరపతి పరపతిగాని ప్రాంత డెంటుగా నెత్తుకొనబడితి. ఈ ఆఫీసునందు వ్రాతపని నెరవేర్చుట కొక గుమాస్తానుగాత్ర మిచ్చియున్నాడు. అయినను ప్రాంత డెంటుగారు అనుభవ చాకచక్యములు గలవారగుటచే లోపములు గలుగకుండు కార్యక్రమము నెరవేర్చబడుచున్నది. ఇతర యూనియనులకు మార్గదర్శకమై యున్నది.

పాఠశాల

ఆంధ్ర గీర్వాణ హిందీభాషల శిక్షకులకు 1925 సంవత్సరములో నీ గ్రామమున నొక పాఠశాల స్థాపించబడినది. క్రమాభివృద్ధిగా విద్యార్థుల సంఖ్య ప్రస్తుతమున 85 గలదు. ఈ విద్యార్థుల సంఖ్యను విస్తరింప జేయుట కొరకు ప్రభుత్వము సమకూర్చబడినది. ఇంకను కృషి జరుపబడుచున్నది. పరిశర గ్రామవాసులును మారవాసులుగూడ నుచితముగ చదువుకొనుచున్నారు. యిందు ప్రాంత డెంటుగారును, బసవయ్యగారు యొక్క ప్రోత్సహించి యభివృద్ధిపరచుచున్నారు. యీ ప్రాంతముల కియ్యది జ్ఞానసీమను సంపాదించుచున్నది.

జ్యోతిషాశ్రమం

ఇచ్చట నీ సంవత్సరము జ్యోతిషాశ్రమము నొకదానిని క్రమాత్ కట్టుచున్నట్లు కృష్ణానామచార్యులుగారు స్థాపించి, పరమేశ్వర (సంగీత) సంగీత-క హిందీదేశములలో పర్యటన మొనర్చి ప్రతీతిగాంచిన వైద్యులు, జాతక ప్రశ్న భాగములయందు పరీక్షాపర్యాయము చేసి, జీవితఫలితముల నరేఖలు దెలిసికొనుచు చుట్టులనుచున్నారు.

హస్తాంతరము వేంకటేశ్వరవారివారు.

కదిరి

(స్వకీయవిలేఖరి)

రాజకీయ నిర్బంధితుల అభినందనదినము

ఆగస్టు 12:—దేశనాయకుల ఆజ్ఞ సమనంతము, ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెసుసంఘ తీర్మానానుసారమును పట్టణ కాంగ్రెసుసంఘయాజమాన్యముక్రింద నిన్ను తేది 11-8-29 ఆదివారము సాయంత్రము 6 గంటల త్రి గాంధీభావనందు "భారతరాజకీయ నిర్బంధితుల సభినందించు"టకు బహిరంగసభ జయప్రదముగ జరుపబడెను. ముందుదిను అచ్చువేయబడిన ప్రకటన కరపత్రములు పంచిపెట్టబడెను.

ముగిసిన తర్వాత యీ భావనాతరం శివరామ శాస్త్రిలుగా రధ్యక్షులుగ ఎత్తుకొనబడిరి.

ఈదినువ తీర్మానములు సభవారిచే ఏకగ్రీవముగ అంగీకరింపబడెను...

1. భారత రాజకీయనిర్బంధితులయొడ యీసభవారు సామాన్యతా దెలుపుచు వారియొక్క దేశభక్తిని స్ఫూర్తిత్యాగమునను స్వాతంత్ర్యనిరతిని ప్రశంసాపూర్వకముగ అభినందించుచున్నారు.

(అ) సామాన్యసేవకులవలె రాజకీయ నిర్బంధితుల నతి హీనముగ జూచుచున్న ప్రస్తుత ప్రభుత్వచర్యను యీసభవారు తీవ్రముగ ఖండించుచున్నారు.

2. (ఆ) అమానుషమున గర్హమున నగు ప్రస్తుతప్రభుత్వ నిరంకుశచర్య ప్రపంచ నాగరికప్రభుత్వముల విరుద్ధము లని యీ సభవారు ఖండించుచు రాజకీయనిర్బంధితులకు ప్రత్యేక

సౌకర్యము లొసంగుట ఏ నాగరిక ప్రభుత్వమునకైన కనీస ధర్మనియమ దేశాధికారములకు యిట్టినిర్బంధములు సడలించ జాలవనియు ఇప్పటికైన అట్టివారికి తమ సామాన్యసౌకర్యము లివ్వవలసినదిగ యీ సభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

ఉ|| పా|| వి. వి. వేదాంతాచార్యులుగారు వి. ఏ.

వి. ఎల్. వక్కెలు:

అను|| షేక్ ఫకీరుద్దీన్ సాహెబ్ గారు.

బలపరచినవారు:—యస్. నా రాయణరావు గారు

(ప్రేక్షకుల అనంతపురం.)

వై. నారాయణరెడ్డిగారు

కె. వసంతాచార్యులుగారు

అధ్యక్షులకు విండనములు సమర్పించుటలో సభ ముగిసెను.

కాకినాడ

శ్రీమంథం

12 వ తేది సోమవారం సాయంత్రము 4 గంటలకు, కాకినాడపురమున శ్రీ విద్యార్థిని సమాజభవనమున బాల్యవివాహములను గలుగునట్లుములనుగూర్చి చర్చించుట కొక పౌరశ్రీల సభ జరుపబడెను. రాజమండ్రి వైశ్యవేదన చూపరంబెం డెంటుగారును ఉభయభాషా ప్రవీణురాలును యగు శ్రీమతి బత్తుల కామాక్షమ్మగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

దైవప్రార్థన, అధ్యక్షురాలి ఎన్నిక మొదలగునవి జరిగినపిదప శ్రీమతి కొకా కృష్ణ వేణమ్మ దేశాన్నిత్యమునకు శ్రీవిద్య ముఖ్యానవరమనియు, అట్టి శ్రీవిద్య నభివృద్ధిలోనికి రాకుండ బాల్యవివాహములు కడు నిరోధమును కలిగించుచున్నవనియు, కనీసము 16 సంవత్సరములవర కైనను బాలిక విద్యాభ్యాస మొనర్చినగాని తరువాతపు విద్యావతి యగుటకు కొంత లోక జ్ఞాన ములనుటకును అవకాశ మొదలగునవియు, పూనా ఢిల్లీ హాల్సులో జరుపబడిన అఖిలభారత మహిళాసభలో బాలిక వివాహములను 16 సంవత్సరము లుండవలెనని తీర్మానములు గావించబడిన వనియును మొదలగు అంశములను సభవారికి తెల్పి ఈ క్రింది తీర్మానమును ఉపపాదించిరి.

పునస్సంధాన వయోనిర్ణయసంఘమునారు నిఫారసు చేసినట్లు బాలికల వివాహములను 14 సంవత్సరము లును గర్భాధానమును 15 సంవత్సరములను వివాహములను ఒకటియు గర్భాధానమును మరొకటియుగా నుండుట అనుభవములై లాభకారిగా లేనట్లు తెలియుచున్నదనియు ఆ వివాహములన్నీ 16 సంవత్సరములైనను ఉండవలెననియు ను ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు. కాకినాడ గరల్స్ కేంజి చౌక్ అసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్ట్రేవ్ గారైన శ్రీమతి పి. సత్య వరదమ్మ వి. ఏ. ఎల్. టి. గారు వై అభిప్రాయములతో తాము ఏకీభవించినట్లు చుట్టూరూ తన యనుభవమునందు బాగుగ విద్య నభ్యసించు కుటుంబములు బాలికలకు బాల్యమునందే వివాహములు గావించబడినందున ఆ విద్య కెట్లెట్టి అంతరాయములు కల్గినవో యుద్ధహరించి వై తీర్మానమునుగూర్చి తమ యాహ్వాదము నెఱుకపరచిరి. బాల్యమునందే వివాహితలైన బాలికలు అత్తగారియింట పడుకొండగండలగుట్ట విపులముగ వివరించుచు శ్రీమతి బాలాంత్రపు శేషమ్మగారు వై తీర్మానమును బలపరచిరి. సభకురాండ్రందరు ఏకగ్రీవముగ నామోదించిరి. అధ్యక్షుర సహించిన శ్రీమతి బత్తుల కామాక్షమ్మగారు మన పూర్వులు పురాణకాలముందు బాలికలకు రజస్వలనంతర వివాహములే యొనర్చుచుండెవారనియు అప్పుడు శ్రీమతి మహాత్మ్యుర దిక్షయందుండి గౌరవపాత్రులై వెలసి రనియును మనదేశ మిట్టి నీచస్థితియందుండుటకు శ్రీమతి జ్ఞానదత్తయే మూలపాతకుని యును మనదేశ మున్నతస్థితికి రావలెనని కొరుకు పేని బాల్య వివాహములను రూపుమాపి శ్రీమతి విద్యావతులగునట్లు సర్వముల యు ననియును నిదర్శనపూర్వకముగా నిరూపించుచు అధ్యక్షు పన్యాసమును ముగించిరి. జయజయధ్వనులతోను బాలికల మంగళతూర్పారములతోను సభ ముగిసెను. వై తీర్మానమును శాసనసభవారికి పంపుటకు తీర్మానించిరి.

కోకా కృష్ణ వేణమ్మ

సర్వవత్తి సమావేశ రిపోర్టు

నైహూరిపోర్టు తెలుగుపుస్తకములు బెజవాడ ఖద్దరు ప్లౌరులను, ఒండరు కాంగ్రెసు ఆఫీసు లోను విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. కావల సినవారు ఆయాస్థలములో తీసుకొనవచ్చును. మెల రు 1/- ఒకరూపాయి మూల్యం

ఒంగోలు

పురపాలకసంఘ తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుల కొక

విజ్ఞప్తి

తే 5-1-29 ది, ఆంధ్ర దేశిక పత్రికామూలముగ, ఒంగోలు పురపాలకసంఘ వైద్యశాలనుగూర్చి వై సంస్థల సభ్యుల కొక మారు విజ్ఞాపనము జేసికొనియుంటిని. ప్రకృతము ఒంగోలు నందు వైద్యశాల ప్రభుత్వపరిపాలనక్రింద పనిచేయుచుండుట వలన, ఒంగోలు పురపాలకసంఘమునకు రు. 8,500 లును, ఒంగోలు తాలూకాబోర్డునకు రు. 8,500 లును, సంవత్సరమునకు ఆదాయము క్రింద మిగులుచున్నట్లు అందరికి దెలిసిన విషయమే.

అయితే, అట్టి ద్రవ్యాదాయమును, ప్రభుత్వమువారు, ఒంగోలునందు నీటివనతిక్రిందమాత్రము ఖర్చు పెట్టుకొనవలసి నదిగ యు తరువు లిచ్చినట్లును, ఆ ద్రవ్యమును సర్వజనోపయోగమున మరొక కార్యమునకు ఖర్చు పెట్టుకొనకూడదనియు, నొకకారణము కొందరు సభ్యులు నాకు జెప్పబడె, అట్టి సంకేతానుబంధములను, అధ్యక్షులకును, నీక్రిందివిషయముల విజ్ఞాపన జేసికొనుచున్నాను.

మన చెన్నరాజధానియందు గల వివిధ జిల్లాలలో, పుర పాలకసంఘ, తాలూకాబోర్డు, జిల్లాబోర్డుల పోషణక్రింద నిప్పటికి 108 ఆయుర్వేద డిస్పెన్సరీలును 9 యునానీ డిస్పెన్సరీలును పనిజేయుచున్నవి. ఈవిధమున దేశీయ వైద్యశాలలను తెరచుటకు స్థానికసంఘముల కధికారముగలదు.

మఱియు 11-3-29 వ తేది వెలువడిన 878 నెం. పి. హెచ్. అను జి. ఓ. ప్రకారము, ప్రకృతము రాష్ట్రీయ నిధులనుండి ద్రవ్య మొసంగబడుచున్న గ్రామ వైద్యశాలలలో, పాశ్చాత్య వైద్యములో కృతార్థులైనవారికి బదులుగ దేశీయ వైద్య పట్టభద్రులను నియమించుటకు, స్థానికసంస్థల అధ్యక్షుల కందఱికి అధికారము గల పుత్తర్వుల విడిచరకే ప్రభుత్వము వారు పంపి యు న్నారు. అంతియేగాక, స్థానిక సంస్థలు స్థాపించు వోపు ఆయుర్వేద వైద్యశాలలను ప్రోత్సహించుటకు, రాబోవు 1930-31 సం॥ము, బడ్జెటు నందుకూడ సహాయమునకు విషయమును గూర్చి ప్రభుత్వము వారిచే తీవ్రముగ ఆలోచింపబడును.

మరియు ఈ సంవత్సరమునందు గడిచిన మార్చిలో జరిగిన మద్రాసు శాసనసభయందు వైద్యశాఖామండపై చర్చ జరిగినపుడు శ్రీయుత ఏ. కాళేశ్వరరావు ది. బ. ఆరోగ్యస్వామి మొదలియారు, జి. హరిసర్వోత్తమరావుగార్లు "ప్రస్తుత ప్రభుత్వమువారి వైద్యశాఖా విధానమునుగూర్చి నిరసనముగ మాట్లాడగ వైద్యశాఖామంత్రిగారు సమాధానముసంగుచు స్థానికసంఘములు తమ నిలువధనమును గ్రామములందలి వైద్యసహాయమునకే వెచ్చించుట కధికార మొసంగబడి యున్నదనియు, పురపాలక, స్థానికసంఘాధ్యక్షులు అట్టి అదనపుద్రవ్యముతో గ్రామములందలి వైద్యసహాయమును ప్రోత్సహింపవచ్చునని పలికిరి. మఱియు భారతీయ వైద్యవిధానము పాశ్చాత్యవైద్యవిధానముకంటె వ్యయము స్వల్పమని తామును అంగీకరించుచున్నామనియు ఆయుర్వేదముతోడనే ప్రభుత్వ దేశీయవైద్యపాఠశాల స్థాపించబడియున్నదనియు, ప్రభుత్వమువారు భారతీయ వైద్యవిధానమును ప్రోత్సహించుట కెక్కుడు శ్రద్ధనసించుచున్నారనియు" చెప్పిరి.

గనుక, ఈ సమయమునందే నను, పురపాలక సంఘమునకు మిగులుచున్న రు 8500 లకు మించుకండ ఒంగోలునందు అందఱికి అందుబాటుగను, సర్వజనోపయోగముగను యుండు ఒక ధర్మాయుర్వేద వైద్యశాలను ఏల నెలకొల్పగూడవో డెలియవచ్చుది.

పురపాలక సంఘమునకు మిగులుచున్న వైద్యమును కేవలము నీటివనతికదప్ప మతీకార్యమునకు ఉపయోగింపకూడదను సంకేతానుబంధములను సభ్యులకు నింతకంటె విశేషముగ గ్రాయుట నవసరము. కావున, ఇకనైనను, ఒంగోలునందు పుర పాలకసంఘము తరపున నొకధర్మాయుర్వేదవైద్యశాలను నెలకొల్పుటకు పురపాలకుల సభ్యులు తమ ప్రయత్నములజేసి మన ఆర్థ వైద్యసంప్రదాయమును ఆయుర్వేదవైద్యవిధానమును ప్రోత్సహించి కాపాడెదరుగాక! ఈ సందర్భమున పురపాలక సంఘాధ్యక్షులును ఒంగోలు తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులును తమకృషి జేసి, దేశీయవైద్యశాలను ఒంగోలునందు నెలకొల్పుటకు బద్ధకంకణము గట్టుకొనెదరుగాక! యని కొరకు విరమించుచున్నాను. డా॥ యస్. కేశవాచార్యులు ఎ. యం. ఏ. సి.,

హిందూ మతోపన్యాసకులకు హెచ్చరిక

బ్రహ్మసమాజ, ఆర్యసమాజ, బ్రాహ్మణేతర, ఆర్యవైశ్య, రాచకీయ సంఘసంస్కరణ వక్త వ్యాసకర్తల కెల్లరకు హెచ్చరిక

వివిధ పత్రికారాజములలో చిరకాలమునుండి వర్ణాశ్రమ భర్తములగుర్చి తండ్రిపతండుములగ ప్రకటించుచున్నారు. విమర్శించుచున్నారు. మీ పూర్వ లాచరించుచుండిన యాచార వేషములను త్యజింపచుచున్నారు. స్వదేశీయ, విదేశీయ సమస్త చరిత్రల పరిశోధించుచున్నారు. వర్ణాశ్రమ భర్తము లనుపేక్షన యగ్రజాతు లాచరించిన నిరంకుశపరిపాలనను గ్రహించి నేడు యాచరణవిహీనులగు కొందరివలన నాజాతి సంతటిని గర్హించు చున్నారు. బ్రాహ్మణ, త్రిత్రియ, వైశ్య, శూద్ర చాతుర్జాతు లర్ధసౌత్తులని సామాన్యమాననకల్పితములని యధిక్షేపించుచు న్నారు. ఈ జాతులసమ్మేళనము జేయలేక సర్వమానస సౌభ్రా తృత్వముని పత్రికలలో ప్రచురించుచున్నారు. సభావేదికలపై సుపన్యాసము లిచ్చుచున్నారు. హూణభాషాధ్యయనములను పర దేశ నాగరికతావ్యాపారమునబడి యుక్తాయుక్తముల నెరుగని బ్రాహ్మణగర్వసంజనితుల సహపంక్షిని కుడువ సాహసించి యా దంపతుల నాశీర్వాదించగలిగి సర్వమానస సౌభ్రాతృత్వముని ప్రక టించుచున్నారు. వేదాధ్యయనముని పేదమనిన బ్రాహ్మణులను మత్తుగుతులను బహిష్కారము జేయుచున్నారు. కాని, నాయన లారా! అధునాధునికతయం దుండిమని ఘోషిల్లుచున్న శూద్ర జాతిలోని పంచమాదులను ప్రోవ, వారసహపంక్షిని భోజనప్రతి భోజనము లారగించి పరస్పరము సంబంధముల గావించి సర్వమా నస సౌభ్రాతృత్వమున గల్గినారా? ఇతరజాతులవారి శిష్టాచార ములను యధిక్షేపించు మీరు చిరకాలమునుండి మీ జనానా వారలకుండు ఘోషా యనెడు ప్రాచీనాచారముగు తెలుసు తీయించి స్వేచ్ఛావిహారముగజేసి స్త్రీస్వాతంత్ర్యముహోద్యమము న కాదర్శప్రాయము కాగల్గినారా? ఆహారనిద్రాభయమైనను ములయందు మీతో సమానప్రపత్తిగల యబలలగు నిరాయుధు లగు జంతువులను పెంచి వధించి యా మాంసములతో మీ మాంస క్రొవ్వులపెంచుట మానవజన్మాధికృత గాదని యాధ్యాత్మిక విద్యాగ్రహణపాఠ్యములను మానవుల కనుచితమని మానివేయగల్గి నారా? ప్రపంచమున గల సమస్తదేశములవారికి వారిదేశీయ జాతీయ వస్త్ర, వేష, భాష, యాచారములయెడ సహజస్వ భావి, మమకార, నైతిక, పక్షపాతములను, చరిత్రలనల స్వ యమున చూచుటలను గమనించి, మీదేశీయ జాతీయ వస్త్ర వేష భాషాచారముల నాచరించి పవిత్ర హిందూదేశీయ న్యక్తి ప్రాతినిధ్యమును వహించజాలినారా? ప్రపంచమునగల సమస్త మతములలోమాత్రము భిన్న శాఖలులేవా? పరస్పరభోజన ప్రతి భోజన సంబంధబాంధవ్యములు లేవే! వేషభాషాచార కఠిన నిబంధనలు గలవే? మీరు గమనింపలేదా? చేతననుచో మూడు జాతులలోని యనవసరమైన యంతశ్శాఖల సమ్మేళనము గావించి త్రిత్రియ వైశ్య శూద్ర మూడుజాతులను స్థిరపర్చుడు. రజ స్వలూనంతర వితంతువాద్యహములకు, మీచేతల కధిక్షేపించి బహిష్కరించువారు లేనపుడు విదేశీయ ప్రభుత్వశాసనము లే? ఆరవిహినులగు మీవ్రాతకీతలకు లోకము మోస పోదు.

బ్రాహ్మణసభలు

వర్ణాశ్రమ భర్తసభలను కావించి శిష్టాచారముని..... సహచారపరాయణుల మని మహోపన్యాసములనిచ్చి దూషణ భూషణాదులను సరస్వతీస్థానములను మహాసభా వేదికలపై గావించుటలే? ప్రస్తుతకాల ప్రభుత్వములయందు నిరూపణ జేయ వీలులేని సమస్తజాతులమధ్య మోటారు ట్రాము ధూమ కేకలాదుల పర్యటనములయందు సాహచర్య సంస్కార భాషా జాదులవలన తమ సహచారాది నియమములకు భంగము కలుగు చుండ దిగమున కెన్ని పర్యాయములు సచేలస్నాన ప్రాయశ్చిత్త ముల గావించుకొనుచున్నారు? కాఫీయాది యనవసర దురల పాటులగు పానీయములను విజాతీయ స్థలముల నుచ్చిష్టపాత్ర లలో ద్రాగుట మానివేయగల్గినారా? తమరు విద్యుత్ క్రమగు నెరవేర్చునని యుండిన నిత్యకర్మకాండ నంతయు నాచరించు చున్నారా? మీమీ శాఖల కనువగు వేషభాషలను మీరును మీ సంప్రదివారు ననుకరించుచున్నారా? బ్రాహ్మణాది మద్యపానా దులను రహస్యముగ ద్రాగి బహిరంగముగ వీధికాలువల దొరు

వఫ్ కుట్టు యంత్రములు (స్థాపితము 1862)

సోల్ ఏజంట్లు:- బెత్ అందు కో లిమిటెడ్,

బాంబాయి, మద్రాసు. 1/186 మాంటు రోడ్, మద్రాసు. "సూమెషిన్" మద్రాసు.

కార్నాక్ రోడ్, బాంబాయి, 2. తంతి విలాసము "ఫఫ్" బాంబాయి, మా కాతాదారుల సౌకర్యార్థమై మా ఏజంట్లు బెజవాడ, మచిలీపట్నము, కాకినాడ, నిడదవోలు మొదలగు స్థలములందు ప్రదర్శన గదులను తెరచియున్నాము.

ఏజంట్లు:- మెసరస్ శామంత్ అందుకో, బెజవాడ

గుంటూరు, కృష్ణా జిల్లాలకు.

ఏజంట్లు మిస్టర్: మహమ్మద్ అబ్బాస్, కాకినాడ,

తూర్పు పడమటి గోదావరి జిల్లాలకు.

మా ప్రతినిధులు లేని స్థలములందు ఏజంట్లు కావలెను. వివరములకు ఈ దినపత్రికాసమన్వయానలెను.

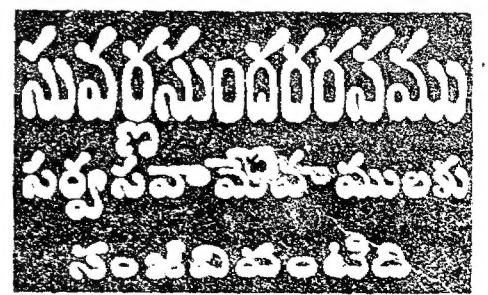
బెత్ అందు కో లిమిటెడ్, 1/186 మాంటురోడ్డు, మద్రాసు.

వారలు మీలోలేరా? వర్ణాశ్రమ భర్తము లను పవిత్రపదముల నుచ్చరించి సరస్వతీస్థానములగు సభావేదికలపైని భాషామత్తిల యైన సంస్కృతభాషయందుగాని యాయా రాష్ట్రభాషల యందుగాని తమ మనోభావములను వికేదికరించక పరమత పరదేశభాషల నచ్చట నుపయోగింపవచ్చునా? తాము తమ సంతులనము జాతు కట్టు బొట్టులనెడు నియమముల బాటిం చుచున్నారా? ఏల నీమహా-పన్యాసములు! న్యర్థసభలు! ఏల నీ దురహంకారములను పెంచుట? మీ వాగాడంబరములను మీ యాచరణమాన్యత్యమును కాంచిన పరదేశాలను పాలకులు, దేశీయులను యితర జాతులవారు మీమాలముగ మీపూర్వల నిబంధనల గర్హించుచున్నారు. ఖండించుచున్నారు. మండించు చున్నారు. వర్ణ, ఆశ్రమ, భర్తముల నాచరించువారి కాలమున కోటి కొకరును లేరని చెప్పనొప్పు విషమస్థితియందు పరరాజ్య పరదేశవిద్య పరజాతి నాగరికతావ్యాపారమునకు దగుల్కొని యున్న మనము, యుగముల ననుసరించి భర్తములు స్మృతులు మారుచుండుట గాంచి, యాశ్రమభర్తము లడుగంట్లుట జూ చిన మనము, కూద్రాదుల నధునాధుమధ్యస్థితో పరికించి వ్యక్తల బెట్టియుండ వారలెల్లరు విద్యాపారంతులై సాత్వికాహార సంపన్నులై యాధ్యాత్మిక చింతగల్గి పూర్వచరిత్రల బరిశో ధించి మనకర్మాచరణ విహీనరజ బాడగాంచి యుచ్చిస్థితికివచ్చు చున్న వర్తమానకాలమున, బ్రాహ్మణుల మనకొను మనము, కాలము ననుసరించి మార్పుకొనుట కిచ్చగించి సవరణ జేసికొ ననినో ఘోరవిప్లవము సంఘటిల్లక మానదు. పరమతఖండన స్వమతరక్షణ ప్రచారమును కావించు మహాద్వేషముతో సమస్త మును త్యజించి సుతాధిపత్యముల విహించిన ద్వైతాద్వైత విశిష్టాద్వైత సుతాధిపతులు తమవిధులను నెరవేర్చక త్యాగ లుగాక భోగ లై రమ్యపార్యములను పట్టుపరువులను వాహనా దులను పంచభక్ష్యమృష్టాన్నములను విసర్జించలేక న్యవహారముల లో దగుల్కొని వారసత్వపు వ్యాజ్యములను తెచ్చి వాదిప్రతివా దులుగనుండి సాధారణాధికారులచే దీర్చుల జెప్పించుకొను జగ ద్దురువులయందు భయభక్తులారానర్తమనం దంతట నన్నిలిగిసి, కాబట్టి మతత్రయ జగద్దురువులెల్లర సమావేశపర్చించి ప్రస్తుత బ్రాహ్మణస్థితిని సవరణజేయింప నమనగు మార్గముల నన్వేషిం పుడు. లేనినో జరుగబోవు హిందూమహాసభ త్రిమతాధిపతు లవిషయమై జోక్యముగ గలుగజేసికొని సభానామమును సా రకపర్చుకొనును. అసలు బ్రాహ్మణశబ్దమునకే మొదలంటుం దుడిచివేయబడు గర్వనీయ చర్యలు మీ రాచరించుచుండు స్థితిలో మీ పంచద్రావిడులలోని యంతశ్శాఖలను మార్చుటల కొని వేలాడెదరే? అంతశ్శాఖా సమ్మేళనముగావించి త్రిమతస్థ యేకబ్రాహ్మణత్వమును స్థాపించుడు. దీనికంతకు రాజ్యాధికారము మీదైనగదా మతవిజృంభణమున కు స్వదేశీయశాసనములకు వీలు గలుగును. కనుక భరతఖండమున గల యిన్ని తరగతులవారు తమయుక్తిమిపుణులను భాషాపాండి త్యములను ధైర్యసాహసజలపరాక్రమములను కృషివాణిజ్యవ్యా పారపై పుణ్యములను కేంద్రీకరించి భారతదేశ స్వరాజ్యకల్యాణ మునకై సంకల్పించుడు. దీర్ఘ సంవత్సరములనుండి మనకొరకు ధనమానప్రాణములను త్యాగముగ గావించి కొన్ని నిబంధనలను నూచించి యాచరించిన కార్యమూర్తులు దేశీయులగు మిమ్ముల ను సంప్రార్థించుచుండగ నీమహా-తగవుల పెంచుకొనుట తగ దు. మనరాజ్యాధికారము మనకు లభించిపిమ్ముట మనబిల్లుల

గుర్చి శాసనములగుర్చి యోచించుకొనవచ్చును. కండిత మా రేపల్లి రామచంద్రశాస్త్రి కవీశ్వరుని "జీ. గీ. తాను మొదటబా గుపడి యితరులబాగుచేసి దేశమును బాగుచేయుటే మానవవిధి" యనెడుమహోపదేశముయొక్క నిర్దుష్టమైన యర్థమును తమ సాంఘిక నైతిక రాజకీయముల బ్రవేశపెట్టిన సార్థకమగును కాని సభల కేగునపుడు నిర్దుష్టమగునని యింటునుండునపుడు తా ను తనకంటుంబము విదేశస్థప్రధానలక్షణ జేయుచుండుట లోకమె టుగదా? ఆచర్యప్రాయము కానివాడు నాయకుడుకాడు. ఏ మతమువారైనను ఏయాచారమువారైనను తమరు నిర్వర్తించు కొనుచు నిర్దుష్టధారణ, మధ్యపాననిషేధము మొదలగు బహిష్కారముల నాచరింపవచ్చునే? ఇతరఖండంతరదేశీయతమములలో భిన్న శాఖలు వందలకొలది యున్నను, దేశస్వాతంత్ర్యము పల్ల ననుస్తకాలవారు నాబాలగోపాము స్త్రీపురుష వివక్షలేక ఇతరములకు స్వస్థిజెప్పి దేశస్వాతంత్ర్య మహాగ్నిహోత్రమున దుమిక ప్రజాశక్తిని విజృంభింపజేసి యభివృద్ధమును నెఱవేర్చుకొన లేదా? వారియాచారవేషభాషాదుల నభ్యసించుచున్న మీరు వా రిజాతీయ దేశీయరాజ్యమత స్వతంత్రాభిమానముల గాంచి పఠించి యాచరించుచున్నారా? చెడుగును గ్రహించుట మంచిని వి ర్జించుటలా మీ తెలివి లేట! ఇకనైనను మీమీసభలకు వినోప దమములకు కుమ్మడిర్ప వ్యాసలీలతమములకు స్వస్థిజెప్పి ప్రతివ్యక్తి యుం జేతననంతనేవ జేసిన విశంకల్పములు సిద్ధించును. సహ చారాదిబ్రహ్మణ్యులుండినయెడల తమహక్కుపై మంత్రసిద్ధులను వినియోగపర్చి జపతపాదుల గావించి తనరహస్యములలోని మతప్రసక్తులనై ఘోషింపలే ఫణిగులాలై భగవత్సాన్నిధ్యము జే సికొని సంకల్పసిద్ధిచేందును. రాజ్యము మీదైనగదా మతము పెంపొందంపఁబడుట. సామ్రాజ్యపరివర్తనములే మతముక్షీణ విజృంభణములకు కారణము.

ఉండినరంపలయాయుస్కాలమును వ్యర్థపుచ్చక మీమీ మనోదృష్టలన్నియు నొక్క-పరి దేశీయసంస్థకై మఱిల్చు డు. మతవిజృంభణమునకు సత్కుష్టస్థి కళాపాఠశాలమునకు పాడి పంటల యభ్యుదయమునకు సుఖవీణభాగ్యమునకు హిందూభార త శిల్పోచారణలకు మానవజన్మాసార్థక్యమునకు మృతజీవులము గా కుండుటకు స్వతంత్రరాజ్యమును వివిధముగనైన త్యాగముగ గా వించి సంపాదించవలె. లేనినో జీవన్మృతులమే.

అంకరాజు సుబ్బరాయశర్మ.

ఎటువంటి సవామేహములనైన గుదుర్చును. ఇక జేక్షు నులు అననసరం. నోరుపట్టుట మొదలైన దుర్మణములు లేవు. అనే కులు వాడి మెచ్చియున్నారు. 60 ఏండ్లు వైద్యమున ఆరు భిషముగల కీ|| శే|| వేటూరిసుందరశాస్త్రిగారిచే కనిపెట్టబడి రది. వాడు విధము మందుతో పంపబడును. 4 వెల: 50 మాత్రలు రు 5-0-0, ఆర్థరసాయనశాల, ముక్త్యాల (కృష్ణా

జాబులు

పిల్లవాడు తప్పిపోవుట

బాపట్ల తాలూకా మల్లభరణిపాలెం కాపురస్తుడు కోన రామారావు అనుపిల్లవాడు యిప్పటికి ఆరుమాసముల వయస్కి కనుపించుటలేదు. వయస్సు 14 సంవత్సరములు. వడుగు అయినది, కుడికాలుపాదము ఎంకరతిరిగియున్నది. కుంటుతూ నడుస్తాడు ఎజ్జిలంగు. ఈపిల్లవాడు ఎక్కడనయినా కను పడినయెడల దయచేసి తెలుపకోరుతాను.

కోన నీతారామరావు

డిప్యూటీ డిప్యూటీ కలెక్టరు ఆఫ్ సూక్ష్మ పోస్టు రుగుంటూరు జిల్లా

చిత్తూరు, దత్తమండలవిద్యార్థుల కొకవిజ్ఞప్తి

పైజిల్లాలకు చేరిన విద్యార్థులు, "రాయలసీమ స్టూడెంట్స్ లీగ్ ఆఫ్ సర్వీస్" అను సంఘకార్య నిర్వాహకసంఘ సభ్యులను యెన్నుకొనుటకుగాను 18-8-1929 ఆదివారమునాడు సాయంకాలము 4 గంటలకు, నెం 30 తంబుకెట్టి వీధి, జార్జి టవున్ లో సమావేశమగుదు రని ప్రార్థన.

15-8-29.

ఇట్లు కార్యదర్శులు,

సి. నారాయణరెడ్డి.

యస్. యే. యల్. నారాయణరావు.

రాజకీయనిర్బంధితుల దినము

11-8-29 వ తేదీని పోలవరం స్వరాజ్యోత్సవములో శ్రీయుత పుగులూరి కోడండ రామయ్యగారి అగ్రాసనాధిపత్యమున రాజకీయనిర్బంధితులను, వారి స్వార్థత్యాగమును గూర్చి అభినందించుచు ఒక సభ జరుపబడెను. శ్రీయుత శంకరమంచి సుబ్బారాయుడుగారు సభాప్రారంభమున దైవప్రార్థన జరిపిరి. తరువాత శ్రీయుత పుగులూరి కోడండరామయ్యగారు నిర్బంధితులను వారి ఉద్యమమును గూర్చి హృదయ రంజకముగా నుపన్యసించిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

ఒకటవ సంస్కృతకమ్యవిద్యార్థిమహాసభ

ఒకటవ సంస్కృతకమ్యవిద్యార్థిమహాసభ (18-8-29) ఆదివారం మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు పల్లకాలాభిషేకమున మ|| రా|| శ్రీ|| బొల్లి నారాయణస్వామి చౌదరి బి. ఎ. బి. ఎల్. గారి అధ్యక్షతన జరుగును. బ్రహ్మశ్రీ పురాణం గూరిశాస్త్రి బి. ఎ. గారికి స్వాగతపత్ర మర్పింపబడును.

రావెల్ల రామయ్య

సూరపనేని నారాయణమూర్తి,

కాటగడ్డ వెంకటకృష్ణయ్య,

కార్యనిర్వాహకులు.

ఆదిఆంధ్రసభ-వ్యూరు

10-8-1929 తేదీని ఏలూరు నవాబుపేట లో ని శ్రీ రామాలయముందు ఆదిమాంధ్రులెల్లరు మ. రా. రా. శ్రీ. చింతా కంచినరదరాజుగారి అధ్యక్షతన సమావేశమై యాదినన తీర్మానములు తీర్మానించిరి.

(1) ఏలూరు మూనిసిపల్ హైస్కూలులో చదువుచున్న 87 మంది ఆది ఆంధ్ర బాలుకకు ఉచితవిద్య నొసంగుచున్న యీ పురపాలక సంఘమువారికిన్ని, సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీ శ్రీ శ్రీ మోతే, నరసింహారావు జమీందారు వారికిన్ని యీ సభవారు తమస్వాదయపూర్వకవందనము లర్పించుచున్నారు. (2) నియమితసంఖ్య పూర్తియగుటచేపై హైస్కూలులో 2 3 4 ఫారములలో చదువుచున్న 18 ఆది ఆంధ్ర బాలుకకు ప్రత్యేకపు స్థానములకై దయతో యు త్తరువు నొసంగి నవశిశు గోదానజిల్లా విద్యాశాఖాధికారియగు ఇ. జె. జాక్విన్ దొర గారికి యీసభవారు కృతజ్ఞతాపూర్వకాభినందనము లర్పించుచున్నారు.

(3) ఆదిమాంధ్రబాలుర విద్యాభివృద్ధికై యేలూరు ఆది మాంధ్ర పత్తెల్లనిటిలోను ప్రాథమిక విద్యా పాఠశాలలను నెల కొల్పినందులకు పురపాలకసంఘమువారున్న అధ్యక్షులును ఎంతరస వందనీయులు. అటులనే యేలూరు నవాబుపేటలో ఆది మాంధ్రులకై పాఠశాల నొకటి ఆచరకాలములో నెలకొల్పగలగుటకు యీపురపాలక సంఘాధ్యక్షులను యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

కే. వేంకటరామయ్య

ఆంధ్రసోదరీమణుల కొకవిజ్ఞప్తి

గత మాడువత్సరములందును అఖిలభారత మహిళా మహాసభలు క్రమముగా పూనా, ఢిల్లీ, పాట్నాలలో జరుపబడిన సంగతి మీకెల్ల రకు విశదమేగదా! ప్రతి అఖిలభారత మహిళాసభయును జరుగకముందు జిల్లాసభలును రాష్ట్రసభలును చేతమంతటను జరుపుచు ప్రైమరీసభకు ప్రతినిధులను తీర్మానము లనుపంపుట ముఖ్యవసరము. మొదటి మహాసభ పూనాలో జరుగకమున్న ఈవిషయమంతగా వ్యాప్తము కాకుండుటచే జిల్లాసభలును రాష్ట్రసభలును పెక్కుచోట్ల జరుపబడలేదు. కాని క్రమక్రమముగా ఈసంగతి అందరకును తెలియుటచేత కడచిన రెండువత్సరములును జిల్లారాష్ట్రసభలు అనేకచోట్ల జయప్రథముగ జరుపబడినవి. 1927 వ సంవత్సరాంతమున ఆంధ్రరాష్ట్రసభ ఈ కాకినాడపురమున జరిపితిమి. రాజమండ్రి విశాఖపట్నము మొదలగు కొన్నిపట్నములందును జిల్లాసభలు ను జరుపబడినవి. నిరడు అనగా 1928 వ సంవత్సరాంతమున ఆంధ్రరాష్ట్రసభను తక్కిన ఏజిల్లావారైనను జరిపెదరేమోయని ప్రయత్నము లొనర్చి చూచితిమిగాని ఎవరను పూనుకొనమి అఖిలభారతసభకు ప్రతినిధులను పంప నవకాశ మొదవదనియు, దానాంధ్రరాష్ట్రసోదరీమణులకు చిన్ని తనహాపాదించుననియు నెంచి, మరల మాజిల్లాయంను అందును కాకినాడపురముననే కొన్ని ఇబ్బందులకు లోనై; కొంతయాలస్యముగ నెట్లా రాష్ట్రసభ గావింపమని వచ్చెను. పైనబేర్కొనబడినసభలు ప్రతిసంవత్సరమునందును నెట్టెంబరు మొదలు నవంబరునెలలోపుగా జరుగవలసియున్నవి. ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రతినిధిగా నెన్నుకొనబడుటచే ఇట్టిసభలు జరుగునట్లు చూచుట నాకర్తవ్యమై యున్నది. కాన మనయాంధ్రదేశమునందలి విద్యవీరులుబిల్లరును పట్టునల వహించి ఎవరిజిల్లాయందు వారు జిల్లాసభలును జరిపి దేశమునకు

సహాయమును, నాకామోదమును గలిగింపగలందులకు మనఃపూర్వకముగ ప్రార్థించుచున్నాను. ప్రతిజిల్లాసభయందును ఆంధ్ర రాష్ట్రసభ ఈసంవత్సర మెచ్చట జరపిన యుచితమో చర్చించి తీర్మానించి ఆతీర్మానమును నాకుపంపియెడల బహుజనాభిప్రాయప్రకారముగా రాష్ట్రసభ జరుపలవసిన స్థలమును నిర్ణయించి ఆవిషయమును ప్రతిజిల్లావారికి నెరుకపరచి ఆయావారికిని నాచేతనైన సాయమునుచేయ సంసిద్ధురాలనై యున్నాను. ఎట్టితీర్మానములను గావింపవలయునో ఎందరు ప్రతినిధుల నెన్నుకొనవలయునో మొదలగు విషయములను కోరిన సంవత్సరముతో తెలియపఱచెదను. వ్యవధి మనకెక్కువ లేనందున మనయాంధ్రసోదరీమణు లెల్లరును యిందువిషయమై శీఘ్రముగా తగువని చేయగలందులకు మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాను. కాకినాడ కోకా కృష్ణ వేణమ్మ

మధ్యపరగణాల

క్రొత్తమంత్రివర్గము

విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము

నాగపూరు, ఆగస్టు 12:—మధ్యపరగణాల కాసనసభలో యథోచిత సహకారవాదు లగు ప్రతినిధు లందఱు మూంజీ గారి అధ్యక్షత నొక సభచేసిరి.

రాబోవు కాసనసభాసమావేశమందు క్రొత్తమంత్రివర్గము యెడల విశ్వాసరాహిత్యతీర్మాన ముపపాదించ బడెయెడల యీ యథోచిత సహకారవాదుల కాసనసభ్యు లందఱును ఒక్కొక్కరిగా నదరు విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము నామోదించవలయునని తీర్మానము చేయబడెను. (అ. పి.)

ప్రపంచముందున్న ప్రజల ఆమోదము

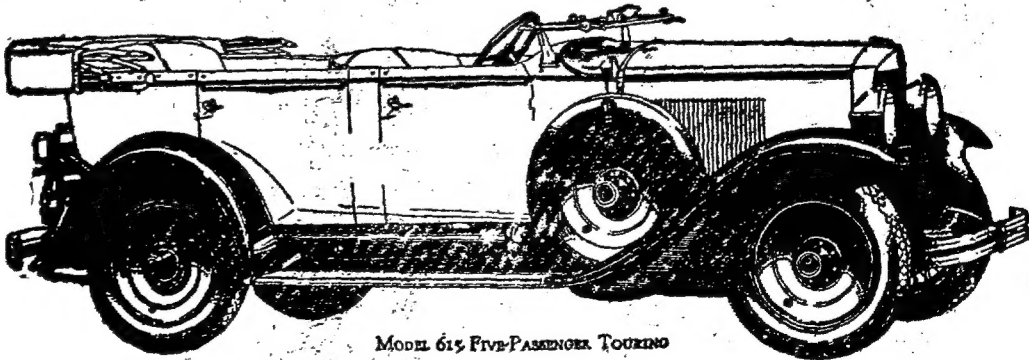

గ్రహం-పేజిలో కోడ్ స్టర్ కాల్ రైటు లెట్టు, హుక్-స్పిన్డ్ డ్రైట్స్, మాడిరిల్లు 5 ఛాసిస్లమీద 6.8 సిలండర్ల ధరలో ఎక్కువ తేడాలు యుండునట్లుగా తయారైనవి. 612 మాడిరిల్లో తప్ప మిగత వన్నిటికి 4 స్పీడు ఫారర్లు అమర్చబడినది.

బ డి సి న ది

ఈ సంవత్సరమున మొదటి 8 మాసములందు జరిగిన అమ్మకము 1928 సం||రమునందు ఇదే సమయమునందు జరిగిన అమ్మకముకంటెను రెండింతలైనవి, గడచిన సంవత్సరమునందు గ్రహం-పేజ్ అటోమొబైలు చరిత్రమునందు జరిగిన ఇతర యేరకము కారుల అమ్మకముకంటెను మిక్కిలి గొప్ప అన్న ఈ సాధారణమైన యభివృద్ధి గ్రహం-పేజ్ యందున్న అభివృద్ధికకమైన ఆకారము, అతిదివ్యమైనచేత, అత్యంత దృఢమైన విలువ వగైరాలు ప్రపంచముం దంతటను ఆమోదమును బడసి నట్లు తెలియజేయుచున్నది.

Joseph E. Graham
Robert E. Graham
Ray A. Graham

MODEL 614 FIVE-PASSENGER TOURING

సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటరులు:— ప్రైడన్ బర్గ్ అందు కంపెనీ,
2/11, మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు.

బ్రాంచీలు:—బెంగళూరు, ఉదకమండలం, సెకండాబాదు.
ట్రావెలింగు ప్రతినిధులు:—ఉత్తరజిల్లాలు:—టి. పి. వాట్సు ఎస్పెయిర్, హెడ్ క్వార్టర్సు, విశాఖపట్నం.
దక్షిణజిల్లాలు:—టి. ఎన్. వెంకట్రామలియ్యర్, ఎస్పెయిర్, హెడ్ క్వార్టర్సు, తిరుచినాపల్లి.
సీడ్జ్ జిల్లాలు:—టి. హెచ్. పి. ఎడ్వర్డుస్, హెడ్ క్వార్టర్సు, బళ్లారి.

1721

GRAHAM-PAIGE

వాతావరణస్థితి

1929 సం॥ ఆగస్టు నెల 14-వ తేదీ బుధవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	గత 24 గంటలలో గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రత	గత 24 గంటలలో గరిష్ఠ తేమ
గోపాలపురం	86	77	0.1	14.4	— 1.5
విశాఖపట్టణము	92	81	...	15.3	+ 3.9
కాకినాడ	98	79	...	15.4	+ 2.5
మచిలీపట్టణము	98	74	0.5	14.2	+ 0.1
కర్నూలు	92	76	...	6.4	— 3.9
బళ్లారి	98	75	...	0.4	— 4.8
అనంతపురం	1.8	— 5.2
కడప	97	81	...	6.8	— 3.1
నెల్లూరు	99	84	...	3.0	— 2.5
మద్రాసు	97	79	...	5.6	— 2.2
కడపూరు	96	75	1.1	10.3	+ 3.7
వెల్లూరు	99	81	...	5.6	— 4.5
నెలమి	97	76	...	4.5	— 5.8
కోయంబట్టూరు	87	70	...	5.7	+ 2.0
తిరుచనాపల్లి	99	79	...	0.2	— 3.9
నాగపట్టణము	95	81	...	5.9	+ 1.1
మధుర	99	79	...	2.0	— 3.0
పాంబన్	86	78	...	0.2	— 0.6
పాలంకోట	0.4	— 0.6
తిరువేండ్రము	82	73	0.2	30.2	+ 7.6
కొచ్చిక్	81	73	0.3	70.0	+ 12.2
కాలికట్టు	85	78	0.1	90.9	+ 17.5
మంగళూరు	88	74	0.1	106.8	+ 21.2
తెంగళూరు	88	68	...	3.1	— 6.2
మెర్కార	70	61	+	67.7	+ 6.8
కొడైకనాథ్	64	52	1.6	14.0	+ 1.5
కూనూర్	71	55	0.1	8.2	—

సర్కారులు:—మచిలీపట్టణములో 0.5" వర్షం చెను. గోపాలపురంలో చినుకులు బడెను. మబ్బు దట్టముగా నున్నది. కాకినాడ, విశాఖపట్టణములో పగటివేడిమి 3 మొదలు 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. గోపాలపురంలో 3 డిగ్రీలు తక్కువ. మచిలీపట్టణములో 1 రాత్రివేడిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. విశాఖపట్టణములో 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్కా:—మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. శీతోష్ణస్థితి మామూలుగా నున్నది.

కర్నూటకము:—కడపూరులో 1.1" వర్షం చెను. మబ్బు ఒక మోడ్లుగ నున్నది. పగటివేడిమి 2 మొదలు 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. నెల్లూరులో రాత్రివేడిమి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

పి. ఆర్. చిదంబర అయ్యర్,
సహాయవాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

మద్రాసు శాసనసభయొక్కయు సామ్రాజ్య శాసనసభయొక్కయు చెన్నపురి నియోజకవర్గపు

ఓటర్ల జాబితా ప్రథమ ప్రకటన

మద్రాసు శాసనసభయొక్కయు భారత రాజ్యాసనసభయొక్కయు చెన్నపురి నియోజకవర్గపు మహమ్మదీయ, మహమ్మదీయతర, ఇండియన్ క్రైస్తవుల నియోజకవర్గముయొక్క ఓటర్ల జాబితా గతసోమవారము 12 వ తేదీన ప్రథమ ప్రకటన గావింపబడెను. ఆక్షేపణలు చేయు వారును తమ హక్కులను నిరూపించదలచినవారును రిజిస్ట్రేషను ఆఫీసరునకు నవ్రెంబరు 4వ తేదీలోపుగా తెలియజేయవలయును. ఓటర్ల జాబితా సవరణసంఘమువారిచే యీ ఆక్షేపణలు నవ్రెంబరు 24వ తేదీన విచారించబడును.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు రూ॥ 1-0-0; వై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0; ప్రశ్న వ్రాయు కాలమును తెలుపవలెను.

గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి.

బ్రాధల్సు బిల్లు

ఉపసంఘమువారు చేసిన మార్పులు

చట్ట ప్రారంభమునుండియు, బ్రాధల్సు బిల్లును రాజధాని కంటకు వర్తింపజేయవలయు ననియు,

5-వ క్లాజును తొలగించి, దానిస్థానే మరియొక క్లాజును చేర్చవలయు ననియు, పడుపునృత్తిగృహముచుటను నేరముపై పోలీసు విచారణ లేకనే నిర్ధారణ జేయవచ్చుననియు,

మైనర్ల సంరక్షణనిమిత్తము ప్రభుత్వమువారు అనాధ తరజాలయములను బెట్టవలయు ననియు,

మైనర్ల మతానుసారము సంరక్షకుల నేర్పరచవలెననియు, కొరడాశిక్షను తీసివేయవలెననియు, బహిరంగ ప్రదేశములలో వ్యభిచారవృత్తికి బిలిదిన, నేరముగా బరిగణించబడవలెననియు, నీ మార్పులతో బ్రాధల్సు బిల్లునంతను నెలెట్టు కమిటీవారి రంగీకరించియుండి రని 28 జూలయి హిందూ పత్రికలో జూచియుంటిని.

అనాగరికత అసమంజసమైన కొరడాశిక్షను పోలీసు విచారణను తొలగించి బ్రాధల్సు బిల్లును మొట్టమొదటనే రాజధానికంటకును వర్తింపజేయవలయునని యంగీకరించి యిప్పటికి వ్యభిచారవృత్తికి బలియొసగక రజస్వలలై వివాహములకు సిద్ధముగానున్న మైనరుబిడ్డలనెల్లరిని బాలికలను ముందుసంతతిని గూడ రక్షించుటకై విశాలభావమునుజూపి సక్రమమున వైమార్గములనుజేసిన నెలెట్టుకమిటీవారికి కళాశాలకు సంఘముతరపున కృతజ్ఞతాపూర్వకసందనము లర్పించుచున్నాను.

బ్రాధల్సు బిల్లునందు 5-వ క్లాజుబదులుగా నుపసంఘమువారు చేర్చిన క్లాజుక్రింద డివిజన్ ఆఫీసరుగాని, షేజస్త్రి టుగారుగాని నోటీసులుచేసి మీమిబిడ్డలను వ్యభిచారవృత్తిలో దింపుదురా? వివాహములు చేతురా? యను మొదలగు విషయములను వ్యభిచారజాతులలో మైనరుబిడ్డల తలిదండ్రులను విచారించి వారి యభిప్రాయములను కైఫీదులుగా తీసికొనవలయునను సవరణను బెట్టి నీసవరణతో సహా బ్రాధల్సు బిల్లు నంగీకరింపవలయునని చట్టసభ్యులను ప్రభుత్వమువారిని కళాశాలకు సంఘముతరపున వేడుకొనుచున్నాను. ఈ సవరణలను మైనరుబిడ్డల తలిదండ్రులు కైఫీదులిచ్చి తీరవలెను. వానిలో వ్యభిచారవృత్తిలో దింపబడు మైనరు బిడ్డలు వీరిని దింపదలచిన తలిదండ్రులు, దృష్టింపబడుదురు. కాన నిట్టి బిడ్డలను రక్షించుటకు వీరి రక్షణను దొలగించుటకు ప్రయత్నించుచున్న తలిదండ్రులను శిక్షించుటకు పవిత్రమైన నేప జేయుటకు వీలుండును. ఈవిచారణనుగూడ లేకుండ జేసినయెడల, విరోధముతోను, సన్న్యాసముగాను, వ్యభిచారవృత్తిలో దింపిరని, యేపాపమొదలగు మైనర్లపై కేసులబెట్టినయెడల, నక్రమమైన కేసులని చెబియున్నను, నిట్టియల్లరి జరుగుటకల్ల నిట్టి బిడ్డలను వివాహములను జేసికొనువారుగూడ నుండురు. కనుక వ్యభిచార వృత్తిలో దిగి మైనర్లను చెలికొని వారిని రక్షించుట కీసవరణ పవిత్రమైన యవకాశమిచ్చుచున్నది. కాన దీనినంగీకరించి కాశ్యతకీర్తిని స్థాపించబ్రముఖుల నెల్లరిని వేడుకొనుచున్నాను.

గుంటూరు నాగభూషణం,
రాష్ట్రీయకళావంతుల సంఘకార్యదర్శి.

కాశిలో వర్షపాతము

ఇండ్లు కూలుట

కాశి, ఆగస్టు 14:—ప్రతిదినము అమితముగ వర్షము పడుచున్నది. ఇండ్లు కూలిపోవుచున్నవి. అకస్మాత్తుగను ఒక యిల్లు వైబడినందునలోనున్న మునుగులి యొకరై నిన్న చనిపోయెను. ఒక ఉపాధ్యాయుడు యింటికప్పు వైబడినందున గాయపడి ఆస్పత్రిలో నున్నాడు. (ఆ. ప్రె)

సి. వి. నామనుగారికి ఇటలీవారి బహుమానము

నువర్ణపతక మొసంగిరి

కలకత్తా, ఆగస్టు 18:—నూతన కాంతికిరణ ప్రసారమును కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయములో భౌతికశాస్త్రవేత్తలైన సి. వి. రామసుగాను కనిపెట్టిరి. ఇందుకొరకై మెచ్చి ఇటలీదేశములో భౌతికశాస్త్రపరివర్తనవారు రామసుగారికి ఒక నువర్ణపతకమును పారితోషిక మొసంగి గౌరవించిరి. (ప్రె ప్రె)

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 సం॥ ఆగస్టు నెల 15-వ తేదీ గురువారము

1. ధాన్యములు			
వియ్యముబస్తాలు			
కుసుమ తెనాలి	,,	వ 45 కంబి	12 8 0 12 12 0
నెల్లూరి	,,	డిబ్ 42	13 4 0 13 12 0
ఫిల్లి	,,	డిబ్ 46	15 8 0 16 8 0
రాగులు	ర.	164 బస్తా 1-8	11 0 0 12 0 0
శువ్వలు	,,		21 0 0 24 0 0
2. ధాన్యము పప్పులు			
కందులు బస్తా 1-8 ర 205	,,		16 0 0 17 0 0
నెవగలు	,,	డిబ్	15 8 0 17 8 0
పెసలు	,,	డిబ్	16 0 0 17 8 0
మినుములు	,,	డిబ్	17 8 0 18 0 0
ఉలలు	,,	ర 195	9 8 0 10 0 0
3. నూనెపన్నులు			
శువ్వలనూనె కా 1-8	,,		185 0 0 145 0 0
నెయ్యి ను 1-8	,,		14 0 0 19 0 0
నేరు నెవగపప్పు కా 1-8	,,		46 0 0 47-0-0
నేరు నెవగనూనె గానుగ కా 1-8 ర. 104 మినుగనూనె 98			
అమడము కా 1-8			100 0 0 102 0 0
4. చిల్లరపన్నులు			
చాయపసుపు కా 1-8			119 0 0 122 0 0
కూరపసుపు	,,		65 0 0 67 0 0
విరపకాయలు (గుంటూరు) కా 1-8			95 0 0 105 0 0
దనియాలు	,,	కా 1-8	82 0 0 42 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమండు మునుగు 1-8 ర 40			50
రెల్లము కా 1-8			28 8 0 49 0 0
అస్కాచక్కెర బస్తా 1-8	,,		25 4 0 25 8 0
చింతకండు కా 1-8	,,		80 0 0 40 0 0
5. ఇనుము			
కట్టారకం కా 1-8	,,		88 0 0 84 0 0
చురం	,,		27 0 0 84 0 0
రవుండు	,,		82 8 0 85 0 0
6. నూలు			
నం 20 దెన్ని సింహాయాకె			7 15 0
నం 6 ,, కటారి	,,		5 0 0
నం 24 ,, లాకి	,,		6 10 0
నం 40 జమ్మరు 10 పా	,,		10 10 0
నం 20 1/2 రెట్టలేడి	,,		7 8 0
నం 40 రాకి	,,		9 14 0
నం 4 దెన్ని మసీదు	,,		4 12 0
7. లోహములు			
నండి 100 కులం 1-8			56 12 0 59 0 0
బంగారుకులం 1-8	,,		21 8 0 21 14 0
సవరను 1-8			18 9 6
ఇత్తడి కా 1-8	,,		255 0 0 258-0-0
రాగి కా 1-8	,,		800
8. రంగులు			
అతిమేలు స్వీట్లయలాండు అతిజరంబు సింహాయాకె			
మిస్కా 1-డిగ్రీ 200.8 రు 47 0 0			
,,	నీలిరంగు 1 కం		1 10 0
,,	14 రకులు		1 10 0
,,	28 రకులు		1 8 0
,,	56 రకులు		1 8 0
,,	1 అందడు		1 8 0
నక్క-ము పొద్దుస్కా-కలెక్ అనగా (బుద్ధి-రక్షణ) 8 8 0			
కాంగో 8 8			
మమ 4 8			

ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయమున దొరకు గ్రంథములు

రాష్ట్రభాషాసాహిత్య ప్రథమ భాగము - రామానంద శర్మగారు	0-8-0
శ్రీరామవిజయము (నాటకము) - కే. వెంకటరమణ రావుగారు.	0-8-0
కారదాంబ, శ్రీధర్మభోధిని, నాటకము - టి. శ్రీనివాసరావుగారు	0-4-0
శివకామిని (నిఘంటువు) - శిరోధూమణి, వేంకటచార్యగారు	1-4-0
ఆంధ్రోద్యమము - మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల తర్వాత ఉపన్యాసములు, తీర్మానములు చిత్రములుగలవు.	1-8-0
ఆరాధనవిధి - ముదిగొండ నాగలింగశాస్త్రిగారు	0-4-0
అత్తశిక్షాసాంస్థము - పాఠనంది జగన్నాథస్వామిగారు.	0-8-0
సత్యసత్యపాఖ్యానము - మల్లంపల్లి మల్లికార్జునశాస్త్రిగారు.	1-0-0
నరసింహాష్టమ (వేదపాఠగ్రంథము) - శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు.	0-4-0
తిలకు మహాసయుము, సంపూర్ణముగ జీవితము జీవస్థాని.	4-20
పుట్టు.	2-4-0
తత్వమందిరీకా (ప్రథమభాగము) - సన్నిధానము నూర్తిగారు.	1-0-0
సంగీత శాస్త్రము.	0-8-0
మహర్షి దేవేంద్రనాథ తామరగారు స్వీయచరిత్రము - మొక్కపాటి రామయ్యగారు.	2-8-0
అంగ్రేజీభాషాసాహిత్య (నాటకము) - పాఠనంది రామాశాస్త్రిగారు	0-12-0

ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము,
నెం 7, తంబుచెట్టివీధి, జంట్లపల్లి, మదరాసు.

Price Annas 10 only.
AMRUTANJANI DEPOT
MADRAS & BOMBAY.

నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ

లిమిటెడ్
నూతనముగా ఏర్పరచబడ్డ రెట్టింపులాభముల పద్ధతి
నూటికి నలుబదివంతున తిరిగి యిచ్చుపద్ధతులు
యొక్క వివరములు

యీ దిగువవారికి వ్రాసి కనుగొనుడు
హిందూ దేశములో యిట్టి లాభములను చూపు
కంపెనీ యిదితప్ప మరియొకటిలేదని సమ్మతమున్న
మని స్టేట్సుమెంట్ చేసినవారు 15-2-28 తేదీన
ప్రచురించినారు.
వివరములకు యీ దిగువ వ్రాయుడు.
82-1 వి. కె. చెట్టి,
శ్రీకృష్ణ మద్రాసు.
ఫోను నెం. 2420 పోస్టాఫీసు నెం. 150
చీఫ్ ఏజెంట్: టి. వి. రాఘవయ్య,
నార్తర్న్ సర్కిల్స్, బెజవాడ.

ఆంధ్ర పత్రిక - భారతి

నిజాంరాష్ట్రమునందలి ఆంధ్రజిల్లాలలో నుండువారికి వీ. పి. లు పంపుట సామ్యు వసూలు చేయుట మొదలగు సౌకర్యములు లేనందున దక్షిణ హైదరాబాదు 566 రెసిడెన్సీ బజారులో నుండు నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., ఆంధ్రబుక్ డిపో వారిని మా ఏజెంట్లుగా నేర్పరిచినాము. ఆంగ్లేజీ పోస్టు సౌకర్యములు లేనివారు మా ఏజెంట్లకు వ్రాసి పత్రములు వ్రాసినాము తెప్పించుకొనవచ్చును.

ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరచందా (ఉస్మానియా)	కత్తెదారు
ఆరుమాసములకు	14-4-0
మూడుమాసములకు	7-7-0
మాసమునకు	2-9-0
ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరచందా ఉస్మానియా	4-12-0

క్రొత్త సంవత్సరాది సంచికలు

దినపత్రిక చందాదారులకు	1-0-0	చందాదారులు కానివారికి	2-0-0
వారపత్రిక	1-4-0	పాఠసంచికలు సంచిక 1-కి	1-0-0

భారతి (సచిత్రమాసపత్రిక)

రంగుల చిత్రపటములు, విద్యాసూలచే వ్రాయబడిన గద్య, పద్య, చారిత్రక, గాన, చిత్రకళాది విషయములను చర్చించు వ్యాసములు, కథలు కలిగి అతిసుందరముగ ప్రకటిత మగుచున్నది.

సంవత్సరచందా ఉస్మానియా	7-2-0	కత్తెదారు	1-0-0
అర్ధసంవత్సరచందా	3-9-0		3-0-0
విడిపత్రిక	0-12-0		0-10-0

భారతి వెనుకటి నాలుగు సంపుటములు (1924 సం. మొదలు 1927 సం. వరకు) క్యాలికో బైండు విక్రయమునకు సిద్ధ ముగ నున్నవి. ఒక్కొక్క సంపుటము (రెండుభాగములు) వెల రు. 9-0-0. వీ. పి. చార్జీలు వ్రాసిన ప్రత్యేకము.

మేనేజరు, "ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము" 7, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

నిజాంరాష్ట్ర ప్రతినిధి: నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో.,
566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, దక్కన్.

అమృతాంజనం డిపో వారి

సూచన	ధాన్యముల జాబితా	రు.అ
1.	జీర్ణరసాయనము మాత్రలు అజీర్ణమునకు	1-0
2.	వజ్రగుళికలు ధాన్యపుష్టికి	1-0
3.	జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-కి	0-12
4.	అమృతాంజనము సీసా 1-కి	0-10
5.	మూలశంకకు తైలము డబ్బి 1-కి	0-12
6.	తామర తైలము, తామర, తీటుకు	0-6
7.	కలరా మాత్రలు, వాంతిభేదులకు	0-6
8.	తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-కి	0-8
9.	దంతశాలహరి, పండ్లపోటుకు	0-8
10.	కర్ణమాలహరి, చెవిపోటుకు	0-6
11.	గజ్జికీ తైలము, గజ్జికీదలకు డబ్బి 1-కి	0-4
12.	పగుళ్లకు తైలము, శిశువగ్గళ్లకు	0-6
13.	శేలకు మందు సీసా 1-కి	0-4
14.	చందన అత్తరు 1 బొమ్మ	2-0
15.	కుప్పకు తైలము, డబ్బి 1-కి	0-8
16.	దంతమార్గము, పండ్లతోముటుకు	0-2
17.	సుఖభోగిమాత్రలు	1-0
18.	సుఖభోగి తైలము, పుండ్లకు	1-0
19.	రోమహరి, వెండ్రుకలు ఊడుటకు	0-8
20.	మోహిని తైలము, వెండ్రుకలు పెరుగుటకు	0-12
21.	చుండుకు నూనె సీసా 1-కి	0-6
22.	గ్రహామిత్రలు డబ్బి 1-కి	0-8
23.	జాలాబి మాత్రలు, మలబద్ధమునకు	0-8
24.	సుకుమారిమాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు	1-0
25.	నెగళు ద్రావము సీసా 1-కి	1-0
26.	కళహరి, శిశుకట్టు దగ్గులకు	1-0
27.	కళహరిమాత్రము, దగ్గు ఉబ్బనములకు డబ్బి 1-కి	0-8
28.	కుందరి తైలము, ముఖకాంతి కిడబ్బి 1-కి	0-8
29.	శిరోవేదన మాత్రలు, తలనొప్పిలకు	0-10
30.	నేతాంజనము, కంటివ్యాధులకు	0-4
31.	ఉబ్బనమునకు మందు	2-0
32.	కుంకమపువ్వు తు 1-కి	8-0
33.	పచ్చకర్పూరం తు 1-కి	8-0
34.	కస్తూరి	86
35.	జున్న తు 1-కి	8-0

అమృతాంజనం డిపో

WANTED ON HIGH PAY.

Vacancies everywhere. Apply for a copy of "Guide To Chances" enclosing 2 anna stamps.
ROYAL ELECTRICAL COLLEGE,
Naichebandan, DELHI

శ్రీ రాజరాజేశ్వరి ఆశ్రమం, అరకోట్-90

మీయొక్క సంఘములను, కవరలో వ్రాసి పంపినయె డల శ్రీరాజరాజేశ్వరి యొక్క అనుగ్రహము వలన సరియైన జవాబు యివ్వబడును. 1 మొదలు 4 ప్రశ్నలకు రు. 1-0-0 యితర ఒక్కొక్క ప్రశ్నకు రు. 0-8-0. మాన్యం పంపుట రాక్షసగ్రహములను నివారించు బడును. వివరములకు వ్రాయుడు

అద్భుతము! అతిరుజువు!!

వ్యోతిషముండు నమ్మకము లేని వారికి గూడ నమ్మక ము గలుగునట్లు భూత భవిష్యత్తులను ఫలములును సం హితాది అపూర్వ గ్రంథములను బట్టియు, అనేక శేల జాతుక ములు చూచి యుండుట వలన గలిగిన అనుభవ జ్ఞానమును బట్టి యు వ్రాయబడును. ఒకసారి చూచిన మీకు తెలియగలదు.

1.	ఆయుర్దాయ నిర్ణయము, సామదాయక ఫలములు ఒక సం॥ రమనకు విదేశా ఫలములు.	2-0-0
2.	డిటా 5 సం॥ రములకు	5-0-0
3.	ద్యావశభావ ఫలములు, మహాదేశా ఫలములు	3-0-0
4.	గ్రహస్థూటము చేసి, హాడశవర్షలు కట్టి వివరముగా ద్యావశభావ ఫలము, యావజ్జీవము అంతర్దేశా ఫలములు వ్రాయుటకు.	25-0-0

జనన కాలము లేక ప్రశ్న కాలం, తిథి, మాసము, వర్షాలు, పంపవలెను. పోస్టు ఖర్చులు వేటు.
హోరానిలయము, శింఖదాబాదు, దక్కన్.